

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 7 JANVIER 2021

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 7 JANUARI 2021

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 21 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Alexander De Croo.

Chers collègues, je vous propose d'ouvrir notre séance plénière de rentrée en vous adressant, bien entendu, tous mes vœux de bonheur, de santé et de travail fructueux au sein de cette assemblée.

Je voudrais profiter de cette rentrée pour évoquer évidemment les événements lamentables auxquels nous avons assisté hier.

01 Événements au Capitole à Washington **01** Gebeurtenissen in het Capitool te Washington

La **présidente**: Hier, les images de la prise d'assaut du Capitole et la violence déployée à Washington nous ont profondément heurtés.

De véritables scènes de chaos se sont déroulées sous nos yeux. Ces violences au cœur de la démocratie américaine sont totalement inacceptables.

Nadat aanhangers van de uittredende president in het Amerikaanse parlamentsgebouw, het Capitool te Washington, waren binnengedrongen om het Congres te beletten de verkiezingsoverwinning van Joe Biden van november 2020 te bekrachtigen, zijn er vier doden gevallen en werden er 52 personen gearresteerd. Wat er gisteren in Washington gebeurd is, toont eens te meer aan hoe broos de democratie blijft, zelfs in de Verenigde Staten van Amerika, die door sommigen als de grootste democratie ter wereld wordt beschouwd.

Démocratie fragilisée, démocratie assiégée, démocratie menacée. Les inquiétudes sont nombreuses et bien légitimes au vu des événements exceptionnels qui se sont déroulés hier. Ces faits démontrent l'importance de lutter résolument contre les populismes et contre toute atteinte à nos valeurs les plus fondamentales.

Le pilier de la démocratie, c'est respecter les résultats des élections libres, c'est rassembler plutôt que diviser et c'est surtout condamner les expressions de haine.

En ce début d'année nouvelle, je formule le vœu que la démocratie sorte renforcée de cet affront aussi intolérable qu'inédit.

Au nom de la Chambre, je transmettrai tout notre soutien à la présidente de la Chambre des représentants, Nancy Pelosi, et aux parlementaires américains. (*Applaudissements*)

01.01 Alexander De Croo, premier ministre: Madame la présidente, le gouvernement ne peut qu'appuyer vos propos. Les scènes de chaos auxquelles nous avons assisté hier sur la montagne du Capitole étaient inquiétantes et choquantes. Un coup qu'on a voulu asséner au cœur de la démocratie américaine. Une démocratie ne peut jamais prendre les allures de la dictature de la majorité mais en retour, un parlement démocratiquement élu et un président démocratiquement élu ont aussi le droit de gouverner. Ce sont les institutions qui en décident et non pas les hommes et les femmes politiques ni les candidats.

Het is hallucinant dat dit vandaag eigenlijk gezegd moet worden, omdat de fundamentele spelregels, de fundamentele grondregels, de grondbeginselen van onze democratie, zo onder druk kunnen staan. We zijn dus blijkbaar op een punt gekomen dat democratische meerderheden niet meer vreedzaam in de stembus kunnen veroverd worden, maar fysiek moeten worden verdedigd, in de straten van de hoofdstad tot in de gangen van het Congres.

Maar we hebben deze nacht ook de veerkracht van de Amerikaanse democratie gezien. Na de schande van gisteren, kwam er vandaag de parlementaire bekrachtiging van Joe Biden als nieuwe president. Dit moet er ons meer dan ooit van overtuigen dat respect voor elkaar, maar ook respect voor de instellingen, de beste waarborg voor de democratie is, die ons zo na aan het hart ligt.

Questions

Vragen

La **présidente**: Je vous propose de passer à notre ordre du jour et d'entamer les questions orales.

De spreektijd is beperkt tot twee minuten voor de vraag, twee minuten voor het antwoord van het lid van de regering en een minuut voor de eventuele repliek van de vraagsteller.

Pour rappel. Mais comme nous débutons l'année, j'imagine que nous avons tous pris de bonnes résolutions pour respecter les temps de parole.

02 Samengevoegde vragen van

- Peter Mertens aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De bestorming van het Parlement van de Verenigde Staten" (55001223P)
- Melissa Depraetere aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De bestorming van het Parlement van de Verenigde Staten" (55001224P)
- Georges Dallemagne aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De gebeurtenissen in de Verenigde Staten" (55001227P)
- Michel De Maegd aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De gebeurtenissen in de Verenigde Staten" (55001231P)
- Kristof Calvo aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De gebeurtenissen in de VS en de eruit te trekken lessen voor de democratie" (55001233P)
- Els Van Hoof aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De gebeurtenissen in de Verenigde Staten" (55001238P)
- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De gebeurtenissen in de Verenigde Staten" (55001235P)
- Patrick Dewael aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De gebeurtenissen in en rond het Capitool in de Verenigde Staten" (55001241P)

02 Questions jointes de

- Peter Mertens à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'invasion du Capitole aux États-Unis" (55001223P)
- Melissa Depraetere à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'invasion du Capitole aux États-Unis" (55001224P)
- Georges Dallemagne à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les événements aux États-Unis" (55001227P)
- Michel De Maegd à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les événements aux États-Unis" (55001231P)
- Kristof Calvo à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les événements aux États-Unis et les

enseignements à en tirer pour la démocratie" (55001233P)

- Els Van Hoof à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les événements aux États-Unis" (55001238P)

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les événements aux États-Unis" (55001235P)

- Patrick Dewael à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les événements au Capitole des États-Unis" (55001241P)

02.01 Peter Mertens (PVDA-PTB): Vooreerst mijn beste wensen aan iedereen.

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, gisterennacht werd het parlamentsgebouw van de Verenigde Staten bezet. Iedereen kon zien dat extreemrechtse elementen een staatsgreep hebben nagebootst, als farce maar ook als dreiging, om te laten zien tot wat zij in staat en bereid zijn. Dat een deel van de ordetroepen niet of nauwelijks tussenbeide kwam, toont aan hoe rot de situatie is. *There is something rotten in the state of the USA*. Dat komt niet uit de lucht vallen, maar gist al langer, zoals we weten. Er is namelijk een situatie waarbij aan de ene kant miljoenen mensen uit de boot vallen en het gevoel hebben dat zij niet meetellen en niet gehoord worden, en waarbij aan de andere kant een haatbeweging al jaren aan een stuk racisme en verdeeldheid zaait. Dat leidt tot het resultaat dat we gisteren hebben gezien.

Het trumpisme is ook bij ons een gevaar. Wij moeten niet doen alsof Europa gevrijwaard is van dat soort van taferelen. Het trumpisme is ook hier aanwezig, tot in ons Parlement. Het gaat om mensen die law-and-order roepen van zodra de vakbond de werkende klasse verdedigt op straat, maar die er geen probleem mee hebben dat despoten de verkiezingsuitslag naast zich neerleggen. Het gaat om mensen die wel roepen tegen het establishment, maar tegelijk applaudiseren voor de fiscale hervorming van Trump, die de zeshonderd rijkste miljardairs in de Verenigde Staten nog rijker heeft gemaakt. Het gaat om mensen die zeggen op te komen voor de kleine man, maar tegelijkertijd de afbraak van de gezondheidszorg steunen.

Daarom zeg ik dat het trumpisme niet kan worden bestreden met het status quo. Het trumpisme kan niet worden bestreden met de sociale ongelijkheid die wij vandaag kennen.

Mijnheer de eerste minister, wat zult u doen om de voedingsbodem van het trumpisme ook bij ons weg te nemen?

02.02 Melissa Depraetere (sp.a): Mijnheer de eerste minister, gisteren keken wij met zijn allen vol ongeloof naar de beelden uit de Verenigde Staten. Ik moet eerlijk zijn: toen ik vanmorgen mijn sociale media opende, werd dat ongeloof misschien wel nog wat versterkt. Wij kunnen hier allemaal zeggen dat er een oceaan tussen ons zit, dat zoiets in ons land nooit zal gebeuren, dat onze democratie toch een stuk sterker is, maar wat ik vooral zag, is dat sommige mensen al te gemakkelijk de vergelijking maken met ons land en durven zeggen dat de politiek het in ons land ook niet te nauw neemt met de democratie. Er zijn zelfs Parlementsleden die vandaag nog, terwijl wij die beelden uit Amerika zien, die boodschap verspreiden, herhalen en tweeten, op een doelbewuste manier.

Gisteren hebben wij gezien hoe gevaarlijk het is om jarenlang haat, verdeeldheid en populisme te verspreiden en te zaaien. De Verenigde Staten komen nu op dat punt na een reis van meer dan vier jaar. Wij zijn gelukkig zover nog niet, maar die reis is wel al ingezet, en wij moeten ons daar bijzonder veel zorgen over maken: als wij zien dat er collega's zijn die *fake news* niet meer veroordelen maar soms versterken, als wij zien dat onze democratische principes soms worden herleid tot verkiezingsslogans of als wij nog geen twee maanden geleden zien dat een voormalig staatssecretaris, die heel goed weet wat het is om een land te besturen, met enige bewondering over Trump spreekt als iemand die op een slimme manier aan politiek doet.

Men kan vandaag doen alsof wat er gisteren is gebeurd, er plots was, dat wij daarvan allemaal geschrokken zijn – wij zijn daarvan absoluut geschrokken – maar dat is ook niet zomaar gebeurd. Dat is iets wat al maandenlang, jarenlang bezig was en het komt ook door de woorden van Trump dat zij gisteren helaas op dat punt zijn beland. Dat is ook mijn boodschap vandaag, mijnheer de eerste minister. De rit ernaartoe doet er wel toe, die reis, die woorden doen er wel toe.

Erkent u dat er ook in ons land extreme groeperingen zijn die haat en verdeeldheid zaaien?

Wat zult u doen om het *fake news* en het populisme in ons land aan te pakken?

02.03 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, chers collègues, l'assaut de cette nuit contre le Capitole est un choc pour tous les amis des États-Unis et pour tous les amis de la démocratie dans le monde.

La folie de cet homme qui dirige la plus grande puissance mondiale a profondément divisé son peuple, a semé la haine et le chaos. Cet assaut s'est fait sur l'appel du président des États-Unis au moment même où il y avait la certification de l'élection de Joe Biden.

Ce qu'a fait Donald Trump, ce n'est pas seulement s'en prendre à la démocratie. Ce n'est pas seulement s'en prendre à l'État de droit. Ce n'est pas seulement fouler au pied le vote des Américains. C'est s'en prendre à la raison. Nos sociétés ne sont pas indemnes. Elles ne sont effectivement pas à l'abri de ces courants complotistes, haineux, paranoïaques. Comme vous l'avez dit, monsieur le premier ministre, c'est un danger qui menace finalement l'ensemble des démocraties, même si elles sont résilientes.

Ce qui s'est passé cette nuit aux États-Unis nous concerne tous. Ce que j'attends de vous, monsieur le premier ministre, c'est évidemment des mots fermes, tels que ceux que vous avez eus. Mais il faut peut-être aller plus loin. Je pense qu'il faut dire aujourd'hui que Trump est hors la loi. Je pense qu'il faut dire qu'il n'est plus un interlocuteur, même pour les dix jours qui viennent, qu'il n'est plus un partenaire, que nous n'aurons plus rien à faire avec lui et qu'il ne sera plus jamais le bienvenu en Belgique.

Ce que j'attends de vous, monsieur le premier ministre, ce sont des mots très fermes ici dans notre Parlement, au cœur de cette démocratie que nous chérissons. Effectivement, ce complotisme et cette haine pourraient gagner notre propre démocratie à travers les réseaux sociaux qui, aujourd'hui, dans certains cas, sont des armes de destruction massive. J'entends, monsieur le premier ministre, que, sur ce terrain-là aussi, vous soyez très vigilant. Ce sera un des enjeux de cette législature. Je vous attends également sur ce terrain-là.

02.04 Michel De Maegd (MR): Monsieur le premier ministre, chers collègues, les événements qu'ont connus les États-Unis hier nous laissent sans voix. Des élus du peuple menacés dans leur intégrité et empêchés d'accomplir leur mission, des affrontements au sein même du Capitole, et pire, bien sûr, une femme tuée par balle au sein même de l'édifice, et trois autres décès à l'extérieur. La démocratie a été hier attaquée en plein cœur par les partisans d'un président sortant battu dans les urnes et qui a constamment incité ceux-ci à agir. Souvenez-vous! Le 29 décembre dernier, Donald Trump avait prévenu: "On se voit à Washington le 6 janvier, ne manquez pas cela!".

Mais il ne faut pas s'y méprendre. De tels actes ne sont que le fruit d'un climat de haine, de repli sur soi et de populisme qui est présent dans la plupart des démocraties occidentales. Ils doivent nous alerter toutes et tous. Ils sont un avertissement pour toutes les démocraties du monde, toutes les femmes et tous les hommes politiques. Ils illustrent la fragilité de nos systèmes démocratiques lorsque s'érodent les principes et les valeurs fondamentales et que le champ est laissé libre aux populistes et aux extrémistes de toute nature et lorsque les plus hautes autorités politiques d'un État, comme nous l'avons vu également lors de la campagne du Brexit, manipulent de façon éhontée et n'agissent que par simplisme ou par slogans.

Je me tourne vers l'ensemble de mes collègues pour leur dire que nous devons combattre le piège du simplisme et de la facilité. En à peine dix-huit mois dans cette assemblée, je suis consterné de voir à quel point les partis extrémistes en usent et en abusent et, du même coup, abîment la démocratie dont, en tant qu'élus, nous sommes en fait tous garants.

Monsieur le premier ministre, au regard de ces considérations, quel est le message de soutien que vous souhaitez adresser aux nouvelles autorités américaines? En ce qui concerne l'état de la démocratie américaine, éprouvez-vous une inquiétude particulière? Craignez-vous que ce dévoiement de la démocratie finisse par trouver un écho chez nous en Belgique? Enfin, quel message souhaitez-vous faire passer à ceux qui, parmi nos concitoyens, se réjouissent de ces événements et soutiennent des idées extrêmes? Espérons, monsieur le premier ministre, la victoire de Joe Biden étant maintenant validée par le Congrès, que la situation s'apaisera, et que nos relations avec les États-Unis pourront connaître une relance une fois la transition effectuée. C'est le vœu sous-jacent à la résolution que je porte avec Mme Jadin et mes collègues du Vld.

02.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, een jaar geleden

bereikten ons beelden en berichten van een virus in China, het coronavirus. Lang hebben we gedacht dat dat virus ons niet zou bereiken, ons niet zou overkomen. Vandaag bereiken de beelden en berichten ons van een heel ander virus vanuit de Verenigde Staten, het virus van de haat en van de polarisatie. Laat ons geen tweede keer dezelfde fout maken. Dat virus van de haat kan ons ook overkomen en bereiken. Sterker nog, dat virus van de haat heeft ons al bereikt, is ons al overkomen, heeft zelfs dit halfroond al bereikt, ons capitol. Net als in de Verenigde Staten heeft dat virus een minderheid besmet, maar wel een minderheid van superverspreiders, waardoor het virus van de haat moeilijk te bekampen is en eigenlijk de inzet vraagt van ons allemaal.

Het is opnieuw aangetoond hoe fragiel en kwetsbaar onze democratie is, hoe afhankelijk het is van de inzet van ons allemaal, van onze hardnekkigheid en van onze strijdvaardigheid. We kennen het vaccin tegen dat virus eigenlijk al. Dat vaccin zijn wij allemaal, onze gehechtheid, onze alertheid voor de democratie. Op dat vlak is er ook hoop. De dag van 6 januari 2021 is namelijk niet alleen de dag van de bestorming van het Capitool, het is ook de dag waarop in Georgia voor de eerste keer een zwarte senator is verkozen, na een recordopkomst. Het is inderdaad ook het moment waarop de Amerikaanse democratie aan Joe Biden heeft gezegd dat het nu aan hem is om dit land te leiden, om de wereld een andere richting uit te sturen.

Die verantwoordelijkheid ligt bij ons allemaal. Die ligt bij u, mijnheer de eerste minister, maar ook bij leerkrachten in de klas en bij ons allemaal. Er is ook een belangrijke rol weggelegd voor deze regering, voor deze Vivaldicoalitie, op nationaal en op internationaal niveau. Het aantreden van Joe Biden is een kans, een momentum. Grijp dat momentum. Bouw een sterke alliantie tussen Amerika en Europa voor democratie. De strijd moet ook hier gevoerd worden. De strijd tegen polarisatie, *fake news* en extreemrechts moet opgevoerd worden.

02.06 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de premier, collega's, de hallucinante aanval op het Capitool is een waarschuwing voor alle democratieën. Dat is een waarschuwing die we vandaag al een paar keer gehoord hebben. Op de hoogdag van de democratie verloor Trump de controle over de fanatieke believers die door zijn tweets werden opgejut om letterlijk de ramen van het Capitool in te gooien. Als een onvervalste punker heeft hij zelf met zijn normvervagend, grensoverschrijdend en onfatsoenlijk gedrag de middelvinger opgestoken naar de Amerikaanse democratie. Zij aanhang deed opgejut of opgetweet hetzelfde. Een president onwaardig, een loser in alle betekenissen van het woord.

Collega's, Washington is een oceaan van ons verwijderd maar dit is geen ver-van-mijn-bedshow. Sommige collega's flirten met het trumpisme en ik mag hopen dat de gevaren van die strategieën nu echt wel duidelijk geworden zijn. Een prominente collega tweette naar aanleiding van de verkiezing van de Amerikaanse president nog: "Door in te spelen op grote emoties zoals wraak kan mijn partij er volgende keer weer staan. De retoriek kan een copy-paste worden van wat Trump nu ook al doet." Onverantwoord, zo blijkt nu.

Ook in ons land vormt *fake news* een gevaar. Een parallel informatiecircuit ontstaat op bepaalde sociale media en internetfora en mensen die niet meer te bereiken zijn via de reguliere media worden vergiftigd met *fake news*. Mensen verliezen het geloof in onze democratie door manipulatieve berichten. We hebben dringend een update van onze democratie nodig in dit digitale tijdperk.

Het voornemen om *fake news* aan te pakken staat ook in ons regeerakkoord. Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig. Mijnheer de premier, op welke manier gaat de regering hier werk van maken?

02.07 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de eerste minister, de voorbije maanden hebben wij in de Verenigde Staten veel polariserende vormen van protest en zelfs geweld gezien. Gisteren heeft de zittende president het systeem in diskrediet gebracht door een nieuwe rode lijn te overschrijden, door de legitimiteit van het democratisch bestel ter discussie te stellen. Ik moet u zeggen dat ik als conservatief mijn grootste afkeuring moet uitspreken tegen dat soort van revolutionaire onzin.

Ik ben wel blij dat de Amerikaanse democratie die stoot blijkbaar kan verdragen. Ze is intact. Biden zal binnenkort president zijn. Wat gisteren is geprobeerd, zal niet meer dan een zielige illustratie van machteloosheid zijn en laat dat zo ook blijven.

Ik heb de indruk dat sommigen gisteren met duidelijke zin voor instrumentalisering naar de beelden hebben gekeken. Men dacht dat men de gebeurtenissen vandaag in het Parlement kon gebruiken of, beter, misbruiken. Ik hoor hier namelijk tussen de regels een nieuw gevaar opduiken. Mijnheer de minister, wij moeten leren dat de regels van de rechtsstaat fundamenteel zijn. Moet ik er nog aan herinneren dat 25

grondwetspecialisten de vraag hebben gesteld of uw regering, bij het uitwerken van coronamaatregelen, de regels van de rechtsstaat heeft nageleefd? U moet daar aandachtig voor zijn.

Ik hoor hier voorts ook verholten oproepen om een ander fundament, met name het recht op vrije meningsuiting, aan banden te leggen.

Ik vrees dat u in uw regeerakkoord, door te zeggen dat u *fake news* zult bestrijden, een gevaarlijk pad bent ingeslagen. Ik wil van u vandaag de garantie krijgen dat u het fundament van onze democratie, de vrije meningsuiting, tijdens uw regeerperiode op geen enkele manier zult laten aantasten. Dat is de beste manier om de democratie een goede dienst te bewijzen.

02.08 Patrick Dewael (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, *you ain't seen nothing yet*. Toen wij getuige werden van het uitgelekte telefoontje van Donald Trump aan een deelstaatsminister van Justitie, waarin hij probeerde de zaak van een aantal ontbrekende stemmen te regelen, dacht ik dat hij niet alleen de bodem had bereikt, maar dat hij erdoor was gevallen.

Het kan dus nog erger. Daar zijn wij gisteren met zijn allen getuige van geweest. We zagen hoe mensen het Capitool bestormden, vernielingen aanrichtten en de boel kort en klein sloegen, en dat allemaal, opgehitst door een populist, opgehitst door een demagoog, die de zittende president van de Verenigde Staten is. Wij verwachtten dat in heel veel landen. Wij verwachtten dat niet in de USA, *the land of the free*.

Nochtans is dat niet van vandaag op morgen kunnen gebeuren. Dat werd opgebouwd: leugens werden halve waarheden, vier jaar aan een stuk, en media en sociale media werden gebruikt om mensen op te ruien, om de samenleving te verdelen. Het contesteren van de verkiezingen leek het hoogtepunt te zijn, een rechtsstaat onwaardig.

Niet alleen is hij een loser, mevrouw Van Hoof, een heel slechte verliezer daarenboven. Wat hij gisteren gedaan heeft, zal het onderwerp moeten uitmaken van een diepgaand onderzoek in de USA: wat hebben de ordediensten gedaan, wat hebben de ordediensten niet gedaan?

U kent mij, mijnheer de eerste minister, als iemand die van nature een wrevel heeft tegenover alles wat neigt naar extremisme, naar demagogie. Ik heb, collega De Roover, effectief geen buitenlandse voorbeelden nodig voor intern Belgisch gebruik. Wie het schoentje past, trekke het aan. Er zijn voorbeelden in het buitenland die mij zorgen baren; er zijn ook voorbeelden in ons land. Op de sociale media wordt ook hier *hate speech* verspreid, die u catalogeert als vrije meningsuiting, maar die ik kwalificeer als aanzetten tot geweld, aanzetten tot misdrijven. Zoiets is in mijn ogen strafbaar.

02.09 Eerste minister Alexander De Croo: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, president Trump is begonnen met te verkondigen dat "ze uw job afpakken". Daarna is hij verder gegaan en opperde dat "ze uw land afpakken". Een paar weken geleden is hij begonnen met te beweren dat "ze uw verkiezingen afpakken". Wat nu is gebeurd, is het rechtstreekse gevolg van dergelijke retoriek.

Om het in de woorden van Angela Merkel te zeggen: "Let op uw taalgebruik, want taal is de voorloper van het handelen." Eens taal de verkeerde kant opgaat, gaat ook het handelen de verkeerde kant op. In dat geval is geweld niet meer veraf. De meute die het Amerikaanse Congres heeft ingepalmd, heeft dat gedaan op basis van een opruiende speech van president Trump. Dat is wat er is gebeurd.

Het gaat om iemand die bereid was tot alles, die bereid was zijn land te verdelen tot op het bot om zijn politieke doelstellingen te kunnen behalen. Het was een presidentschap dat niet zomaar een stijlbreuk was. Het was een presidentschap dat niet zomaar een probleem van stijl was.

Collega's, weet u, zij die zich de voorbije jaren zorgen hebben gemaakt over wat er aan de gang was, wat velen hier in het halfroond hebben gedaan, waren niet hysterisch, zoals sommigen beweerden. Zij waren niet verblind door een afkeer. De vragen die zij zich toen stelden, waren correcte vragen.

Meer dan vier jaar retorisch geweld heeft geleid tot het gebeurde en tot het continu ondermijnen van die instellingen die ervoor moeten zorgen dat een democratie kan functioneren. Een democratie is de beste garantie voor alle meningen, ook de mening van de minderheid. Een democratie is maar zo sterk als de politici die haar en haar instellingen verdedigen.

Gelukkig hebben wij de voorbije uren ook die verdediging gezien. Wij zagen een unanieme afkeer van wat er aan het gebeuren was. Wij zagen een president die zijn laatste bondgenoten zag vertrekken en Amerikaanse instellingen die hebben getoond hoe robuust zij kunnen zijn, ook in de moeilijkste omstandigheden.

Chers collègues, nous devons nous défendre contre ceux qui, systématiquement, propagent les mensonges; ceux qui alimentent en permanence la peur; ceux qui causent des divisions profondes au sein de la population.

En fait, la vraie différence dans la manière de faire de la politique, c'est qu'il y a d'une part ceux qui considèrent la démocratie, oui, comme un débat, un débat où les idées peuvent s'affronter, mais un débat guidé par l'intérêt général, et un débat dont on est convaincu que le résultat, le résultat de la confrontation d'idées différentes, sera au bénéfice de tout le monde, et pas uniquement de ceux qu'on voit comme des alliés.

D'autre part, une petite minorité abuse de ce débat, et veut uniquement monter les citoyens les uns contre les autres. Quand les vilains mots deviennent des vilains actes, lorsqu'ils déclenchent des conflits, avec des conséquences mortelles, comme nous l'avons vu hier, alors trop souvent, nous voyons que les responsables lèvent les bras et disent n'avoir rien à voir avec cela: "Ce n'était pas du tout notre intention."

Het zijn altijd de democraten die daarna het puin moeten ruimen. Het zijn altijd degenen die opkomen voor de democratie en die vaak gewaarschuwd hebben, die daarna de problemen moeten komen oplossen. Elke dag moeten wij blijven investeren in het functioneren van de democratie. Dat is iets wat wij elke dag moeten doen. Het functioneren van de democratie is niet iets dat er is en dat er automatisch blijft. Het is iets wat we continu moeten blijven voeden.

Een aantal onder u heeft gevraagd wat de intenties van mijn regering zijn met betrekking tot het soort mechanismes dat we in de Verenigde Staten hebben gezien. In het regeerakkoord staat er inderdaad een passage over de strijd tegen *fake news*. Ik denk dat wij daartegen moeten vechten, maar dat we ook voorzichtig moeten zijn. Een democratie mag zich niet laten muilkorven. Het is een bijzonder moeilijk en delicaat evenwicht, maar meer dan enkel een opdracht voor een regering is het ook een opdracht voor een sterk middenveld, een opdracht voor een kritische pers, een opdracht voor sterke onderzoeksinstellingen.

Laat mij nog maar eens duidelijk zeggen waarover het echt gaat. Men zorgt hier voor een soort verwarring van begrippen. Waarover het echt gaat, is desinformatie die intentioneel, systematisch en steeds opnieuw wordt gebruikt om een bepaalde groep te kleineren, een bepaalde persoon te destabiliseren, schade toe te brengen aan een bepaalde groep, te zorgen voor tweedracht, te pushen richting polarisering en te leiden naar een conflict.

Ik hoop dat daarover in dit halfroond absoluut geen twijfel bestaat, wij moeten voluit gaan in de strijd tegen dat soort desinformatie en wij mogen niet aarzelen om maatregelen te nemen om in te gaan tegen dat soort communicatie. Wij mogen niet zomaar zeggen dat zoiets moet kunnen, want dat er vrijheid van meningsuiting is. Ik hoop dat de voorbije gebeurtenissen ons daarvan hebben overtuigd.

Ik wil daaraan nog het volgende toevoegen. Laat ons ook hier wegblijven van een bepaalde retoriek, een retoriek waarbij men zou beweren dat verkiezingen gestolen zijn of dat een bepaalde meerderheid een illegitieme meerderheid zou zijn. Laat ons duidelijk zijn, de enige leidraad die wij hebben, is de Grondwet en de regels van de Grondwet.

In de manier waarop wij aan politiek doen, gaat het over regels, maar het gaat over meer dan dat. Het gaat ook over de stijl en de manier waarop we aan politiek doen, de manier om te tonen dat we respect hebben voor elkaars mening, dat we een hevig debat kunnen voeren. In dit halfroond worden zeer vaak heel hevige debatten gevoerd, maar we kunnen een hevig debat voeren en daarna nog samen door één deur gaan.

We kunnen scherp zijn inzake inhoud, maar dat wil daarom niet zeggen dat we scherp moeten zijn voor de persoon. Een hevig debat is perfect mogelijk zonder verdachtmakingen, zonder elkaar te beschimpen en zonder een conflict te willen uitlokken. Politiek bedrijven is luisteren naar elkaar, met elkaar botsen en inderdaad weten dat een meerderheid moet kunnen werken, maar dat wil niet zeggen dat er ook een soort dictatuur van de meerderheid is. Men moet ook kunnen luisteren naar een minderheid en een minderheid moet worden gerespecteerd in de rol die zij kan spelen. Dat is de beste garantie om in een samenleving met

verschillende meningen ervoor te zorgen dat een democratie kan functioneren, dat de meningsverschillen ons kunnen versterken en kunnen leiden tot een resultaat voor de hele bevolking, zonder continu te moeten polariseren en mensen uit elkaar te drijven, met de gevolgen die we in de Verenigde Staten hebben gezien. Ik ben ervan overtuigd dat er in ons land geen enkele reden is om ooit tot op dat niveau te moeten geraken.

02.10 Peter Mertens (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, woorden hebben inderdaad hun belang. Weet u nog hoe MR en Open Vld ons voorstel hebben genoemd, toen wij in oktober 2019 hier in de Kamer extra middelen vroegen voor een noodfonds voor de zorg? Populistisch. Het was populistisch om meer geld te vragen voor de zorg.

Als wij hier zeggen dat in de komende jaren de herverdeling tegen de sociale ongelijkheid een cruciale kwestie is en wij daarom een vermogensbelasting voorstellen, zoals die in vele andere landen bestaat, welk antwoord krijgen wij dan? Populisme!

Wij hebben in dit halfroond een probleem als elke kritiek op de regering wordt weggezet als populisme. Let dus op uw woorden, ook in dit debat, en noem de dingen bij naam. Het probleem is niet het populisme in het algemeen. Het probleem is het racisme. Het probleem is het trumpisme. Het probleem is de ongelijkheid, waarover ik in het debat heel weinig heb gehoord. Zolang wij die groeiende ongelijkheid niet tegengaan, zal het trumpisme niet overwonnen kunnen worden, mijnheer de eerste minister.

02.11 Melissa Depraetere (sp.a): Mijnheer de eerste minister, bedankt voor uw antwoord. Gisteren hoorde ik president Joe Biden zeggen dat de democratie fragiel is, maar afhangt van de goede wil van heel veel mensen. Welnu, ik heb hier vandaag goede wil gehoord van heel veel mensen, goede wil om onze democratie te beschermen. Des te meer is het belangrijk om die goede wil ook buiten het halfroond toe te passen, op sociale media, op de straat, overal waar wij komen. Dat lijkt mij een taak en een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Ik ben blij dat ik van u een sterk statement heb gehoord, maar ik hoop dat iedereen ook daadwerkelijk die verantwoordelijkheid zal opnemen.

02.12 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le premier ministre, vous avez raison: le populisme est un danger qui nous concerne tous. Aujourd'hui, il y a une défiance importante à l'égard de l'ensemble des institutions au sens large, qu'il s'agisse des politiques, des scientifiques, des magistrats, des médias, des instituteurs, l'ensemble de ce qui constitue les fondements de notre civilisation, de notre savoir et de notre progrès.

C'est un enjeu de société considérable pour l'avenir. C'est un enjeu auquel vous allez être confronté. Je vous demande d'être extrêmement vigilant face à cet enjeu-là et d'en faire un des points prioritaires de votre agenda. En effet, toutes nos démocraties ont aujourd'hui à leurs portes des personnes, parfois soutenues par des dictateurs, qui visent à fragiliser un modèle qui les gêne, le modèle que nous chérissons: la démocratie, cette démocratie au cœur de la Belgique, au cœur de l'Europe. Je vous remercie.

02.13 Michel De Maegd (MR): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos mots. Vous avez raison: la démocratie, c'est l'art du compromis. Oui, la démocratie suppose des concessions et implique que l'on accepte de perdre. Oui, la démocratie peut souvent sembler frustrante. Plus que tout, la démocratie, c'est la liberté. Elle implique la responsabilité et consiste à donner à chacun le pouvoir de se prononcer, car c'est la certitude que chacun puisse être représenté.

Les attaques contre la démocratie américaine ainsi que ces tragiques événements au Capitole ne sont pas uniquement le résultat de quatre années de trumpisme; elles sont le symptôme d'une société fatiguée et malade, qui souffre du virus du populisme et du complotisme.

Ne croyons surtout pas que nous sommes à l'abri! Chez nous aussi, ce mal se développe. Il suffit d'observer les réseaux sociaux, chers collègues, de voir se développer un groupe comme "Schild & Vrienden" en Flandre ou encore d'avoir pris connaissance des caricatures commises par les partis extrémistes. Il nous faut perpétuellement cultiver la démocratie et ne jamais perdre de vue qu'elle constitue un bien aussi fragile que précieux.

En 1835, lorsqu'il observait le fonctionnement de la démocratie en Amérique, Alexis de Tocqueville avertissait déjà que: "Plus que la corruption de quelques-uns, c'est le relâchement de tous qui est le danger de la société." Ne l'oublions pas!

02.14 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, u gaf een heel kordaat en toch heel sereen antwoord. Collega Depraetere heeft daarnet gezegd dat er heel veel eensgezindheid is en ik zou willen oproepen om die eensgezindheid om te zetten in actie. Verschillende fracties hebben de ambitie om artikel 150 van de Grondwet te herzien – het is tijd om dat te doen – om elke vorm van haatspraak, offline en online, strafbaar te stellen en te vervolgen.

Er is veel eensgezindheid, maar toch is niet iedereen even duidelijk. Collega De Roover was een beetje geïrriteerd, maar het is ergens wel terecht dat collega's verwezen naar het trackrecord van de N-VA als het gaat over Donald Trump. Collega Francken zei dat Trump subliem was in zijn eenvoud en dat hij op een slimme manier aan politiek doet. De voormalige Kamervoorzitter zei dat het goed is dat Trump het systeem eens goed overhoop haalt. Niet iedereen is dus even duidelijk.

Collega's, journalisten aanvallen is geen buitenlands fenomeen. De legitimiteit in vraag stellen van een verkozen regering is geen buitenlands fenomeen. Laat er ons voor zorgen dat wij allemaal samen veel sterker en veel... (...)

02.15 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de eerste minister, u hebt terecht verwezen naar Merkel: wanneer woorden de foute weg opgaan, gaan ook handelingen snel de foute weg op en is geweld niet veraf. Dat moeten wij vermijden. De democratie moet echt worden beschermd en heeft een update nodig in het digitale tijdperk. Burgers moeten worden beschermd, zonder manipulatieve berichten die zij permanent op zich zien afkomen.

U zei dat dit een opdracht is in het kader van het regeerakkoord. Of dat nu gebeurt via het middenveld of via onderzoeksinstellingen, de regering moet hiertoe absoluut een aanzet geven. De Europese Commissie heeft dat in 2018 ook al gedaan, toen zij een gedragscode ontwikkelde voor sociale media en internetplatforms. Dat is absoluut noodzakelijk willen wij een dergelijke schande voorkomen in Europa.

02.16 Peter De Roover (N-VA): *(De heer de Roover slaakt een diepe zucht in de micro)*

Als oppositie krijg ik 1 minuut om op uw uiteenzetting van 10 minuten te antwoorden. Dat is de Belgische democratie. Dat is al een eerste laakbaar feit. De wapens worden hier ongelijk verdeeld.

U merkt bovendien terecht op dat woorden kunnen treffen. U hebt een terechte opmerking aan uw adres afgedaan als kleutertuinpraat bij de installatie van deze regering. Daar hebt u waarschijnlijk ook spijt van gekregen. U ging daar namelijk manifest in de fout. U bent ook bijna zo koppig als de heer Trump wanneer u nu uw hoofd schudt. U hebt toen *fake news* verspreid. U dreigt natuurlijk uw eigen woorden te moeten schrappen.

We krijgen het klassieke groene venijn van aan de overzijde, dat tegelijkertijd bruggen opblaast en alleen maar polarisering zoekt. Mijnheer de eerste minister, in het begin was ik een beetje gerustgesteld. U begon over uw bestrijding van *fake news* als liberaal, en u eindigde aan een bijzonder gevaarlijke rand. U als overheid zal namelijk bepalen wat fout en juist nieuws is. Als u die weg opgaat, eindigt u niet als de meest groene premier uit de geschiedenis, maar de minst liberale.

02.17 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de premier, ik sta nog even stil bij het buitenland. Vele landen baren ons zorgen op het vlak van democratische ingesteldheid, zoals China. Ik wil ook aangeven welke rol uw regering daarin zou kunnen spelen. Als heel concreet voorbeeld stel ik wat China op dit moment doet in Hongkong. Het laatste greintje democratie in Hongkong wordt vandaag versmacht door het optreden van de Chinese overheid. De Europese Unie overweegt nochtans een investeringsakkoord af te sluiten met China. Op zulke ogenblikken moeten we veel attenter zijn om na te gaan of de zaak van de mensenrechten echt overal en altijd waar het kan wordt aangekaart.

Mijnheer De Roover, iemand zei dat hij uw mening verafschuwt, maar dat hij zijn leven zou geven opdat u haar zou kunnen uiten. Vrijheid van meningsuiting is voor mij absoluut een heilig principe. Het Parlement moet zich echter buigen over het aanzetten tot geweld, aanzetten tot misdrijven door systematisch hele leugens en halve waarheden te verspreiden via allerlei mogelijke kanalen. Dit is een heikele kwestie die aangepakt moet worden in de commissie voor Grondwet en Institutionele Vernieuwing. De regering kan daartoe het initiatief nemen, maar het zou de Kamer sieren als wij die knoop konden doorhakken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- Catherine Fonck à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La crise du covid-19" (55001217P)
- Sophie Rohonyi à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie de vaccination" (55001218P)
- Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La politique de vaccination" (55001220P)
- Laurence Zanchetta à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La politique de vaccination" (55001225P)
- Barbara Pas à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie de vaccination" (55001228P)
- Daniel Bacquelaïne à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie de vaccination" (55001230P)
- Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La crise du coronavirus" (55001232P)
- Nawal Farih à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La stratégie de vaccination" (55001240P)
- Marianne Verhaert à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les perspectives dans le cadre de la crise du covid-19" (55001242P)
- Steven Creyelman à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La vaccination contre le covid de Belges résidant à l'étranger" (55001244P)
- Kathleen Depoorter à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Le calendrier pour la livraison des vaccins contre le covid-19" (55001243P)

03 Samengevoegde vragen van

- Catherine Fonck aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De coronacrisis" (55001217P)
- Sophie Rohonyi aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De vaccinatiestrategie" (55001218P)
- Sofie Merckx aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het vaccinatiebeleid" (55001220P)
- Laurence Zanchetta aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het vaccinatiebeleid" (55001225P)
- Barbara Pas aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De vaccinatiestrategie" (55001228P)
- Daniel Bacquelaïne aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De vaccinatiestrategie" (55001230P)
- Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De coronacrisis" (55001232P)
- Nawal Farih aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De vaccinatiestrategie" (55001240P)
- Marianne Verhaert aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De perspectieven in het raam van de coronacrisis" (55001242P)
- Steven Creyelman aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De covidvaccinatie van landgenoten in het buitenland" (55001244P)
- Kathleen Depoorter aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het tijdpad voor de levering van de COVID-19-vaccins" (55001243P)

03.01 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, cela fait maintenant plusieurs jours que j'insiste auprès des neuf ministres de la Santé pour que la vaccination soit accélérée. C'est indispensable et c'est possible.

Indispensable, d'abord, pour sauver des vies. On enregistre encore 500 décès par semaine actuellement. Indispensable pour éviter des malades gravement atteints, pour sortir aussi du marasme tous ceux qui sont touchés de plein fouet sur le plan socio-économique. Indispensable pour permettre, outre la vaccination des résidents et du personnel des maisons de repos, la vaccination des soignants qui sont confrontés à un risque élevé de contamination et qui doivent être protégés pour pouvoir, demain, prendre en charge et soigner les patients.

La lenteur de la Belgique par rapport aux autres pays, même européens, est interpellante. Il ne s'agit pas d'organiser un concours de l'Eurovision du vaccin. Mais notre pays fait montre d'une impréparation inacceptable alors que chaque jour compte.

L'accélération de la vaccination est possible en administrant au fur et à mesure les vaccins. Si je suis favorable au stockage pour sécuriser la deuxième dose, stocker des dizaines de milliers de vaccins dans des congélateurs relève du non-sens. Pour rappel, 700 doses sur 10 000 ont été administrées la semaine dernière et 22 000 doses sur 83 000 ont été administrées cette semaine.

Monsieur le premier ministre, la décision d'administrer, la semaine prochaine, les 60 000 doses aujourd'hui stockées dans des congélateurs et de procéder à une vaccination au fur et à mesure a-t-elle été prise?

Ce qui importe maintenant, c'est que le plus grand nombre de personnes soient immunisées, que ce soit par des anticorps naturels ou par des anticorps induits par la vaccination.

En novembre, on savait qu'une personne sur dix à une personne sur quatre avait déjà des anticorps. Ce nombre est, sans doute, bien plus élevé à l'heure actuelle. Je propose donc d'examiner la piste relative à la vaccination des personnes n'ayant pas d'anticorps. Cela permettrait de protéger plus rapidement un plus grand nombre de personnes, d'atteindre plus vite l'immunité collective, et donc de déconfiner. Il est vrai que cette façon de procéder nécessiterait un peu plus de logistique, mais la Belgique est en capacité de le faire.

Enfin, la question se pose de commander de nouveaux vaccins parmi les vaccins disponibles. Nous n'avons pas d'autre choix que d'engager une véritable course contre la montre avec efficacité et agilité. Nous sommes déjà en retard. Il est urgent de nous y mettre!

03.02 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, nous avons entamé cette nouvelle année avec l'espoir d'en finir enfin avec cette crise. Cet espoir est permis et nourri par le vaccin. Cet espoir ne pourra pas être déçu par un nouvel échec dans notre gestion de crise, surtout après les nombreux échecs que nous avons connus avec le matériel de protection, le *testing* et le *tracing*.

Monsieur le ministre, c'est ainsi que mardi, vous avez annoncé l'accélération de notre campagne de vaccination, dont nous connaissons les détails dès demain en commission de la Santé.

Ce que nous savons aujourd'hui, c'est que Pfizer nous garantit la bonne livraison de nos commandes, en tout cas jusqu'à la fin février. Ce que nous savons aussi, c'est que le personnel soignant pourrait ainsi être vacciné plus tôt, dès le mois de février. C'est évidemment une bonne chose, même s'il méritait, à mon sens, de pouvoir être vacciné en même temps que le personnel et les résidents des maisons de repos.

Si nous voulons protéger notre système de soins de santé, soins covid comme non-covid, bien sûr que nous devons protéger les personnes les plus vulnérables, mais nous devons aussi protéger ceux et celles qui en prennent soin, ainsi que ceux qui seront amenés à nous vacciner.

Pour le reste, il est vrai que nous dépendons de contraintes qui nous obligent à faire des choix. Néanmoins, je pense que vous devez dépasser une posture attentiste et faire preuve de proactivité. D'abord, en termes de logistique. Nous avons pu être rassurés par l'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé pour ce qui concerne les seringues ou les aiguilles. Mais qu'en est-il aujourd'hui des flacons, des congélateurs, de la glace sèche? Pourquoi les centres de vaccination sont-ils aujourd'hui créés au compte-gouttes? Qu'en est-il des personnes qui ne peuvent pas se déplacer pour se faire vacciner? Les infirmiers à domicile vont-ils être épaulés dans leurs missions?

Je pense aussi que vous devrez avoir le courage de dire aux 560 000 soignants que compte notre pays qu'ils ne pourront pas tous être vaccinés en même temps et qu'il faudra donc un ordre de priorité parmi eux. Même chose pour les fonctions dites socialement et économiquement essentielles, comme les enseignants, par exemple.

Enfin, je pense que vous devriez vous engager à appeler l'Union européenne à accélérer les autorisations des vaccins qui n'ont pas encore été homologués ainsi que l'approvisionnement des vaccins qui l'ont déjà été.

03.03 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, wie zal gevaccineerd worden? Wanneer wordt wie gevaccineerd? Waar zal de spuit gezet worden? Door wie zal de spuit gezet worden? Op die vier concrete vragen is er vandaag geen duidelijk antwoord. U hebt nochtans een belofte gedaan. Op 22 november verklaarde u in *Terzake* dat u de weddenschap aanging dat, als de vaccins eraan kwamen, de vaccinatie van een leien dakje zou lopen. Vandaag is het zover en het loopt vierkant.

Het is altijd hetzelfde in ons land. Er was onder mevrouw De Block grote miserie met de maskers; onder de heer De Backer was dat met de testen en vandaag is dat onder u het geval met de vaccinaties. Het is improvisatie.

Hoe komt het toch dat wij altijd te laat zijn, mijnheer de minister? Hoe komt het toch dat er altijd druk moet komen, druk van onderuit, druk op u, opdat er eindelijk schot in de zaak komt?

Vandaag worden wij geconfronteerd met een fundamenteel probleem. Hoe komt het dat er in ons land geen structuur op poten staat die aan preventie doet? Ik hoor de collega's van de N-VA klagen in de commissie. Zij vallen uit de lucht, omdat er problemen zijn met preventie. Maar hoeveel jaar hebben zij al zitting in de Vlaamse regering? Zij willen altijd maar besparen en vandaag hebben wij geen structuur die in staat is zo'n grote vaccinatiecampagne degelijk uit te voeren.

Er is nog een ander probleem, onze ongelooflijke institutionele warboel. Is er nu één plan of zijn er vier verschillende plannen in de verschillende regeringen? Moet iedereen telefoneren naar Pfizer om te proberen wat extra dosissen te pakken te krijgen?

Welke taken worden er toebedeeld aan de huisartsen? Die hebben al meer dan genoeg werk en toch lees ik vandaag dat van hen wordt verwacht dat zij de vaccinaties zullen uitvoeren.

Wat is het plan? Wie zal waar, wanneer en door wie gevaccineerd worden?

03.04 Laurence Zanchetta (PS): Monsieur le ministre, le vaccin aujourd'hui est une question de liberté, de liberté de choisir pour certains de ne pas se faire vacciner. Là, il faut continuer à informer, à expliquer, à tenter de convaincre car pour nous, se faire vacciner, c'est retrouver ces libertés et retourner à une vie beaucoup plus normale. Heureusement, les citoyens semblent nombreux à souhaiter se faire vacciner le plus rapidement possible et là, vous en conviendrez, il ne faut pas se luper.

Après une phase de test menée fin décembre, la campagne de vaccination a officiellement débuté le 5 janvier au sein des maisons de repos et cela, reconnaissons-le, sur un mode très mineur au regard de ce qu'il se passe ailleurs en Europe, parce que vous avez privilégié la prudence, dites-vous. Monsieur le ministre, dès le départ, nous savions que notre capacité d'adaptation serait indispensable, adaptation liée à l'approbation des vaccins au niveau européen mais aussi aux capacités de production des entreprises pharmaceutiques.

Nous avons aujourd'hui une sécurisation des vaccins. Les doses de Pfizer devant être livrées sont confirmées et le vaccin Moderna vient d'être approuvé par l'Agence européenne des médicaments. Les stocks constitués pour assurer la deuxième dose aux maisons de repos n'ont, dès lors, sans doute plus d'utilité.

Monsieur le ministre, notre capacité d'adaptation doit aujourd'hui être synonyme d'accélération. Confirmez-vous vouloir aller en ce sens comme annoncé en commission ce mardi? Comment allez-vous assurer cette accélération pour permettre au plus grand nombre d'être vacciné le plus rapidement possible et de manière la plus sécurisée qui soit? Quand le personnel soignant de première ligne pourra-t-il finalement être vacciné, connaissant le rôle fondamental qu'il doit encore et toujours jouer dans le cadre de cette crise? Enfin, quelles seront les séquences suivantes?

03.05 Barbara Pas (VB): Mijnheer de eerste minister, hier is een tabel en die geeft een vergelijking van het aantal gevaccineerden ten opzichte van het aantal inwoners in tientallen andere landen weer. Ik zal u de pijnlijke cijfers besparen, maar het is wel duidelijk dat België onderaan bengelt. U zult dat ongetwijfeld vergoelijken, want de regering is al in hoerastemming, als er na elf maanden pandemie eindelijk een pandemiewet is, maar u kunt niet ontkennen dat de vaccinaties wel heel traag gaan. Twee dagen geleden hoorde ik op de radio iemand van de taskforce "vaccinaties" vertellen dat men nu naar locaties zoekt. Nu pas. Men had beter voorbereidingen getroffen om het team spuitjeszetters klaar te maken in plaats van affichecampagnes te maken over 11 miljoen Belgen.

De uitspraken van uw ministers, mijnheer de eerste minister, maken het alleen maar erger. Minister Verlinden verwees naar verkeerde cijfers uit het buitenland. Minister Vandenbroucke vroeg begrip voor de trage vaccinaties in de bewoordingen: "We zijn voorzichtig en dat is slim." Zijn aankoopbeleid en het gebrek aan voorbereiding lijken mij helemaal niet slim, wel integendeel. Uw vice-eersteminister Petra De Sutter spant helemaal de kroon. In navolging van Vlaams minister Beke, die er al op wees dat in Duitsland mensen verkeerd werden ingeënt en daardoor in het ziekenhuis zijn beland, zaaide uw vice-eersteminister twijfel over de kwaliteit van de vaccins in het buitenland. Zij verklaarde: "Niet alleen het Verenigd Koninkrijk en

Israël, ook Rusland en China vaccineren mensen met vaccins die niet dezelfde standaard hebben als degene die wij gebruiken."

Mijnheer de eerste minister, uw vice-eersteminister insinueert dat Israël en het Verenigd Koninkrijk met minderwaardige vaccins werken, terwijl het exact dezelfde Pfizervaccins uit Puurs zijn. Met een dergelijke communicatie ondergraaft men het vertrouwen in de vaccins. Er is al voor minder een diplomatiek incident geweest. Zult u zich bij de betrokken landen excuseren?

We zitten nu aan een schamele 87.500 vaccins per week. Waarom zo weinig? Zal men dat tempo opvoeren? Zo niet is men over twee jaar nog bezig. Wat is de planning? De burgers hebben recht op een exact tijdpad.

03.06 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le premier ministre, monsieur le vice-premier ministre et ministre de la Santé, cette semaine, nous dépasserons fort probablement le seuil des 20 000 morts du coronavirus dans notre pays depuis le début de la crise. Heureusement, comme vous l'avez souligné, les efforts des Belges se traduisent aujourd'hui par une amélioration de la situation dans notre pays.

La stratégie de vaccination a été arrêtée le 3 décembre dernier, soit voici un mois – l'année dernière, autrement dit: une éternité quand on considère l'évolution de la pandémie et l'apparition de nouveaux phénomènes. Cette stratégie doit donc évoluer au même rythme que la situation. Ne pas la revoir contreviendrait à l'esprit critique et scientifique. Le pire serait de s'enfermer dans des schémas préétablis, sans tenir compte de l'évolution des paramètres.

La stratégie doit donc être évaluée en permanence et être revue et corrigée, si nécessaire, en fonction de l'évolution du contexte sanitaire, de la disponibilité des vaccins ou des dernières études scientifiques. Dans cette campagne de vaccination, nous devons travailler à flux tendu. Chaque dose disponible doit être utilisée immédiatement: une dose de vaccin = une personne vaccinée. Stocker des vaccins dans un frigo ne sauvera jamais des vies.

Par conséquent, je me réjouis de l'accélération de la campagne de vaccination décidée par le gouvernement.

Cela dit, j'attire votre attention sur la nécessité de préserver notre première ligne ainsi que la ligne de soins. Nos soignants doivent, en effet, se concentrer prioritairement sur toute dégradation éventuelle de la situation. Nous voyons ce qu'il se passe au Royaume-Uni: les mutations de virus sont possibles. Nous devons armer nos soignants afin qu'ils puissent affronter une éventuelle dégradation de la situation.

Pour toutes ces raisons, je demande instamment que les soignants soient considérés comme public prioritaire de cette campagne de vaccination. J'ajouterai qu'il est urgent d'informer les médecins généralistes ainsi que les pouvoirs locaux de la poursuite de la campagne de vaccination. La demande est considérable à ce sujet.

J'attends vos réponses.

03.07 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, ik wens jullie, ten eerste, een stalen gezondheid in 2021 en vooral veel vrijheid. Ik vrees echter dat wij onze vrijheid niet te vlug zullen terugkrijgen. Ons kot staat al een tijdje in brand. Wij zijn nog altijd op zoek naar water en naar de plaatsen waar wij onze pompiers zullen inzetten. Er sterven nog altijd 56 mensen per dag aan het coronavirus. Tot onze grote spijt moet ik nog altijd vaststellen dat wij wereldkampioen zijn in het aantal overlijdens, ongeacht hoe ze ook worden geteld, oversterfte of niet.

Wij zijn aan het begin van het jaar. Dan wordt over jaaroverzichten gepraat. Ik heb eens bekeken hoe het komt. Wij zijn ongeveer 11 maanden bezig. Als ik het blunderboek bekijk over het verbranden van 35 miljoen maskers, over het feit dat wij met de naaimachine aan de slag zijn moeten gaan om onze eigen maskers te stikken, over frauduleuze aanbestedingen, over de Avroxfraude, over verkeerde labels bij tests, over falende contacttracing en onbestaande brontracing... Wij hebben met die tracing onze horecamensen belast, maar het heeft niks opgeleverd. Er was ook de barometer, die waarschijnlijk vergeten is. Waar is de app? Die is waarschijnlijk vergeten. Wij hebben Jos nog veertien dagen langer laten wachten, tot Jozefa klaar was en Lucy ook, om hen een spuitje te geven. In dit land van wafelijzerpolitiek tussen Vlaming en Waal kunnen ondertussen nog wat meer mensen sterven.

Mijnheer de minister, ik zal het niet hebben over de morele, ethische en moeilijke discussie over wie eerst moet worden ingeënt. De helft van onze slachtoffers is immers gevallen bij de 85-plussers. Ik zou echter bijvoorbeeld eerst de kappers een spuitje geven, zodat zij kunnen werken in plaats van het aan mensen van 102 jaar te geven. Dat is echter een gevaarlijke stelling.

Mijnheer de minister, ik zal heel vlug overgaan tot mijn vraag. Ik zal een voorstel doen. Mijnheer de minister, u weet dat ik burgemeester ben. Ik zou u vragen dat u de organisatie van de inenting laten doen per gemeente. Zij weten immers hoe alles in elkaar zit.

03.08 Nawal Farih (CD&V): Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, een maand geleden stonden we hier ook voor een debat over de haalbaarheid van de startdatum van het vaccinatieplan. Daar was heel wat kritiek op. De vraag was of die datum realistisch was. Vandaag gaat het debat over de traagheid of de voorzichtigheid van het vaccinatieplan.

We hebben al heel wat etappes doorlopen. De zorgsector is zeer goed op de hoogte over wat van hen wordt verwacht. Het vaccin kan intussen op een deftige manier worden getransporteerd, op de manier waarop het hoort, op de juiste temperatuur. Wij hebben ervoor gezorgd dat onze burgers geïnformeerd zijn en moed hebben gekregen.

Vandaag rijzen opnieuw vragen over hoe snel of hoe we traag we zijn en of we even snel zijn als de buurlanden. Ik weet niet of dit debat hier vandaag op zijn plaats is. We zijn ons er immers allemaal van bewust dat we twee injecties binnen de tijdspanne van vier weken moeten geven. Ik denk dat het goed is dat de ministers en de regering voorzichtig zijn, als zij niet zeker zijn dat men de tweede injectie tijdig kan toedienen. Ik pleit dan ook voor voorzichtigheid. Anders kan dit tot een falend beleid leiden. Als dat de reden voor de voorzichtigheid is, dan steun ik de ministers daarin.

Wij hebben twee zaken nodig om de strategie te laten slagen: een vaccinatiegraad van 70 % behalen en ervoor zorgen dat we twee injecties binnen de vier weken kunnen geven.

Ik heb twee zeer concrete vragen.

Kunt u ons nog eens uitleggen waarom we voorzichtig zijn, zodat onze burgers geïnformeerd zijn en er geen extra bezorgdheden zijn de komende weken?

Ik heb ook een vraag over het Modernavaccin. Over het Pfizervaccin kregen we heel wat informatie. Ook het Modernavaccin heeft een goedkeuring gekregen. Hoeveel vaccins krijgt ons land en wanneer zullen die worden geleverd?

03.09 Marianne Verhaert (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, dankzij de inzet van de ganse Belgische bevolking, ook tijdens de feestdagen, behoort ons land volgens de meest recente cijfers tot de beste van Europa. We mogen daar fier op zijn, want het was ooit anders. Doordat de mensen zich aan de regels hielden kwam er voorlopig geen piek na de feestdagen. Onze burgers, bedrijven en ondernemers zetten zich al maanden enorm in en leveren zeer grote inspanningen. Dat weegt uiteraard op ons allemaal.

Er is nu hoop, dankzij de vaccins, maar toch zullen we ons jammer genoeg nog een tijdje moeten inspannen en doorbijten. Dat is voor niemand gemakkelijk, maar ik wil uw bijzondere aandacht vragen voor onze zelfstandigen en ondernemers. Velen onder hen mogen vandaag immers nog steeds niet werken en worden geconfronteerd met inkomensverlies. We steunen hen wel met veel maatregelen, maar die lossen zeker niet alle problemen op. Kappers, schoonheidsspecialisten, sauna-uitbaters en rijsscholen zijn de wanhoop nabij, want het water staat hen aan de lippen. Laten we zeker ook de horeca niet vergeten.

Morgen komt het Overlegcomité opnieuw samen en wordt de huidige situatie geëvalueerd. Mijnheer de eerste minister, ik wil u vragen om te bekijken hoe we deze mensen perspectief kunnen bieden, zonder hen valse hoop te geven. Uit persoonlijke ervaring kan ik u zeggen dat heel wat mensen de moed verliezen. Ze vertellen hun verhalen met tranen in de ogen. Wat licht aan het einde van de tunnel zou welkom zijn, zodat zij kunnen uitkijken naar dat wat zij het liefste doen, namelijk ondernemen.

03.10 Steven Creyelman (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, eind vorig jaar publiceerde *Der Spiegel* een verontrustend stuk waarin een bedenkelijke en nogal onwelriekende praktijk

werd blootgelegd.

Volgens bronnen dicht bij de onderhandelingen zou het Duitse bedrijf BioNTech 500 miljoen dosissen van zijn vaccin hebben aangeboden aan de EU. Volgens mij zou elk weldenkend mens daarop vrij enthousiast reageren, want ieder vaccin betekent immers een stapje dichterbij een coronavrije Europese Unie, maar dat was natuurlijk buiten de Franse waard gerekend.

Onze zuiderburen hebben blijkbaar druk uitgeoefend om toch maar niet te veel bij die stoute Duitsers van BioNTech te bestellen, waardoor er dus maar 300 miljoen in plaats van 500 miljoen vaccins zijn besteld. Wat is de reden daarvoor? Die reden blijkt alvast niet van medische aard te zijn, maar blijkt veel eenvoudiger te zijn dan wat wij ons allemaal kunnen indenken. Die reden is het Franse staatsbelang. Er moet blijkbaar voor worden gezorgd dat er in een latere fase nog voldoende vaccins kunnen worden besteld bij het Franse bedrijf Sanofi.

Mijnheer de premier, ik heb de volgende vragen. Behoort ons land bij de landen die samen met Frankrijk druk hebben uitgeoefend om minder vaccins bij BioNTech te bestellen? Hoeveel vaccins zou ons land meer hebben ontvangen mochten we toch 500 miljoen vaccins hebben besteld bij BioNTech? Hoeveel dosissen van het vaccin van het Franse bedrijf zal ons land ontvangen? Welke invloed heeft dit stinkende potje gehad op de vaccinatiestrategie?

Staat die trouwens ondertussen al op punt? Ik lees immers overal dat nu ook de vaccinatievolgorde ter discussie wordt gesteld. Bent u het eens met uw minister van Justitie, die stelt dat gedetineerden een prioritaire plaats moeten krijgen in die vaccinatievolgorde?

03.11 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de voorzitter, heren ministers, het Pfizervaccin, ontwikkeld in Duitsland, geproduceerd in België, is *made in Europe*, maar toch moet Europa toekijken hoe in het Verenigd Koninkrijk en in Israël al meer dan een miljoen mensen gevaccineerd is. Wij zullen, na de proefdraai, nu eindelijk van start gaan.

Mijnheer de minister, samen met de bevolking stel ik vast dat u uw weddenschap niet hebt gehaald. Ik ben blij dat u vandaag hier aanwezig bent, zodat we kunnen debatteren. Op dinsdag 5 januari was u namelijk niet bereid om te antwoorden op onze vragen in de commissie voor Gezondheid. Nochtans had u in de media heel stoer aangekondigd dat men op u mocht schieten als de vaccinatiecampagne tegen 5 januari niet op volle toeren zou lopen. U bracht wel een klein beetje nieuws, want u zou de campagne aanwakkeren. Toch heb ik nog enkele vragen.

Waarom gaat het zo traag? Als excuus hoor ik dat andere landen gokken, maar dat vind ik een beetje flauw. Elke week die we verliezen, verliezen we ook mensenlevens en betekent ook een slag voor onze economie die het al zo moeilijk heeft.

Hoe zit het met de Europese aanbesteding? Kunt u ons vandaag nog altijd verzekeren dat de levering van de vaccins proportioneel zal gebeuren in hoeveelheid en in tijd? Ik stel namelijk vast dat andere Europese lidstaten heel wat sneller gaan in de vaccinatie. Duitsland zou 30 miljoen extra Pfizervaccins hebben kunnen bestellen, wat wordt bevestigd door de woordvoerder van de Europese Commissie. Klopt dat? Hebt u, net als Duitsland, het initiatief genomen om meer Pfizervaccins naar ons land te brengen, en ook sneller?

La **présidente**: Vu l'importance du sujet et le nombre d'intervenants, je vous propose d'octroyer 15 minutes de temps de réponse à répartir entre les deux ministres.

03.12 Eerste minister Alexander De Croo: Ik zal deze vragen samen met de minister van Volksgezondheid beantwoorden.

Dit is een moment waarop wij gewoonlijk elkaar een goede gezondheid wensen. Het voorbije jaar heeft ons getoond wat de waarde is van die wens die vroeger misschien als iets banaals werd gezegd.

Dat brengt mij bij de waarde van de vaccins die ons de mogelijkheid geven de zeer moeilijke pagina van het vorige jaar om te slaan. De vaccins geven ons een perspectief.

Wij weten dat er al twee goedgekeurd zijn en dat er twee in de pijplijn zitten. Misschien komen er nog andere.

Le mot d'ordre qu'on a toujours donné, c'est qu'on devait administrer les vaccins dès qu'ils étaient disponibles. Les vaccins ne sont pas là pour être stockés dans des frigos. Les vaccins sont là pour protéger la population.

Une très grande attention a effectivement été accordée à la précaution. La *task force* interfédérale, incluant tous les gouvernements impliqués dans cette campagne de vaccination, a opté pour une approche qui, au début, était une approche consciencieuse et je pense que c'est défendable.

Les entreprises chargées du processus d'élaboration des vaccins ont tout fait pour que les vaccins soient des vaccins sûrs. Elles ont tout fait pour que ces vaccins ne mettent pas en danger notre santé. Il me semble dès lors tout à fait logique qu'au dernier maillon de cette chaîne, qui est l'administration de ces vaccins, on procède en suivant des procédures sécurisées à 100 %. Il me semble logique qu'au début, on suive une approche plutôt consciencieuse.

Je veux toutefois être très clair: la précaution n'empêche pas la rapidité. Après une période de prudence, il nous faut maintenant aller plus vite. Le ministre de la Santé et moi-même avons d'ailleurs été très clairs ces derniers jours. Nous sommes maintenant à un stade où il faut administrer plus de vaccins et je souligne que cela se fait en collaboration avec d'autres gouvernements. Il s'agit d'une compétence partagée et il faut respecter le fait que tous les gouvernements travaillent ensemble. À présent, l'approche utilisée est effectivement plus entrepreneuriale et met tout en oeuvre pour s'assurer que chaque vaccin dans les frigos sera administré le plus vite possible. Dès qu'on est certain que les procédures sont bien stabilisées, il faut tout faire pour accélérer les choses.

Velen vroegen hier naar het traject dat we zullen volgen. Het is echter zeer gevaarlijk om daarop cijfers te plakken. De planning die de taskforce opgesteld heeft, samen met het brede politieke spectrum van de ministers van Volksgezondheid van de verschillende regeringen, stelt dat het de ambitie is om tegen juni minstens 4 miljoen inwoners te vaccineren. Het gaat dan over ouderen, gezondheidswerkers en mensen met een onderliggende aandoening. Dat percentage van 70 %, waarover zoveel gesproken werd, moet tijdens de zomer gehaald worden. Dat is wat men zal doen op basis van het huidige schema en het huidige tempo van toelevering.

Het is een gezamenlijke doelstelling, zowel voor de federale als voor de regionale regeringen evenals voor de steden en de gemeenten, die een zeer belangrijke rol te spelen hebben. Het is bijvoorbeeld ook een doelstelling voor de lokale eerstelijnszones. Het wordt een collectieve inspanning, net zoals dat het geval was met het bedwingen van de eerste en de tweede golf. De verschillende regeringen hebben elkaar gevonden voor die collectieve inspanning, want ze begrepen dat we ongelooflijk veel zaken kunnen doen, als we samenwerken.

Laat ik duidelijk zijn, als er extra productie is en als die ertoe leidt dat er sneller meer dosissen kunnen worden geleverd aan ons land, in Europees verband, dan zullen we klaar zijn. We hebben de taskforce expliciet gevraagd om een planning klaar te hebben die rekening houdt met de snellere levering van een grotere hoeveelheid vaccins. Het is nu te vroeg om daarop vooruit te lopen, maar als er sneller meer dosissen beschikbaar zijn, dan zullen we die naar de bevolking kunnen brengen.

Mevrouw Verhaert, u vroeg welk perspectief wij economische actoren kunnen bieden. Dat is een zeer belangrijk punt, want grote delen van onze economie zijn nog steeds gedwongen gesloten. Dat geldt voor de niet-medische contactberoepen, de horeca en een zeer groot deel van de eventensector. Er zijn zeer veel steunmaatregelen genomen, maar we begrijpen dat die niet de oplossing zijn voor de drang van die ondernemers om hun activiteiten te hernemen. Voor velen is dat immers hun levenswerk. Ze willen dan ook opnieuw economisch actief kunnen zijn en niet gedwongen worden om te stoppen.

Epidemiologisch zitten we in een enigszins bijzondere situatie: in vergelijking met de rest van Europa zijn wij vandaag een eiland, want weinig landen staan er zo goed voor als wij. Dat is het resultaat van een onverhoopte inspanning. De manier waarop de overgrote meerderheid van de bevolking zich de voorbije weken gehouden heeft aan wat we gevraagd hebben, was onverhoopt; we hadden nooit gedacht dat men daarin zou slagen.

Er liggen wel risico's op de loer. Er is de Britse variant, die een veel hogere besmettingsgraad heeft en een stuk sneller kan circuleren. Er keerden mensen terug uit het buitenland. Er is de invloed van de heropening

in het nieuwe jaar. Ik wil dus vragen om voorzichtig te zijn en om de situatie van dag tot dag te blijven volgen.

Laat het duidelijk zijn, zodra het epidemiologisch mogelijk is en zodra duidelijk is onder welke voorwaarden het kan, moeten wij die sectoren de mogelijkheid geven om opnieuw economisch actief te zijn. Wij hebben steeds geprobeerd het evenwicht tussen gezondheid en economische activiteit te bewaren. Als wij willen dat de vaccinatiecampagne een succes is, moeten wij ervoor zorgen dat de situatie veilig is, maar ook dat de economische activiteit opnieuw kan opgestart worden. De manier waarop wij de voorbije weken de tweede golf aangepakt hebben, moet een voorloper zijn van de manier waarop wij economische activiteiten toelaten en de vaccinatiecampagne sturen.

03.13 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw de voorzitter, collega's, de eerste minister heeft reeds heel wat belangrijke principiële uitgangspunten meegegeven; onvermijdelijk zal ik dus voor een stuk in herhaling vallen.

Je voudrais commencer par réitérer ce que M. Bacquelaire a dit. Une telle campagne doit être basée sur des principes clairs et des priorités claires, bien réfléchies. Mais par ailleurs, le déroulement concret de la campagne nécessitera inévitablement d'être revu en permanence. Cela se fera sur la base de l'évolution des livraisons, et donc de la capacité de production, des autorisations de mise sur le marché, ainsi que sur la base de l'évolution de nos connaissances dans le domaine de l'impact durable des différents vaccins. Cet impact est différent d'un vaccin à l'autre.

Dès le début, j'ai demandé, avec mes collègues ministres régionaux de la Santé, que la *task force* agisse de manière bien réfléchie, mais aussi flexible. Cela a créé une certaine incertitude dans le chef de l'opinion publique. Celle-ci veut voir clair dans le déroulement de la campagne, d'ici à la fin de l'année, dans tous ses aspects pratiques, son *timing*, son organisation. C'est extrêmement difficile à ce moment-ci. Néanmoins, certaines choses deviennent de plus en plus claires. C'est la raison pour laquelle nous avons demandé à la *task force* d'optimiser ses prévisions de campagne sur la base de ce que l'on sait aujourd'hui.

Mevrouw Depoorter, ik heb u in de commissie inderdaad een beetje teleurgesteld, omdat ik niet ben ingegaan op de plotse vraag die daar werd gesteld om een actualiteitsdebat over de vaccinatie te hebben. Dat stond niet op de agenda, maar ik had ook een andere reden, namelijk dat wij aan de taskforce hebben gevraagd om tegen morgen een geoptimaliseerd plan van aanpak voor te stellen op basis van wat wij vandaag weten over de beschikbare vaccins en hun effect. Ik hoop dus dat wij morgen in de commissie voor Gezondheid vanwege de taskforce een degelijke presentatie krijgen die, ondanks een aantal blijvende onzekerheden, toch in de mate van het mogelijke concreet is over wat wij kunnen verwachten.

Ik wil ook nog eens herhalen wat begin deze week is gezegd. Tot voor kort waren wij eigenlijk nog behoorlijk onzeker over het concrete leveringsritme van het vaccin van Pfizer/BioNTech. Wij waren niet onzeker over het contract waarop wij hadden ingetekend, namelijk in een eerste schijf een deelname van meer dan 5 miljoen doses – dat wisten wij –, maar dat contract stipuleert niet wanneer die doses precies komen. Dat was dus nog onzeker. Wij waren erg blij dat Pfizer ons een symbolische levering heeft kunnen doen in december, een eerste levering eind december en nu een tweede wekelijkse levering. Afgelopen dinsdag heeft Pfizer heel duidelijk bevestigd dat wij aan een wekelijks leveringsritme zitten van 87.900 dosissen, wat ons aandeel is in de eerste Europese tranche.

Het is die relatieve zekerheid die toelaat aan de taskforce om de planning verder te optimaliseren. Minister Beke heeft dat al toegelicht in het Vlaams Parlement. Het is normaal – daarom niet eenvoudig – dat wij hierover debatteren in verschillende parlementen, want het is een zeer innig samenwerkingsverband tussen verschillende regeringen. Eigenlijk een beetje wars van bevoegdheden hebben wij de handen in elkaar geslagen om via de taskforce de campagne uit te rollen.

Het is natuurlijk wel zo – ik vraag daar ook begrip voor – dat de laatste kilometers bij de uitreiking van het vaccin aan de mensen die worden gevaccineerd, de bevoegdheid zijn van de Gemeenschappen en de Gewesten. Zij zijn daar ook zeer goed mee bezig en de samenwerking loopt goed. Veel van de concrete vragen waar bijvoorbeeld de heer Dedecker naar verwees, zoals over de rol van de burgemeester versus de rol van andere instanties, worden besproken in de interfederale taskforce, maar de insteek daaromtrent komt natuurlijk vooral van de Gemeenschappen en de Gewesten. Dat is zeer terecht en wij willen dat ook respecteren. U hebt ongetwijfeld gisteren en eergisteren ook gehoord dat daarover een debat was in het Vlaams Parlement wat Vlaanderen betreft, dat minister Maron aankondigingen heeft gedaan wat Brussel

betreft enzovoort.

De samenwerking verloopt dus goed, maar het is natuurlijk complex. Op basis van de onzekerheden en zekerheden die er vandaag zijn, hebben we een geoptimaliseerd plan van aanpak gevraagd aan de taskforce. Dat verwachten wij morgen.

Je souhaiterais également attirer l'attention sur le fait que, selon moi, la proposition faite par la *task force* à la Conférence interministérielle en matière de choix des groupes cibles prioritaires est tout à fait adéquate et justifiée et que ladite Conférence a pris la bonne décision.

Permettez-moi, une nouvelle fois, de faire une synthèse.

Er werd inderdaad voor gekozen om allereerst prioriteit te geven aan de bewoners van onze woonzorgcentra. Die keuze is tot en met gerechtvaardigd. Ik hoor in de media allerlei kritische bedenkingen daarbij, wat normaal is. Deze kritische bedenkingen bij die prioriteit zijn echt niet overtuigend. Waarom is er prioriteit voor de mensen die wonen in woonzorgcentra? Er zijn daar helaas zeer gemakkelijk uitbraken met veel besmette mensen. Deze mensen zijn op een leeftijd waarop ze dan ook ernstig ziek kunnen worden en helaas kunnen overlijden. Dit leidt tot een enorme druk, overlast en miserie in de woonzorgcentra, ook voor het personeel en de andere bewoners.

Bovendien leidt dit tot een enorme druk op onze ziekenhuizen. Dat is van belang voor iedereen, ook voor jonge mensen, ook voor mensen die geen schrik moeten hebben van COVID-19. We moeten de capaciteit van onze ziekenhuizen vrijwaren. Wij verschillen misschien wel met Nederland, dat andere keuzes maakt, ook op het vlak van vaccinatie. Gegeven de fase waarin de pandemie zich in België bevindt, is het werkelijk een logische keuze om de ziekenhuiscapaciteit te proberen vrijwaren en het ziekenhuispersoneel te verlossen van deze stress en deze voortdurende zorg in overvolle ziekenhuizen. Dit kan door de mensen in de woonzorgcentra prioritair te vaccineren.

Er is, voor de duidelijkheid, ook een logistiek argument. De eerste uitrol kan vrij logisch in de richting van de woonzorgcentra gebeuren, vanuit de ziekenhuizen waar het Pfizervaccin bewaard wordt aan -80°C . Er is ook een argument dat samenhangt met de aard van het vaccin. Pfizer beschermt tegen ziek worden. Met alle respect voor experts die het tegendeel beweren in de media, maar we weten niet met zekerheid of het Pfizervaccin beschermt tegen besmet worden en besmetting doorgeven. We weten dat niet met zekerheid.

We weten met zekerheid dat het beschermt tegen ziekte. Dat is een heel belangrijke reden om te zeggen dat wij de bewoners van de rusthuizen en de woonzorgcentra willen beschermen tegen ziekte en overlijden, en dat op grote schaal.

Als men dan logistiek het personeel van die woonzorgcentra kan meenemen, dan moet men dat ook doen. Die beslissing is nu ook in Vlaanderen genomen, zoals ze al eerder is genomen in Wallonië en Brussel. Dan komt het personeel aan bod. Eerst het zorgpersoneel, de huisartsen in de eerste lijn, het zorgpersoneel in de ziekenhuizen en dan komen andere groepen aan bod, maar ik zal dat niet herhalen.

Collega's, de details van die aflijning van de prioritaire groepen maken inderdaad nog het voorwerp uit van discussie. Zo is er de vraag wat de meest essentiële beroepen zijn en of het onderwijspersoneel daarbij hoort. Ik ben niet beschroomd om toe te geven dat dit nog het voorwerp uitmaakt van debat en dat daarin ook inzicht groeiende is.

Ik weet dat dit voor onzekerheid zorgt bij veel mensen, maar we beleven wetenschap *just in time*, we beleven dat inzichten binnenkomen en onmiddellijk moeten worden omgezet in actie en dat vraagt elke dag rijden en omzien, of zoals de heer Bacquellaine heeft gezegd: "Un déroulement qui inévitablement doit être revu en permanence."

De basisprincipes moeten klaar zijn.

Ik wil herhalen wat de eerste minister heeft gezegd. Een basisprincipe bij de opstart was voorzichtigheid. En als dat gelukt is, is het volgende basisprincipe: optimaliseer wat ter beschikking is, en gebruik dat zo goed mogelijk om zo snel mogelijk het effect te bereiken dat gezocht wordt.

Laat ik tot slot zeggen, collega's, dat hier natuurlijk ook ethische argumenten spelen. Ik heb het gehad over

het vrijwaren van de ziekenhuiscapaciteit. Ik heb logistieke argumenten gegeven waarom wij mikken op de woonzorgcentra. Maar er is ook een ethisch argument. De meest kwetsbare mensen zitten daar.

Mijnheer Dedeker, het is niet omdat iemand 95 jaar is, tegenover iemand van 65 jaar of 45 jaar, dat de kwetsbaarheid minder telt. Daar zitten de meest kwetsbare mensen. Ook omdat zij daar samenwonen.

Er is dus een ethische keuze gemaakt, naast alle andere argumenten, waarom wij deze prioriteit hanteren. En die keuze bepaalt inderdaad een bepaald ritme en een bepaalde supervoorzichtigheid bij de uitrol.

Ik heb daar inderdaad begrip voor gevraagd, dat is juist, en wel omdat ik goed samenwerk met mijn collega's in die voorzichtigheid. Alexander De Croo en ik hebben ook gezegd: nu dat lukt, willen wij optimaliseren en zo snel mogelijk vooruitgaan als wij kunnen.

Er was tot slot een praktische vraag over Moderna. U leest het nieuws. Wij krijgen de berichten van het Europees Geneesmiddelenbureau. Onze inschrijving op de eerste schijf van Moderna gaat over 2 miljoen dosissen.

Die komen niet zo snel als die van Pfizer. Ik zal mij nu niet aan cijfers wagen, want ook die zijn niet 100 % zeker, maar die komen een heel stuk geleidelijker. Pfizer loopt werkelijk geheel vooraan in de leveringsschema's.

03.14 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, vous tentez de présenter votre lenteur comme de la prudence. Franchement, ce n'est pas crédible. Il vous manque de l'efficacité et de l'agilité.

Vous reconnaissez qu'il faut accélérer. J'ai entendu beaucoup de mots. Mais nous avons besoin d'actes. Les 60 000 doses bloquées aujourd'hui dans les congélateurs seront-elles administrées cette semaine, oui ou non? Votre non-réponse en dit long.

Vous ne trouvez pas utile d'examiner la piste consistant à vacciner d'abord les personnes sans anticorps, alors que cela permettrait d'arriver beaucoup plus vite à l'immunité collective, et donc de déconfiner beaucoup plus rapidement. Vous savez, ce n'est pas parce qu'une proposition est faite depuis l'opposition qu'elle est nulle. Permettez-moi de vous le dire!

Enfin, s'agissant des soignants, j'entends que certains parmi les partis de la majorité, qui font partie des gouvernements qui ont décidé de ne pas vacciner les soignants, seraient maintenant d'accord de commencer à vacciner les soignants à risque. J'ose espérer que ce n'est pas du vent, que ce ne sont pas que des mots. Les experts qui ont écrit cette carte blanche l'ont dit clairement.

Je vous attends donc demain, monsieur le ministre, avec, je l'espère, un plan chiffré, précis, ambitieux, clair, logistique, opérationnel, mais aussi avec la réintégration des soignants à risque dans l'ordre prioritaire des vaccinations, en plus des maisons de repos et de soins. Je vous remercie.

03.15 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Le but de mon interpellation était justement de vous faire des propositions plutôt que d'attendre d'être mis devant le fait accompli et de devoir ainsi applaudir ou non les choix qui seront entérinés, ce soir, par la *task force* vaccination. Nous avons pris l'habitude d'avoir un débat parlementaire sur les choix qui sont réalisés par le Comité de concertation. Je pense qu'il doit en être de même pour ce qui concerne les choix entérinés par la *task force* vaccination, surtout à l'heure où la population a besoin d'informations et de transparence en ce qui concerne le vaccin pour décider d'adhérer ou non à celui-ci.

J'ose espérer que vous tiendrez donc compte, demain ou en tout cas ce soir, de nos propositions, en particulier sur une étape qui conditionne à ce point la reprise de notre vie économique et sociale. J'ose espérer aussi – cela n'a pas été évoqué alors que cela me semble pourtant fondamental – que vous veillerez à une justice vaccinale en condamnant les tentatives de certains d'obtenir plus de vaccins que d'autres tant au sein de l'Union européenne que de notre propre pays.

03.16 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt het veel gehad over

veiligheid, en dat u daarom voorzichtig zou zijn.

Waarom worden de vaccins, eens ze allemaal in de diepvries zitten, echter niet zo snel mogelijk ingespoten? Waarom gaat dat bijvoorbeeld trager in Vlaanderen dan in Wallonië? Zoals Marc Noppen heeft opgemerkt, is het inenten geen *rocket science*. Eens de vaccins er zijn, kunnen ze toch sneller worden ingespoten?

Ik ben ook niet gerustgesteld over uw antwoord dat heel vaag blijft. Er zijn natuurlijk parameters waarop wij geen vat hebben. Waarom weten wij echter vandaag nog niet of er 60 of 120 vaccinatiecentra in Vlaanderen zullen komen? Hoe komt het dat alles nog niet is uitgeklaard? Zullen de huisartsen het opnieuw moeten oplossen omdat een en ander nog niet is geregeld?

Il est vrai que, pour les livraisons, nous dépendons des firmes. Nous avons signé un contrat conformément auquel nous avons déjà payé par avance la recherche et les commandes. En revanche, les livraisons n'ont pas été détaillées. Or, il me semble que, dès le moment où toutes les factures ont été honorées, un accord clair avec les groupes pharmaceutiques est indispensable.

03.17 Laurence Zanchetta (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Cette campagne de vaccination doit être une réussite collective. Certains, comme les organisateurs de festivals de musique, proposent de vous prêter main forte pour construire des villages de vaccination. Il faut appuyer sur l'accélérateur. Le choix de vacciner prioritairement les résidents des maisons de repos est juste, mais il est impératif de pouvoir, le plus rapidement possible, vacciner l'ensemble du personnel soignant de première ligne. En effet, s'il y a une troisième vague, ce seront à nouveau ces hommes et ces femmes qui seront au front.

Il est impératif de pouvoir vacciner rapidement les personnes dont la santé est fragile, mais également impératif de donner de l'espoir aux jeunes qui, aujourd'hui, ne savent pas encore s'ils pourront, eux aussi, être vaccinés.

La liberté de tous est fondamentale. Si nous savons que les gestes barrières devront encore nous accompagner pendant plusieurs mois, nous savons qu'au bout du tunnel, il y a la vaccination. Nous pourrons, enfin, nous embrasser, rire, aller voir un spectacle, nous retrouver, avec nos proches, autour d'une table, et profiter de nos libertés retrouvées.

03.18 Barbara Pas (VB): Mijnheer de eerste minister, ik heb u gevraagd naar de leugens die een vicepremier van u vertelt over de vaccinaties in andere landen. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. U laat het blijkbaar toe dat men daarover onwaarheden vertelt. Men zou daar beter uit leren, in de plaats van landen als Israël te beledigen, want aan het tempo van vandaag in dit land zullen we eerder groepsimmunitet bereiken door besmetting dan door vaccinatie.

U zegt ook dat er weinig landen zijn die er zo goed voorstaan als België. Als België het even goed zou hebben gedaan als pakweg Italië, de VS of Nederland, dan zouden wij in dit land respectievelijk 5.350, 7.400 of zelfs 11.850 minder COVID-19-doden hebben gehad.

Uw regering faalt in haar aanpak van deze coronacrisis. We hebben geen strategische stocks. We hebben geen handhavingsbeleid. We hebben geen data. We hebben nog steeds slechte communicatie. We hebben nog steeds geen vaccinatiebeleid dat op punt staat. Het enige wat we hebben is ons zogenaamde ploeg van 11 miljoen in grotere kabinetten.

03.19 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre de la Santé, je suis d'accord avec vous; la vaccination des personnes âgées dans les maisons de repos préserve la capacité de notre système hospitalier. Mais pour préserver la capacité opérationnelle de notre système hospitalier, il faut aussi vacciner le personnel soignant le plus rapidement possible. Sur un plan éthique, ces personnes sont en menace permanente, ainsi que leurs familles, par rapport aux risques d'infection. Pour des raisons utilitaristes aussi, elles doivent être vaccinées pour que notre système hospitalier soit en mesure de fournir les combattants de première ligne dans la lutte contre une éventuelle phase d'infection supplémentaire.

En ce qui concerne la nécessité d'informer et d'impliquer les pouvoirs locaux, les bourgmestres, les médecins généralistes, il y a aussi urgence. En effet, les généralistes sont soumis en permanence à de nombreuses questions de leurs patients. Ils doivent pouvoir donner des réponses précises qui sont

uniformes, et pas contradictoires. Il est donc vraiment important que cette information puisse percoler davantage. Je demande dès lors que les médecins généralistes soient représentés dans la *task force* vaccination. Ils ne le sont pas encore aujourd'hui. Merci de votre attention.

03.20 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, ik heb met plezier geluisterd naar uw goednieuwsshow, maar die neemt niet weg dat wij de schlemiel van de klas zijn. Als het gaat over de inenting, staan wij volledig achteraan in Europa, in vergelijking met vele andere landen.

U zei iets moois over wetenschap *just in time*. In dergelijke situaties moeten er ook oplossingen zijn *just in time*. De gemeenten hebben heel wat ervaring. Men heeft ons verplicht schakelzorgcentra op te richten. Men heeft ons verplicht triagecentra op te richten. Die hebben allemaal prachtig gewerkt. In mijn eigen gemeente heeft men 800 inwoners in één dag ingeënt tegen de griep.

Ik hoor heel vaak dat de taskforce op zoek is naar oplossingen hoe het te doen buiten de woonzorgcentra en ziekenhuizen. Daarom stel ik het volgende voor. Doe een beroep op de gemeenten om snel te kunnen vaccineren en de achterstand in te halen.

03.21 Nawal Farih (CD&V): Mijnheer de premier en mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoorden. Ik denk dat er vandaag een boodschap is gegeven, die heel wat duidelijkheid brengt voor de burgers.

Mijnheer de minister, ik heb u duidelijk horen uiteenzetten dat het vaccin de symptomen bestrijdt, maar niet per se het virus zelf. Een daling van het aantal besmettingen is dus niet gegarandeerd. Daarover bestaat er heel wat onduidelijkheid en ik vind dan ook dat die boodschap openlijk mag en moet gecommuniceerd worden, waarvoor dank.

Het stemt mij ook heel blij dat u vandaag meer duidelijkheid hebt omtrent de levertermijnen. Dat biedt perspectief en hoop.

Ik wens u beiden nog succes met de verdere bestrijding van het virus.

03.22 Marianne Verhaert (Open Vld): Dank u, heren ministers, voor uw antwoorden. Kappers, schoonheidsspecialisten en rijinstructeurs hunkeren er echt naar om opnieuw te kunnen beginnen. U haalde de heropening van de winkels op 1 december aan. Laat dat een voorbeeld zijn, zodat ook deze mensen opnieuw veilig kunnen opstarten. Ik besef uiteraard dat we nog voorzichtig moeten zijn, maar laten we hun opnieuw perspectief bieden, laten we hun licht aan het einde van de tunnel bieden.

03.23 Steven Creyelman (VB): Mijnheer de premier, de EU ontkent, Frankrijk ontkent en, om eerlijk te zijn, u hebt niet geantwoord op mijn vragen. Ik heb de indruk dat op dit continent heel wat politici uit Catalonië komen, meer bepaald uit Barcelona. "They all know nothing", zou Manuel uit de bekende serie *Fawlty Towers* zeggen. Deze zaak is er nog maar eens een voorbeeld van hoe de EU soms een België in het groot kan zijn en hoe de solidariteit die wordt gepredikt bij bepaalde landen alleen maar van tel is wanneer het uitkomt, wanneer het in hun voordeel is.

Mijnheer de premier, de volksgezondheid, de gezondheid van onze mensen, gaat boven de Franse economische belangen. Ik hoop dat u met uw Franse collega toch een hartig woordje zult spreken over deze zaak. Laten we eerlijk zijn: als vaccins weigeren midden in een gezondheidscrisis het geval zou zijn, is dat niet meer noch minder dan gewoon misdadig.

03.24 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de minister, u maakt er zich nogal gemakkelijk van af. U kondigt met veel tamtam een weddenschap af en zegt dat u de verantwoordelijkheid neemt en dat wij u erover mogen aanspreken. Komen de vaccins te laat, dan is het Europa. U hebt duidelijk geen tijdsclausule in uw contracten opgenomen. Worden de vaccins te laat gezet, dan zijn het de regio's. Waar hebt u dan voor ingestaan? Voor die eerste spuit van Jos? Was dat het?

Mijnheer de minister, u verwijst naar de moeilijke staatsstructuur van ons land. Daar ben ik het absoluut mee eens. Dit land werkt niet meer. Maar wat ik echt schrijnend vind, is dat u geen stappen hebt ondernomen om meer Pfizer vaccins naar ons land te brengen en die ook sneller te brengen. Misschien had u met die extra vaccins onze zorgverstrekkers kunnen inenten, zodat ze op zijn minst een immuniteit zouden hebben en klaar zouden zijn om voor onze patiënten te kunnen zorgen indien die derde golf er zou komen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04 Question de Christophe Lacroix à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'augmentation des frais bancaires" (55001226P)

04 Vraag van Christophe Lacroix aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De verhoging van de bankkosten" (55001226P)

04.01 **Christophe Lacroix** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, comme vous l'avez sans doute appris, en guise de cadeau de bonne année, plusieurs banques ont eu la riche idée d'augmenter leurs tarifs. Chez KBC, le prix d'un compte qui concerne 80 % de la clientèle va augmenter de 30 %. Chez ING, on va prélever un pourcentage de frais pour le retrait d'argent du compte d'épargne. Chez BNP, le prix des transactions refusées pour solde insuffisant va passer à plus de sept euros. Ce ne sont là que quelques exemples en guise de cadeau de bienvenue des banques parmi une multitude de nouvelles, en ce début d'année.

Monsieur le ministre, je voudrais tout d'abord vous souhaiter beaucoup d'avancées pour 2021 en matière de protection des consommateurs. Je voudrais également vous dire que ces augmentations sont honteuses. Il faut mettre fin au cynisme de certaines banques alors qu'elles ont le monopole de l'épargne. Il est question de 22 milliards d'épargne en 2020, de 6,2 milliards de bénéfices nets d'impôt en 2018.

Les banques demandent aujourd'hui à M. et Mme Tout-le-Monde de payer plus pour utiliser leur propre argent. M. et Mme Tout-le-Monde vont payer plus, et ce sont en particulier celles et ceux qui peinent à suivre le train du digital qui sont pénalisés: coût des impressions des extraits de compte, coût des transactions manuelles comme le virement papier. En augmentant le prix des transactions refusées, on attaque tout particulièrement celles et ceux qui ont le moins d'argent sur leur compte à la fin du mois.

Il faut, selon moi, rappeler le secteur à l'ordre. On connaît tous les avantages de la digitalisation, et le fait de faciliter la vie des gens ne pose évidemment pas de problème. Mais, dans ce pays, on respecte encore la liberté de chacun de payer comme il le souhaite et surtout comme il le peut.

Monsieur le ministre, qu'allez-vous faire pour enrayer la hausse des frais bancaires?

04.02 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Madame la présidente, chers collègues, avant tout je vous présente, à toutes et tous, mes meilleurs vœux de santé, de bonheur et de réussite.

Monsieur Lacroix, je vous remercie pour votre question. Comme vous le savez, je partage avec vous la préoccupation constante de faire en sorte que toutes et tous dans ce pays aient accès, à un coût abordable, à des services bancaires de base qui sont nécessaires à l'ensemble de la population dans la vie quotidienne.

Comme vous, je suis interpellé par les augmentations régulières, constantes même, des tarifs appliqués par les banques sur ces services bancaires de base essentiels, parallèlement, vous l'avez évoqué, à une digitalisation croissante des différentes opérations et des différents services bancaires. Cela pourrait ne pas poser de problème ou de question d'abord dans un cadre où la situation financière de ces institutions serait mise à mal. Cela n'est pas le cas aujourd'hui. Cela pourrait aussi ne pas poser trop de questions si chacun avait un libre choix par rapport à ces deux branches de l'alternative: soit continuer à solliciter son agence bancaire pour toute une série de services, soit faire appel à des technologies digitales - via des applications ou via des plates-formes internet.

Mais, comme vous l'avez évoqué, aujourd'hui, tout le monde dans ce pays n'a pas encore la possibilité d'opérer ce choix de manière libre et éclairée. Cette augmentation des frais bancaires se fait toujours en parallèle avec une trop forte fracture numérique. Nous devons donc faire en sorte que toutes et tous aient accès à des services bancaires de base à des prix abordables. Vous savez que c'est une de mes préoccupations. Cela figure dans mes priorités pour 2021, raison pour laquelle, lundi, j'aurai une rencontre avec les représentants du secteur – Febelfin – justement pour aborder ces questions d'un service bancaire universel.

Je pense qu'il faut remettre sur la table le *gentlemen's agreement* de 2004 qui, vous le savez, garantit

certaines opérations de retrait bancaire gratuites. Il faut le remettre sur la table, notamment au regard de la digitalisation croissante de ces services. C'est nécessaire mais ce ne sera pas suffisant. On doit aller plus loin et faire en sorte de pouvoir renégocier, au-delà du *gentlemen's agreement*, d'autres services bancaires de base gratuits pour l'ensemble de la population, et singulièrement pour celles et ceux qui en ont le plus besoin et qui sont aujourd'hui éloignés des technologies digitales qui permettent d'éviter une série de coûts. C'est essentiel dans le contexte que l'on connaît aujourd'hui.

Voorzitter: Patrick Dewael, oudste lid in jaren.

Président: Patrick Dewael, doyen d'âge.

04.03 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le ministre, merci pour votre réponse. Effectivement, comme vous l'avez dit, il faut rappeler le secteur à l'ordre. On ne peut pas avoir le beurre et l'argent du beurre: 22 milliards épargnés en plus cette année sont dans les mains des banques, et on voudrait encore faire payer le citoyen qui retire son propre argent. On voudrait sanctionner les personnes plus âgées qui ne sont pas à l'aise avec les applications bancaires. On voudrait obliger les personnes à avoir recours au paiement électronique, alors que de nombreux ménages préfèrent le cash, car en payant en cash, on mesure mieux ses dépenses. Elles ne sont pas dématérialisées.

Les banques, monsieur le ministre, ont un rôle social et sociétal à jouer. Je suis tout à fait sur la même longueur d'ondes que vous. Il faut un nouveau *gentlemen's agreement* qui tiendra compte de la digitalisation du monde bancaire. Je compte sur vous. Les consommateurs – qui sont avec nous et qui nous écoutent certainement aujourd'hui – sont avec vous dans ce combat que ne sera pas facile, mais que vous allez mener avec détermination et courage.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Vraag van Joris Vandenbroucke aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Het grote aantal niet-werkende trajectcontroles" (55001219P)**

05 **Question de Joris Vandenbroucke à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "Le grand nombre de radars-tronçons qui ne sont pas opérationnels" (55001219P)**

05.01 **Joris Vandenbroucke** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, elk jaar zijn er op onze wegen meer dan zeshonderd doden en tienduizenden gewonden te betreuren. Wij weten dat bij een derde van de dodelijke ongevallen overdreven snelheid een belangrijke factor is.

Wij moeten daar dus iets tegen doen. Wij kunnen dat ook met trajectcontroles.

Wij hebben een aantal jaar ervaring met die trajectcontroles. Wat zien wij? Op wegen waar wij de snelheid van voertuigen over een langer traject monitoren, wat een trajectcontrole ook doet, halveert het aantal dodelijke ongevallen. Dat is een enorm succes, tenminste indien de trajectcontroles functioneren.

Waar staan wij vandaag? Binnenkort hebben wij 300 trajectcontroles op de wegen van het Vlaamse Gewest, waarvan er 200 niet zullen functioneren, omdat de backoffice, zijnde de verwerking van de gegevens en de software, niet klaar is.

Mevrouw de minister, uw voorganger heeft in 2016 beloofd dat, indien de Gewesten zouden investeren in de camera's, hij voor een vlotte verwerking van de gegevens, dus voor die backoffice, zou zorgen.

Wij zijn vandaag 2021. Een en ander functioneert nog altijd niet. Wij hebben wel al heel veel excuses gehoord. Het ligt aan de software; er is te weinig personeel; er wordt gewacht op een ministeriële richtlijn; de politie is klaar maar Justitie niet.

Ik sta hier niet om de zwartepiet te kunnen doorschuiven naar u of naar iemand anders. Ik wil dat de trajectcontroles functioneren. Ik was dan ook heel blij toen ik gisteren uw tweet las, waarin u schreef dat u samen met uw Vlaamse collega van Mobiliteit "maximaal wil inzetten op trajectcontroles omwille van de verkeersveiligheid". Dat is exact dezelfde belofte die uw voorganger vier jaar geleden deed.

Ik sta er helemaal achter.

Mevrouw de minister, wat zult u doen om ervoor te zorgen dat alle trajectcontroles zullen functioneren? Tegen wanneer mogen wij dat verwachten?

05.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vandenbroucke, ik deel uw bezorgdheid over verkeersveiligheid, want verkeersveiligheid is ongelooflijk belangrijk en ik heb die dan ook als absolute prioriteit in de beleidsverklaring opgenomen. Trajectcontroles zijn een onderdeel bij het verzekeren van de verkeersveiligheid, maar dat is natuurlijk niet het enige, want er vinden nog andere controles plaats. Ik zal echter zeker mijn schouders zetten onder de inwerkingtreding van de trajectcontroles. Zoals u weet, is de implementatie daarvan een gedeelde verantwoordelijkheid en een gedeelde taak. Samen met mijn collega's van de Gewesten moet ik daaraan werken.

Ik heb wel goed nieuws. Sinds 3 november 2020 is het volledig ANPR-netwerk operationeel. Die camera's kunnen dus gebruikt worden. Sindsdien wordt er voortgewerkt. Er zijn, zoals u zei, reeds enkele ANPR-trajecten geactiveerd en operationeel. Nu worden de trajectcontroles verder gefaseerd uitgerold. Daartoe werkt de federale politie samen met de Gewesten, met de betrokken politiezones, met Justitie en met de parketten.

De eigenlijke realisatie behelst een aantal aspecten. Er is een ijking nodig, die van tijd tot tijd overgedaan moet worden. Er moeten protocolakkoorden worden gesloten, onder meer met de politiezones waar de eindpunten van die trajectcontroles zich bevinden. Aan alle randvoorwaarden moet voldaan zijn om ervoor te zorgen dat eventueel te innen boetes op basis van die trajectcontroles niet betwist kunnen worden vanwege dergelijke technieken.

Vandaag nog zit het College van procureurs-generaal samen om daaromtrent richtlijnen en afspraken te maken. Ik wacht het overleg en advies van dat college af om het te kunnen meenemen in het afsprakenkader dat wij vervolgens nodig hebben om al de trajectcontroles gefaseerd te kunnen uitrollen.

De protocolakkoorden moeten worden gemaakt. De ijking moet op punt worden gesteld en alles moet goed op elkaar worden afgestemd, want als de ijking te vroeg plaatsvindt, moet die te snel worden vernieuwd, wat uiteraard een belangrijk punt is. De afspraken met de parketten moeten eveneens worden gemaakt. Voor al die elementen hebben wij een schema opgesteld, zodat we goed kunnen opvolgen welke trajectcontroles nog aan welke randvoorwaarden moeten voldoen om vervolgens geactiveerd te kunnen worden. Dat wordt dus wel degelijk opgevolgd. Precies daarom had ik gisteren een constructief overleg met mijn collega, de minister van Mobiliteit van de Vlaamse regering, Lydia Peeters, om dit door te praten en te bekijken waar nog welke punten gerealiseerd moeten worden.

Een van de belangrijke elementen is nog de versterking van de gewestelijke verwerkingscentra. Daar is de uitrol voor de aanwerving (...)

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, u moet eigenlijk afronden. U hebt dezelfde spreektijd als de vraagsteller. We passen dit op dezelfde manier toe voor de Parlementsleden.

05.03 Minister **Annelies Verlinden**: Om maar te zeggen dat ik er mijn schouders onder zet, dat ik het opvolg en dat wij een timing hebben afgesproken voor de inwerkingtreding.

05.04 **Joris Vandenbroucke** (sp.a): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. Ik hoor dat er stappen vooruit worden gezet. Uw passie voor het thema siert u. Het is iets wat ons bindt, maar ik zal met evenveel passie blijven vragen wat de exacte timing is die werd afgesproken voor het doen functioneren van alle trajectcontroles.

Ik begrijp dat er heel wat stappen moeten worden gezet. Ik heb u het woord "gefaseerd" horen uitspreken. Gefaseerd kan eventueel ook betekenen dat het nog een hele tijd kan duren. Ik reken erop, de mensen die hun dierbaren hebben verloren of nog zullen verliezen op onze wegen ook, dat er echt met spoed werk van gemaakt wordt om alle trajectcontroles in ons land te doen functioneren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van Yngvild Ingels aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "De chaos op de luchthaven" (55001237P)**

06 Question de Yngvild Ingels à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "La situation chaotique à l'aéroport" (55001237P)

06.01 Yngvild Ingels (N-VA): Mevrouw de minister, wij hebben zondag allemaal de beelden gezien op de luchthaven.

Door de controle van het Passenger Location Form door de federale politie liep de aankomsthal snel vol.

Je zal maar een brave burger zijn die naar een rode zone, of zelfs naar een oranje zone, geweest is, en die zich daar voorbeeldig gedragen heeft. Dan kom je in die hal, die naar ik meen op dat moment de gevaarlijkste plaats van België was. Eigenlijk creëerde men toen door een maatregel, door de overheid opgelegd, voor die mensen een gevaarlijke situatie. Dat kan toch absoluut de bedoeling niet zijn?

U moet ook eens denken aan het draagvlak. Mensen die alleen zaten met Kerstmis, of die slechts heel weinig familie gezien hebben in de jongste maanden.

Als ik die beelden zie, kan ik mij niet voorstellen dat zij goed doen aan het draagvlak.

Bovendien is de landing van een vliegtuig geen onbekend gegeven. Er zijn vluchtschema's. Dit had beter voorbereid kunnen worden.

Daarom heb ik enkele vragen voor u.

Wat is er volgens u exact fout gelopen, die zondagavond? Wat waren de afspraken met de carriers? In andere landen, in Nederland bijvoorbeeld, zijn het de carriers die bij het boarden kijken of het document is ingevuld.

Doen wij in België geen dubbel werk? Controle bij het boarden, en nog eens een controle bij de aankomst.

Wat waren de afspraken met de BAC, de exploitant van de luchthaven? Hoe werd de crowdcontrol afgesproken met de BAC?

Wat was precies de opdracht van de politie? Moest die systematisch iedereen controleren? Moest dat steekproefsgewijs gebeuren?

Hoe verliep de communicatie tussen de drie?

Was er een onderscheid tussen mensen die uit een rode of een oranje zone terugkwamen?

Wat zult u doen om deze situatie in de toekomst te vermijden?

06.02 Minister Annelies Verlinden: Er waren heel veel vragen om in twee minuten te beantwoorden.

Wat we op de luchthaven gezien hebben, is natuurlijk niet gepast. Dat draagt niet bij tot het draagvlak. Gelukkig was dat maar van korte duur. Het heeft maar een halfuur geduurd. Dat is een halfuur te veel. Daarover ben ik het met u eens. Het is echter zeker geen systematisch beeld van de voorbije weken en dagen.

De Luchtvaartpolitie werkt al een paar weken samen met de BAC om de controles te kunnen uitvoeren, zowel op het invullen van het Passagier Lokalisatie Formulier als op het voorleggen van een negatief testresultaat voor de niet-inwoners. Deze controles gebeuren vandaag zowel bij passagiers binnen als buiten Schengen. Dat is nieuw sinds de opgelegde maatregelen. Precies omdat dit een nieuwe werkwijze is, hebben we, de minister van Mobiliteit in het bijzonder, enkele brieven gestuurd aan de BAC om te polsen hoe zij zich zouden organiseren. Er zijn ook overlegmomenten geweest. Men was wel degelijk voorbereid om die controles in goede banen te leiden en ervoor te zorgen dat er geen lange files zouden ontstaan zoals we die nu gezien hebben. Zondagavond zijn een aantal vluchtschema's gewijzigd, waardoor een heel aantal mensen tegelijkertijd aanwezig was. De beelden zoals we die allemaal kennen, zijn dan gemaakt. Onmiddellijk na zondag is er contact opgenomen met de BAC. Er werd ook samengezeten met de Luchtvaartpolitie om duidelijk te maken wat er fout is gelopen. Dat waren die gewijzigde vluchtschema's.

Vervolgens werden er maatregelen genomen om dat in de toekomst niet meer te laten gebeuren. Er zijn bijvoorbeeld bijkomende bureaus geplaatst om meer PLF's te kunnen controleren, en er dus voor te kunnen zorgen dat de controles sneller kunnen verlopen en dat mensen ook meer verspreid kunnen geplaatst worden, zodat één lange file niet meer zal ontstaan. Met de carriers is inderdaad afgesproken dat zij ook moeten controleren voordat de mensen op het vliegtuig stappen. Dat gebeurt ook. Om te bekijken of dat goed is gebeurd, is het niet ongepast dat er een nieuwe controle gebeurt bij aankomst in Brussel. Het is ook niet evident om mensen uit een rode en oranje zone te splitsen van elkaar omdat die personen in één zone aankomen. Ze kunnen dus niet gesplitst gecontroleerd worden op dat moment.

Voorzitter: Eliane Tillieux, voorzitter.

Président: Eliane Tillieux, présidente.

Met de operationele afspraken die we nu gemaakt hebben, gaan we er echter van uit dat dergelijke situaties in de toekomst niet meer kunnen voorkomen.

06.03 Yngvild Ingels (N-VA): Mevrouw de minister, u hebt in *Terzake* ook al gezegd dat er brieven werden gestuurd. Als een maatregel verstrengd wordt tijdens de kerstvakantie, op een moment waarop de mensen al vertrokken zijn, en er afspraken worden gemaakt die een paar dagen later in voege treden, dan lijkt het mij heel vreemd dat mensen brieven naar elkaar gaan sturen. Dat is echter een algemene opmerking. Ik meen dat er andere manieren bestaan om concrete afspraken te maken.

We zullen ongetwijfeld volgende week nog wat werk hebben in de commissie. Volgens de informatie waarover wij beschikken, was er maar één vlucht die een halfuur vroeger was geland dan gepland. Dat lijkt mij echter een heel normale situatie op een luchthaven. Er was dus geen sprake van grote wijzigingen van vluchtschema's. Misschien moet u dat nog eens nagaan, want volgens onze informatie kan dat de reden absoluut niet zijn.

Ik ben dus niet helemaal gerustgesteld dat we dit nooit meer zullen meemaken. Ik begrepen dat u samen hebt gezeten en dat lijkt mij prima, maar ik wil hierop volgende week graag dieper ingaan in de commissie, om na te gaan wat er nu concreet is afgesproken opdat dit niet meer zou gebeuren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de Séverine de Laveleye à Thomas Dermine (Relance, Investissements stratégiques et Politique scientifique) sur "Le plan de relance" (55001236P)

07 Vraag van Séverine de Laveleye aan Thomas Dermine (Relance, Strategische Investerings en Wetenschapsbeleid) over "Het relanceplan" (55001236P)

07.01 Séverine de Laveleye (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, vous le savez comme moi, à côté de la crise sanitaire et socio-économique que nous traversons à l'échelle mondiale, nous sommes confrontés à une crise majeure: celle du climat. Tous les experts nous signalent que l'urgence est absolue et qu'à l'allure actuelle nous dépasserons largement un réchauffement de deux degrés par rapport à 1990. Pourtant, nous savons que ces deux degrés forment le seuil au-delà duquel les catastrophes climatiques, auxquelles nous sommes déjà confrontés, deviendront totalement ingérables.

Dans ce cadre, le redéploiement économique post-covid représente une opportunité majeure pour accélérer la transition. Notre gouvernement a annoncé qu'il ferait de la relance le levier ambitieux d'une transition juste – ce dont nous nous réjouissons. C'est aussi l'optique suivie par l'Union européenne, puisqu'elle nous impose qu'un minimum de 37 % du budget alloué à la relance serve à des investissements strictement verts.

Le 18 décembre 2020, un trilogue européen s'est tenu. Non seulement, il a confirmé ce seuil de transition, mais il a également relevé les critères pour les 63 % restants. Comme vous vous en doutez, cet aspect est essentiel à nos yeux. Il ne s'agit pas de disposer, d'un côté, de bons projets d'investissement directement orientés vers la transition et, d'un autre, de projets de relance relevant d'un simple *business as usual*. Un manque de cohérence serait notoirement fatal à nos objectifs de réduction de gaz à effet de serre et, plus généralement, de transition écologique.

Monsieur le secrétaire d'État, nous savons que vous travaillez d'arrache-pied au plan belge de relance, qui doit être remis à la Commission en avril prochain. Nous nous doutons que les projets s'accumulent et que

trancher ne doit certainement pas être évident.

Quelles sont les balises posées par le trilogue concernant les projets admissibles dans notre plan de relance pour les questions du climat et de l'environnement? Dès lors, quels sont les critères transversaux qui devront servir à l'analyse de tous les projets en rapport avec le plan de relance? En d'autres termes, quelle garantie pouvez-vous nous donner que chaque projet défendu par la Belgique soulagera non seulement la situation de nos concitoyens, mais permettra aussi le changement de cap dont nous avons tous besoin pour aujourd'hui, demain et les jours suivants?

07.02 Thomas Dermine, secrétaire d'État: Madame la présidente, madame la députée, je vous remercie pour votre question qui est au cœur de nos préoccupations. Comme vous le savez, ce gouvernement s'engage résolument dans le respect de l'Accord de Paris et notamment de la trajectoire de moins 55 % à l'horizon 2030 qui vise justement à s'inscrire dans la limitation du réchauffement climatique.

Le plan de relance est une opportunité pour accélérer la transformation vers une économie résiliente, une économie capable d'atteindre les objectifs ambitieux définis dans l'Accord de Paris. Si la crise du coronavirus est effectivement un drame socio-économique et un drame sanitaire, je pense que c'est aussi pour nos enfants, un moment qu'ils se rappelleront, un moment où l'on a accéléré la transition et où l'on s'est rendu compte de la valeur de l'investissement public pour soutenir nos travaux vers une économie et une société plus résilientes.

Comme vous l'avez dit, 37 % des montants du Fonds de relance européen doivent être alloués à des projets que la Commission qualifie de *green*. La Commission a des lignes directrices très balisées pour déterminer ce qui peut et ce qui ne peut pas être catégorisé comme projet vert. Pour les 63 % restants qui ne sont pas labellisés verts, toute une série de balises et de critères sont définis par la Commission; nous les appliquons de façon stricte au niveau belge. Il y a notamment un principe fondamental qui est le principe *do no harm*, c'est-à-dire qu'un projet, peu importe sa finalité, ne peut pas avoir un objectif qui irait contre cet objectif de réduction des émissions de CO₂.

Comme vous le voyez, la volonté du gouvernement que nous appliquons avec l'ensemble des parties impliquées dans le plan de relance, aussi bien les entités fédérées que les différents cabinets du gouvernement fédéral, est de jouer dans cette direction et de transformer durablement la société – et notre économie – en une société bas carbone.

07.03 Séverine de Laveye (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, merci pour votre réponse. Il est clair que ce plan de relance, tel que vous essayez de le coordonner au niveau national, nous offre des perspectives. Je le répète: nous ne doutons pas que c'est au cœur de vos préoccupations, qu'il s'agisse des vôtres, de celles du gouvernement fédéral ou des entités fédérées.

Je profite des quelques secondes qu'il me reste pour rappeler que le dérèglement climatique et l'effondrement des écosystèmes sont vraiment la crise majeure à laquelle l'humanité est confrontée aujourd'hui. La crise du covid doit être prise pour ce qu'elle est: une catastrophe, bien sûr, mais aussi un signal de ce qui nous attend si nous continuons à négliger la crise environnementale comme nous l'avons trop longtemps fait ces dernières années.

La relance, ou plutôt le redéploiement que vous nous préparez, que nous préparons avec vous, est une opportunité de changer de cap, comme nous n'en aurons plus. J'insiste là-dessus: nous n'aurons plus jamais une opportunité comme celle que nous avons aujourd'hui.

J'insiste sur le fait qu'aujourd'hui, nous ne voulons pas retourner à la normale. C'est le moment de changer. Il faut absolument que chacun des projets de notre plan puisse contribuer à la transition juste dont nous avons besoin, ou en tout cas, ne lui porte pas préjudice. Nous comptons donc sur vous pour tendre vers une cohérence maximale pour le climat et l'environnement, au bénéfice de chacun et chacune d'entre nous, ici et ailleurs.

Merci en tout cas pour votre réponse et votre souci partagé.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sarah Schlitz (Gendergelijkheid en Kansengelijkheid) over "De subsidies voor het Collectief tegen Islamofobie in België (CTIB)" (55001229P)

08 Question de Dries Van Langenhove à Sarah Schlitz (Égalité des genres et Égalité des chances) sur "Les subsides octroyés au Collectif contre l'Islamophobie en Belgique (CCIB)" (55001229P)

08.01 **Dries Van Langenhove** (VB): Mevrouw de staatssecretaris voor Diversiteit, ik kan uw titel moeilijk serieus nemen, maar ik heb wel een serieuze vraag voor u. In Frankrijk werd leerkracht Samuel Paty gruwelijk onthoofd, nadat heel wat islamitische organisaties een fatwa tegen hem uitspraken, omdat hij cartoons had getoond in de les. Een van die organisaties met bloed aan de handen was het Collectif contre l'islamophobie en France (CCIF), zogezegd een organisatie die strijdt tegen islamofobie, maar in werkelijkheid een organisatie die strijdt voor de islamisering van Europa. In Frankrijk besloten de veiligheidsdiensten en de minister van Binnenlandse Zaken terecht om het CCIF te ontbinden wegens medeplichtigheid aan de onthoofding van Samuel Paty.

Maar nu komt het. De jihadistische organisatie die in Frankrijk wordt verboden, bestaat ook bij ons, maar dan onder een andere naam, met name CCIB. Nog erger, de Belgische variant is niet alleen niet verboden, maar krijgt in ons land zelfs subsidies. In Frankrijk verboden, in België gesubsidieerd. Bizar! Hoe is dat mogelijk? Dat vragen de mensen zich af. Ik zal het even uitleggen. Ecolo en het CCIB, dat is eigenlijk hetzelfde. Het bestuur van het CCIB bestaat onder andere uit Hajib El Hajjaji. Die beste man is gewoonweg fractievoorzitter voor Ecolo in Verviers. Een andere bestuurder is Farida Tahar, die dan weer senatrice is voor Ecolo. Er zijn nog andere bestuursleden met voor een simpele Vlaming als mijzelf moeilijk uitspreekbare namen. Die hebben allemaal banden met uw partij Ecolo-Groen.

Mijn vraag is zeer simpel, mevrouw de staatssecretaris voor Diversiteit. Wanneer zult u eindelijk eens een opkuis houden in uw partij en al die moslimextremisten buitenzetten? Bovenal, wanneer zult u stoppen met het subsidiëren van jihadistische organisaties die in het buitenland verboden zijn?

08.02 Minister **Sarah Schlitz**: Mijnheer Van Langenhove, het CCIB is een Belgische vzw die strijdt tegen islamofobie. Dat is terecht, want islamofobie is een groeiend probleem. In 2019 behandelde Unia 336 dossiers over discriminatie op grond van geloof. Daarvan ging 86 % over islamofobie. Negen op tien slachtoffers van islamofobie zijn vrouwen, bijvoorbeeld vrouwen die aangevallen of uitgemaakt worden omdat ze een hoofddoek dragen.

Het CCIB schrijft zich in in het Belgisch antidiscriminatiebeleid. Daarmee is het CCIB een gewaardeerde legitieme partner, nationaal en internationaal. Er werd een projectsubsidie van 20.000 euro toegekend aan het CCIB. Dat is het resultaat van een transparante en objectieve procedure. De projectoproep liep in maart en april 2020. Er kwamen 96 aanvragen binnen. De administratie van Gelijke Kansen bij de FOD Justitie maakte een grondige evaluatie van de aanvragen op basis van transparante en uniforme criteria.

Na de evaluatie werden 15 projecten aangehouden, waaronder het project van het CCIB. Vervolgens bezorgde de administratie haar aanbevelingen aan het kabinet Gelijke Kansen van toenmalig minister Muylle. Zij bereidde het koninklijk besluit voor.

Ondertussen werd de huidige regering gevormd. Bij mijn aantreden als staatssecretaris nam mijn kabinet namens de huidige regering de behartiging van die subsidiedossiers over. Op 31 december volgde de publicatie in het *Belgisch Staatsblad* van alle 9 projecten die een subsidie ontvangen, waaronder het CCIB.

Hiermee ziet u dat de beslissing van de regering over de subsidies volledig correct en transparant is gebeurd.

Enkele dagen geleden heb ik het CCIB nog ontmoet om een constructieve samenwerking te garanderen. Ik zal tijdens mijn mandaat strijden tegen elke vorm van discriminatie, of het nu islamofobie, antisemitisme, vrouwenhaat of wat dan ook is. Ik zal dat doen in samenwerking met het werkveld. Er is geen enkele reden om de Franse context toe te passen op België.

Ik ben ook niet van plan om elke islamitische organisatie als een potentieel veiligheidsrisico te beschouwen. Wij hebben gisterenavond in de VS gezien waar politisering en extremisme toe leiden. U en alle andere volksvertegenwoordigers in het Parlement zijn mee verantwoordelijk om het in België nooit zover te laten komen. Uw insinuaties ten opzichte van het CCIB zijn ongefundeerd. Laat dit het einde van uw klopjacht zijn.

08.03 Dries Van Langenhove (VB): Mevrouw de staatssecretaris voor Diversiteit, u zegt dat er geen enkele reden is om het CCIB te associëren met zijn Franse variant, het CCIF. Kijk echter eens goed naar de logo's, kijk eens goed naar het logo van het CCIF en kijk eens goed naar het logo van het CCIB. Ziet u een verschil? Neen, ik zie ook geen verschil, mevrouw de staatssecretaris, en dat is omdat er tussen die twee organisaties in werkelijkheid geen verschil is: dezelfde naam, hetzelfde logo, hetzelfde doel, dezelfde werkmethodes, hetzelfde bestuur.

Het zijn dezelfde organisaties, maar de Franse variant is verboden wegens moslimterrorisme, wegens medeplichtigheid aan de onthoofding van een leerkracht, en de Belgische variant wordt in België gesubsidieerd. Dat is onaanvaardbaar. Die organisaties verdienen ons belastinggeld niet, zeker niet in deze tijden. Neem uw verantwoordelijkheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La **présidente**: Ceci clôture notre séance de questions orales.

Interpellations

Interpellaties

09 Samengevoegde interpellaties van

- Peter De Roover aan Eva De Bleeker (Begroting en Consumentenbescherming) over "De schending van de geheimhoudingsplicht" (55000061I)
- Catherine Fonck aan Eva De Bleeker (Begroting en Consumentenbescherming) over "De tweet over de prijs van de coronavaccins en de bestelde hoeveelheden" (55000062I)
- Barbara Pas aan Eva De Bleeker (Begroting en Consumentenbescherming) over "Het openbaar maken van de prijzen van de vaccins" (55000067I)
- Sofie Merckx aan Eva De Bleeker (Begroting en Consumentenbescherming) over "Haar ingetrokken tweet met de kostprijs van de COVID-19-vaccins" (55000073I)

09 Interpellations jointes de

- Peter De Roover à Eva De Bleeker (Budget et Protection des consommateurs) sur "La violation du devoir de discrétion" (55000061I)
- Catherine Fonck à Eva De Bleeker (Budget et Protection des consommateurs) sur "La divulgation via Twitter du prix et des quantités de vaccins contre le covid-19" (55000062I)
- Barbara Pas à Eva De Bleeker (Budget et Protection des consommateurs) sur "La publication des prix des vaccins" (55000067I)
- Sofie Merckx à Eva De Bleeker (Budget et Protection des consommateurs) sur "Le retrait du tweet révélant le prix des vaccins contre le covid-19" (55000073I)

09.01 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mag ik de tijdsafspraken kennen?

De **voorzitter**: Mijnheer De Roover, u krijgt het woord gedurende tien minuten. De drie andere sprekers krijgen vijf minuten spreektijd.

09.02 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, hoeveel spreektijd is er voor de repliek?

De **voorzitter**: Mijnheer De Roover, iedereen krijgt vijf minuten voor de repliek. De regering krijgt twintig minuten spreektijd.

Indien u wil, mag u tot hier komen voor uw interpellatie.

09.03 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, ik wil u eerst mijn beste wensen meegeven. Ze gelden trouwens voor iedereen. Ik heb nu echter iets meer tijd dan daarstraks om ze uit te spreken. Ik wou niet beknibben op mijn erg beperkte spreektijd die ik toen had om de eerste minister het vuur aan de schenen te leggen.

Wij werden eind 2020, vóór het reces, op het einde van een heel lange vergadering – ik merk op dat u daar heel lang aan hebt deelgenomen – plots geconfronteerd met het verschijnen, maar vooral het verdwijnen van een tweet van u. Vooral de verdwijning heeft opzien gebaard, omdat dat altijd de indruk wekt dat er iets

mis is. Anders laat men de tweet staan.

Bij nader toezien bleek het niet om een dt-fout te gaan, wat wel eens een goede reden is om een tweet te doen verdwijnen en daarna terug te plaatsen met de juiste vorm. Het betrof echter een opgemerkte tabel, waarin niet alleen een verantwoording stond, zoals u die avond als uitleg gaf, voor de bedragen waarover de uren daarvoor was gediscussieerd. De vraag rees immers of er geld was voor de aankoop van vaccins en hoeveel geld er daarvoor was.

De tweet bevatte een tabel met heel gedetailleerde deelresultaten. Van alle binnen de Europese context bestelde vaccins werd met name mooi per merk aangegeven hoeveel vaccins werden besteld, en wat de kostprijs per vaccin was, waarbij de vermenigvuldiging uiteraard een getal gaf dat opgeteld uw begrotingscijfer verantwoordde of zou verantwoorden.

Ik heb u nog diezelfde avond naar hier laten komen. Mijn excuses daarvoor, maar politiek is een harde stiel. Ik neem aan dat u de slaap daarna hebt kunnen inhalen. Dat heb ik althans gedaan en dat zal voor velen onder ons gegolden hebben.

Ik heb er alle begrip voor dat de antwoorden die u die avond hebt gegeven misschien niet alle misverstanden weggenomen hebben. Daarom heb ik voorgesteld om er enige tijd te laten overgaan, zodat iedereen deze zaak nog eens ernstig kon bekijken en zodat wij de grootste transparantie kunnen krijgen over wat daar gebeurd is.

In datzelfde verband heb ik trouwens ook een interpellatie aan minister Vandenbroucke ingediend. Uit de reacties in de volgende momenten en dagen bleek namelijk dat er contact is geweest tussen uw kabinet en het kabinet van de minister van Volksgezondheid.

Ik zal de vragen die ik daarbij heb sec opsommen, zodat u er straks een heel concreet antwoord op kunt geven en wij deze zaak hopelijk kunnen afsluiten. Ze zijn ingegeven uit een bekommernis, mevrouw De Bleeker, voor de reputatie van dit land. Dat klinkt misschien vreemd uit de mond van een N-VA'er, maar zolang wij er nog een onderdeel van uitmaken, zijn wij natuurlijk mee het slachtoffer van de reputatieschade die dit land eventueel kan oplopen.

Op 27 oktober heeft de Nederlandse minister van Volksgezondheid in een brief aan de Tweede Kamer – dat is in Nederland een veelgebruikte en overigens niet slechte techniek – geantwoord op vragen van een Nederlands parlementslid van de Socialistische Partij, wat tussen haakjes eigenlijk de zusterpartij is van de Belgische PVDA, niet van de sp.a. In die brief antwoordde hij onder meer: "De Nederlandse vertegenwoordigers zijn, net als de vertegenwoordigers van de andere deelnemende lidstaten, gebonden aan een geheimhoudingsplicht." Ons land is natuurlijk een van die andere deelnemende lidstaten, dus eigenlijk kunnen wij zeggen dat die brief aan de Nederlandse Tweede Kamer net zo goed in ons geval van toepassing is.

Wat verder schrijft de Nederlandse minister: "Bij mijn weten is er geen informatie over de *advance purchase agreements* in andere landen openbaar die in Nederland niet openbaar is." Misschien heeft hij een nieuwe brief moeten sturen na uw tweet, want ik denk dat die er een klein beetje mee botst.

Het antwoord op de derde gestelde vraag luidde: "De geheimhoudingsplicht is gebaseerd op een geheimhoudingsclausule in het contract tussen de Europese Commissie en de betrokken producenten. De Nederlandse vertegenwoordigers hebben zich net als de vertegenwoordigers van de andere deelnemende lidstaten" – wij dus – "middels een geheimhoudingsverklaring eveneens gebonden aan die geheimhoudingsplicht."

Mevrouw de staatssecretaris, in uw antwoord diezelfde 17 december 's avonds hebt u gezegd dat u transparant wenst te zijn. Ik mag hopen dat dit uw hele beleid zal kenmerken, want wij rekenen daarop. U hebt letterlijk gezegd dat u misschien iets te transparant was. Dat lokt natuurlijk wel de vraag uit wat er met "te transparant" bedoeld wordt. Straks zal ik nog een reeks vragen stellen aan uw collega, minister Vandenbroucke. Aan u wil ik de volgende vragen voorleggen.

Mevrouw de staatssecretaris, van de tabel in uw tweet hebt u gezegd dat die tot stand gekomen is op basis van informatie. Als u dat niet precies zo hebt gezegd, dan zult u dat desgevallend verbeteren. Ik denk niet dat het een letterlijke overname was. Daarom vraag ik u waarop die tabel steunde. Waar hebt u die

gegevens gehaald?

Ten tweede, hoe juist waren die cijfers? U hebt die publiek gemaakt en ook als een tweet wordt ingetrokken, is het kwaad al geschied, want we kunnen die nog steeds consulteren. Hoe correct waren de cijfers in die tabel die u met de tweet de wereld ingestuurd hebt?

Ten derde, u hebt gezegd dat u misschien te transparant was. Wat betekent het woordje "te" daarin? In welke mate hebt u transparantieregels overschreden die u niet zou mogen overschrijden?

Ten vierde, welke contacten zijn er hieromtrent geweest met het kabinet van minister Vandebroucke? Wat heeft zijn kabinet of hijzelf meegedeeld dat aanleiding gaf tot het verwijderen van de tweet? Welke argumentatie is daarvoor aangehaald?

Ten vijfde, u hebt die avond gezegd dat de vaccins toch geleverd zouden worden en dat er niets in gevaar kwam. Gelukkig maar, dat zou immers wel heel verregaand geweest zijn. De farmasector, die nochtans zorgt voor medicijnen, heeft immers geen al te beste roep. Vooral de benaming *big pharma* doet vermoeden dat daar poenscheppers bezig zijn die zoveel mogelijk geld willen krijgen voor de inspanningen die ze leveren. Een goede roep heeft *big pharma* dus niet en ik kan mij dan ook niet voorstellen dat ze zouden overgaan tot het eisen van een schadevergoeding. Dat zou hun al slechte reputatie immers nog bijkomend schaden. Ik begrijp dat zij de vaccins wel zullen leveren en dat ze zelfs geen formele stappen zullen zetten.

We zijn beiden geen juristen, maar ik wil toch vragen wat de potentiële impact was van wat u daar gedaan hebt. U kunt immers niet zeggen dat het niet erg is dat u 150 km per uur hebt gereden op de snelweg omdat u niemand hebt geraakt. Wat was de potentiële impact van wat u gedaan hebt?

Tot slot, zou u na deze bezinning van twee weken formeel durven te zeggen dat u de regels van vertrouwelijkheid geschonden hebt die u diende na te leven?

09.04 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, madame la ministre, au XXIème siècle, dans un monde démocratique qui connaît une pandémie gravissime, le débat que nous avons aujourd'hui n'aurait jamais dû avoir lieu. Je ne mets pas ici en cause votre *tweet*. Ce débat n'aurait pas dû avoir lieu, car la situation est tellement grave que la transparence concernant les prix et les clauses de responsabilité en cas d'effets secondaires aurait dû être totale.

Comme l'a fait le précédent gouvernement, ce gouvernement affirme depuis des semaines que la transparence totale sur les prix et les clauses de non-responsabilité en cas d'effets secondaires n'est pas possible parce que vous avez accepté et signé des contrats avec des clauses de confidentialité.

Je voudrais, tout d'abord, revenir sur ces fameuses clauses parce que je fais partie de ceux qui demandent depuis plusieurs mois au gouvernement de faire preuve de transparence, pour deux raisons: tout d'abord, pour une raison majeure de santé publique, mais aussi parce qu'il est vital, dans un dossier tel que celui des vaccins, d'obtenir et d'entretenir la confiance des citoyens. Pourtant, le gouvernement et le ministre Vandebroucke se retranchent systématiquement derrière ces fameuses clauses de confidentialité, sans jamais nous en donner connaissance.

J'avoue avoir été très surprise en voyant votre *tweet* que j'ai trouvé très intéressant. Je suis d'ailleurs déçue que vous l'ayez retiré. Je reviendrai sur ce point. En effet, dans ce *tweet*, vous donniez les informations que nous demandions depuis longtemps et qui nous avaient été refusées au nom de la confidentialité.

On me dit que vous êtes compétente. Je ne peux donc pas croire qu'en votre qualité de secrétaire d'État, vous n'aviez pas connaissance de ces clauses. Et j'imagine qu'en charge du Budget, vous ne pouviez pas ne pas travailler, depuis un certain temps, sur les vaccins, les prix, etc. Vous avez donc dû voir les contrats. Je ne peux pas imaginer qu'un ministre du Budget n'ait pas lu ces contrats. Vous deviez donc connaître les clauses.

Mais au fond, le fait que vous ayez envoyé ce *tweet* pose en fait la question de savoir si ces clauses existent ou non. En effet, soit elles existent, et je ne peux alors pas imaginer que vous n'en ayez pas été informée, soit elles n'existent pas, et cela expliquerait à juste titre votre *tweet*. Dans ce dernier cas, je ne comprends pas le refus de transparence du ministre Vandebroucke. Je vais vous le dire de façon très claire, madame la secrétaire d'État, la seule manière de répondre à cette question, et de savoir si ces clauses existent ou

pas, est de nous fournir ces dispositions du contrat qui contiennent ces clauses de confidentialité. En effet, compte tenu de ce qui s'est passé, nous nous devons de vérifier l'existence et la portée de ces clauses. C'est très précisément la demande que je vous formule aujourd'hui.

D'ailleurs, je constate que dans d'autres pays de l'Union européenne, toute une série d'informations sur les prix sont disponibles. Cela me pousse encore davantage à me demander ce que sont ces clauses que l'on n'arrête pas de mettre en avant, alors même qu'on ne les a jamais vues. Vous ne nous les avez jamais montrées, ni vous, ni les autres membres du gouvernement.

Il ne me reste pas beaucoup de temps. Ma deuxième question a trait aux conséquences juridiques et financières au cas où ces clauses existeraient. Mon collègue De Roover les a évoquées et je ne vais pas m'y arrêter maintenant.

Ma troisième question est la suivante: pourquoi avez-vous retiré votre *tweet*? Vous l'avez peut-être déjà dit, mais qui vous a demandé de le faire?

Enfin, ma dernière question consiste à revenir à cette histoire de conformité. De nouveau, vous êtes ministre du Budget. Vous avez d'ailleurs comptabilisé le total des vaccins, le prix par vaccin et le budget total. Pour l'un des vaccins, le fameux CureVac, on nous dit que seule la moitié de la commande a été réalisée, soit 5,8 millions pour vous mais 2,9 millions pour le ministre Vandenbroucke. Je ne comprends pas. Quelle est la réalité de ce chiffre? Pourquoi y a-t-il une différence entre votre chiffre de commande de vaccins et celui du ministre de la Santé? Me confirmez-vous que les chiffres que vous avez divulgués sont les bons? Ce ne sont pas des questions anecdotiques, étant donné le parcours et les décisions prises en amont, notamment par le comité qui devait examiner et fixer les prix des vaccins. Pour ce vaccin, ce comité avait un certain nombre d'interrogations.

09.05 Barbara Pas (VB): Mevrouw de staatssecretaris voor Begroting, u zult zich ongetwijfeld de bespreking van uw eerste begroting nog lang herinneren. Wij ook. De dossiers met vernietigende opmerkingen van het Rekenhof, van de Nationale Bank en van de Europese Commissie telden bijna meer pagina's dan uw begroting zelf.

In het bijzonder zult u zich die nacht van 17 op 18 december herinneren. Ik geef toe dat mijn herinneringen van die discussies na 46 uur wakker zijn niet allemaal even scherp zijn, maar u wist op een bepaald moment wel heel goed hoe laat het was. Alleen al omdat men u uit uw bed lichtte naar aanleiding van die verboden tabel met prijzen van de coronavaccins die u op Twitter had gezwierd. U had die tweet kort daarna als een dief in de nacht verwijderd, maar het kwaad was geschied. *What happens on Twitter, stays on Twitter.*

Op het moment dat u die tweet verwijderde, wist u ongetwijfeld dat u een fout had gemaakt. U kwam toen in de Kamer uitleg geven over transparantie en voortvarendheid.

Transparantie, daar wil ik zeer duidelijk over zijn, vinden wij in deze kwestie zeer belangrijk. Maar wij leven inderdaad in een rechtsstaat, en wij moeten die contracten en de bijhorende clausules honoreren.

Wat toen minimaal aan bod kwam, maar mij het allermeest intrigeerde, was de gedetailleerde chronologie van wat zich op die 17^e december heeft afgespeeld. U was moe. U was de vragen over de begroting en de vragen over de al dan niet vrijgemaakte budgetten en over de vaccins allicht meer dan moe. En u wou een einde maken aan de discussie. U zou de cijfers bekendmaken.

Vervolgens, zo heb ik toen begrepen uit de discussie, nam u contact op met het kabinet van de minister van Volksgezondheid. Maar wat dan? Bij wie hebt u de cijfers van de prijzen van de vaccins opgevraagd? Hebt u daarbij de reden meegedeeld waarom u die cijfers wenste te verkrijgen? Hebt u gemeld dat u die openbaar zou maken? Door wie werden die cijfers u bezorgd?

Wat ik ook graag verhelderd wil zien, is wie u contacteerde nadat u die cijfers via uw tweet wereldkundig had gemaakt om te melden dat die tweet weer moest worden verwijderd.

Een volgende reeks vragen gaat over de potentiële schade die uw tweet zou kunnen veroorzaken. De informatie die werd getweet, maakte deel uit van de geheimhoudingsclausule. In de nacht van 17 op 18 december heb ik u al gevraagd of u dit kon bevestigen. Daar kwam toen geen antwoord op, maar ik neem aan dat het antwoord vandaag wel zal komen. Maken de potentiële sancties bij inbreuken op voormelde

clausules deel uit van de geheimhoudingsclausule? Als dat niet het geval is, belet niets ons dat u meedeelt welke sancties België al dan niet potentieel boven het hoofd hangen door het schenden van die geheimhoudingsclausule. Een aantal experts zijn van oordeel dat de farmabedrijven België voor de rechter zouden kunnen dagen. Naar mijn informatie werd België tot nu toe nog niet in gebreke gesteld, noch rechtstreeks verzocht om enige schadevergoeding te betalen. U kunt allicht wel duidelijkheid geven of daartoe indicatoren zijn.

EU-commissaris Kyriakides liet in *De Standaard* naar aanleiding van uw tweet optekenen dat die bijzonder grote gevolgen zou kunnen hebben. Zij zei dat "we nu een deal hebben met zes bedrijven, maar met twee andere bedrijven zijn we nog aan het onderhandelen. Het vrijgeven van andere contracten kan die lopende onderhandelingen ondermijnen." Hoe zit het met de onderhandelingen met die twee andere bedrijven waar toen nog geen akkoord mee was afgesloten? Zijn er naar aanleiding van de kennisname van de prijzen concurrenten die hun prijzen naar boven hebben aangepast? Zijn er andere partijen waarmee reeds een overeenkomst was die, naar aanleiding van uw tweet, prijzen hebben aangepast, voor zover dat al mogelijk zou zijn?

Een stijging van prijzen zou uiteraard repercussies hebben op wat er finaal door de lidstaten, alle landen die daaraan gebonden zijn, en ook dit land, zal moeten worden betaald. Als er gevolgen zijn voor de prijzen, voor welk bedrag is dat dan? Als dat helaas een positief antwoord is, zult u daarmee dan in uw volgende begrotingscontrole rekening houden?

09.06 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, zoals hier al werd gezegd, gaf u op 17 december de prijs van de covidvaccins vrij. Dat was informatie die eigenlijk geheim moest blijven voor de bevolking. U zorgde daarmee, misschien onbedoeld, voor een stukje transparantie in een belangrijk dossier. Veel mensen stelden zich tot die dag de vraag hoeveel wij nu eigenlijk voor die coronavaccins betalen.

Het is eigenaardig dat de N-VA u hier op het matje roept. Aan de ene kant vragen ze om transparantie en aan de andere kant vragen ze om dat potje goed gedekt te houden. Ik begrijp dat niet zo goed. Het Vlaams Belang volgt de N-VA daarin. We weten dat de N-VA de commando's van Voka volgt, en ik concludeer dan dat ze vanaf nu u ook die van de *big pharma* volgt.

Voor de volksgezondheid is wat u hebt gedaan een uitstekende zaak. Transparantie is niet het probleem, maar wel de oplossing. De fout voor ons is niet dat u die tweet hebt verstuurd, maar wel dat u hem hebt verwijderd.

Les jours qui ont suivi la publication de votre tweet, Test-Achats, par exemple, qui réclamait depuis des jours la publication des contrats vous a félicitée: *do it again!*

Il y a eu des chroniques dans plusieurs journaux.

Il y a les gens de Médecins Sans Frontières qui se battent pour un accès universel. Aujourd'hui, le vaccin est accessible en partie en Europe et aux États-Unis mais, dans les pays du tiers-monde, certaines personnes devront attendre jusqu'en 2022 avant d'avoir accès au vaccin. Les gens qui luttent pour cet accès universel ont bien sûr salué le geste qui a été fait ici au Parlement et ils ont saisi cette opportunité.

Eigenlijk zijn er twee problemen. Transparantie gaat erover dat wij als burger het recht hebben te weten wat er met ons belastinggeld gebeurt. U als staatssecretaris hebt de plicht om aan het Parlement uitleg te geven. Op het moment waarop uitleg werd gevraagd waarop wij recht hebben, werd informatie gegeven die blijkbaar niet mocht worden gegeven. Normaal gezien is openbaarheid van bestuur een basisbeginsel.

Dan gaat het natuurlijk over meer dan transparant bestuur. Wat er is gebeurd en transparantie zorgen ook voor lagere prijzen. Wat wij hebben geleerd uit de tabel waarover u aanstonds misschien uitleg zult geven, is dat het vaccin van Moderna veel meer kost dan dat van AstraZeneca. Ook het vaccin van Pfizer is veel duurder dan de andere vaccins. Ze hebben daar geen doekjes om gewonden, Pfizer heeft altijd gezegd winst te willen maken met het vaccin. Dat is zo. Nu weten we iets meer over hoeveel we daarvoor betalen.

Met transparante prijzen staat de overheid natuurlijk sterker in de onderhandelingen. Als iemand nu met een vaccin met dezelfde technologie als AstraZeneca op de markt zou komen, waarom zouden wij daar dan meer voor betalen dan 1,78 euro? In tegenstelling tot mijn collega's denk ik dat we daar juist sterker door

staan dan minder sterk. Ik ben dan ook blij dat het gebeurd is en ik denk dat de druk vanuit de publieke opinie voor toegankelijke geneesmiddelen onze onderhandelingspositie verbetert, maar ook de onderhandelingspositie van de mensen in de hele wereld die vandaag onder andere in Europa campagne voeren om ervoor te zorgen dat die vaccins beschikbaar worden voor iedereen. Het is toch wel wraakroepend dat er een pandemie is en dat er winst op wordt gemaakt, terwijl de technologie niet met iedereen wordt gedeeld. We hebben het er net over gehad: Pfizer levert niet genoeg dosissen, maar als ze hun productieproces zouden vrijgeven, zou het overal kunnen worden geproduceerd en zouden we binnen een paar maanden effectief iedereen kunnen gevaccineerd hebben.

Heeft de minister van Volksgezondheid of heeft zijn kabinet contact met u opgenomen? Heeft men u gevraagd om die tweet te verwijderen? Met welke argumenten? Waarom bent u daarop ingegaan? Waarom hebt u die tweet verwijderd?

Hoe verantwoordt u het feit dat de bevolking op zich een zeer groot deel van de publieke investeringen draagt, maar ervan wordt weerhouden om te weten welke prijs we precies betalen voor de vaccins?

Wat hebt u eigenlijk gepubliceerd? We weten dat inzake het vaccin van Pfizer in uw tabel de prijs 12 euro bedroeg. Via de Europese Commissie zijn we te weten gekomen dat de prijs 15,5 euro zou zijn. Ik kreeg dus graag meer uitleg over de precieze prijs van de vaccins.

09.07 Staatssecretaris **Eva De Bleeker**: Mevrouw de voorzitter, ik zal eerst de chronologie van de feiten toelichten.

Zoals u weet, werd tijdens de parlementaire debatten over de begroting woensdagvoormiddag gevraagd of de kostprijs van de vaccinatie al dan niet was opgenomen in de begroting. In dat kader hebben mijn medewerkers de medewerkers van het kabinet van de minister van Volksgezondheid gecontacteerd met de vraag of er bijkomende informatie beschikbaar was. In dat telefonisch contact werd toegelicht dat die informatie werd opgevraagd in het kader van de discussies die op dat moment gaande waren in het Parlement. Er werden vervolgens documenten bezorgd, waarin ook een tabel opgenomen was. Woensdagnacht heb ik tijdens mijn betoog geantwoord dat er dus wel degelijk in een budget voorzien was en op welke wijze daarin werd voorzien.

Na het debat in de plenaire vergadering van woensdagnacht werd vervolgens donderdagnamiddag die tabel op het socialemediaplatform Twitter geplaatst om maximale transparantie, duidelijkheid en zekerheid te scheppen, zekerheid voor de bevolking dat de eerste vaccins wel degelijk in aantocht waren en dat in een budget voorzien was. Na het bekendmaken van de bewuste tabel werd mijn kabinet opnieuw gecontacteerd door medewerkers van het kabinet van Volksgezondheid, waarop de informatie werd verwijderd.

Wat de gevolgen van dit incident betreft, begrijp ik uiteraard de vragen over het bestaan, het eventueel schenden en het verbreken van de geheimhoudingsclausule en over de juistheid van de cijfers, maar ik vermoed dat u ook wel begrijpt dat het bevestigen of ontkennen van die zaken een catch 22 vormt voor mij. Ik ben dus echt niet in de mogelijkheid om daarop een antwoord te geven. Dat geldt ook voor een aantal specifieke vragen van mevrouw Merckx.

Wat ik wel kan doen, is verwijzen naar het antwoord dat ik die woensdagnacht in de plenaire vergadering heb gegeven. Voor de volledigheid citeer ik uit het verslag van die vergadering.

"Concreet zal dus reeds een eerste deel van de vaccins worden aangekocht met de coronaprovisie voor 2020 voor een totaalbedrag van 279 miljoen euro. Het gaat daarbij over 33,5 miljoen vaccins. In dat bedrag werd rekening gehouden met alle contracten van de Europese Commissie gesloten met producenten van vaccins, namelijk AstraZeneca, Johnson & Johnson, Sanofi, CureVac en Moderna.

Conform de afspraken met de Commissie gaat het over een prefinanciering van de lidstaten. Dat budget wordt vastgelegd in 2020. Op het moment waarop de effectieve kostprijs van de aankoop van de vaccins bekend zal zijn – het gaat nu om voorschotten – zal de betaling gebeuren uit de vereffeningskredieten van 2021."

Na dit citaat wil ik verder ingaan op de gevolgen van het incident en op uw vragen hierover. Ik ben persoonlijk niet gecontacteerd door de Europese Commissie of een producent van de vaccins naar aanleiding van dit incident. Ik heb begrepen dat er in de marge van het gesprek over de brexit tussen de

eerste minister en de voorzitter van de Europese Commissie kort aan de kwestie is gerefereerd. Onze conclusie was dat er geen impact zou zijn.

Bij mijn weten is er ook geen sprake van een impact op de prijs of de levering of van enige andere impact op de reeds afgesloten contracten tussen de Europese Unie en de leveranciers van de vaccins. Dat geldt ook voor de onderhandelingen die nog lopende zouden zijn. Ik of de regering hebben ook geen signalen in die zin ontvangen.

Evenmin hebben ik of de regering signalen ontvangen van enige rechtszaken, ingebrekestellingen of vragen tot schadevergoeding of van een voorbereiding hiervan. Net als u heb ik kunnen vaststellen dat de eerste vaccins zijn aangekomen en werden toegediend en dat de vaccinatiecampagne op gang is gekomen, net als in andere EU-lidstaten.

Desondanks, en hoewel het mijn bedoeling was om net rust te brengen, begrijp ik dat mijn actie commotie heeft doen ontstaan. Dat was echt niet mijn intentie en ik wil mij daarvoor dan ook excuseren.

En ce qui concerne la question à propos du vaccin CureVac, mon collègue, le ministre de la Santé publique, a déjà répondu à cette question lors de la séance plénière de la fin de l'année passée. La Conférence interministérielle des ministres de la Santé publique a décidé d'acheter 1,9 million de doses du vaccin Curevac. C'est l'information correcte sur la quantité achetée.

09.08 Catherine Fonck (cdH): (...)

09.09 Eva De Bleeker, secrétaire d'État: Il est effectivement indiqué 2,9 millions de doses dans mon texte écrit. Pardon, madame.

Mevrouw Merckx, transparantie is inderdaad een kernwaarde van mijn beleid, van de manier waarop ik aan politiek wil doen. Toen de commissie voor Financiën en Begroting mij bijvoorbeeld vroeg naar het *draft budgetary plan* voor de Europese Commissie, heb ik dat document ook onmiddellijk gedeeld. Geen enkele regel verplichtte mij daartoe, maar ik heb dat gedaan omdat ik vind dat het Parlement recht heeft op die informatie. Ik zal in de toekomst dan ook zo transparant mogelijk zijn.

09.10 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, u hebt hier voor de regering een unieke prestatie geleverd. U bent de eerste die niet ruimschoots over de tijd is gegaan. U hebt integendeel nog veertien minuten overgelaten. Ik ben ervan overtuigd dat de heer Vandenbroucke die straks ruimschoots zal invullen. Zo kennen we toch zijn tijdsgebruik.

Uw antwoorden waren heel kort. Het heeft mij aangenaam verrast dat de PVDA hier een pleidooi heeft gehouden voor de vrije markt. De vertegenwoordiger heeft namelijk gezegd dat transparantie leidt tot lagere prijzen. Dat is inderdaad een kenmerk van het vrijemarktprincipe. *Je suis bien étonné de se trouver ensemble.*

Mocht u niet gespecialiseerd zijn in *fake news* – binnenkort mag dat trouwens niet meer; dus haast u, collega's van de PVDA –, dan wist u dat wij, overigens samen met s.pa, een wetgevend initiatief genomen hebben dat, met dank aan de partijen die ons gesteund hebben, deze legislatuur werd goedgekeurd en ertoe strekt om het Rekenhof in te schakelen en de nodige informatie over dergelijke contracten aan de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen te bezorgen. In tegenstelling tot de PVDA doen wij concreet iets aan transparantie.

Dat gezegd zijnde, wij doen dat wel met respect voor de rechtsstaat en met respect voor contractuele afspraken. Ook dat is misschien een verschil tussen ons en de PVDA.

Mevrouw De Bleeker, u hebt inderdaad de ontstemming van een EU-commissaris gewekt. Toen u daarstraks zei dat er een debat in de Kamer werd gevoerd, laten we dan preciseren dat het ruim gebruik van het principe van provisies de oorzaak was van dat debat. Provisies leiden inderdaad niet tot transparantie; ze zijn per definitie niet transparant, want wij hebben er het raden naar waarvoor die middelen worden gebruikt.

Hoe dan ook, u zei, zeer voorzichtig – en dat begrijp ik – dat u telefonisch contact had gehad en dat er documenten met tabellen werden bezorgd. We hebben nog niet vernomen met wie u contact hebt gehad. U zei dan: "Daarna werd mijn kabinet gecontacteerd door medewerkers van het kabinet van Volksgezondheid."

Ik neem dus aan dat u die informatie ook van het kabinet van Volksgezondheid hebt gekregen. U hebt dat niet gezegd, denk ik. Dat is nochtans belangrijke informatie.

Wat u niet hebt verteld, is waarom men u heeft gevraagd om de tweet terug te trekken. Straks komt minister Vandenbroucke. Die zal daarop zeker zijn licht laten schijnen, want ik mag aannemen dat de informatie van die zijde dezelfde is als de informatie die bij u is aangekomen.

Het meest belangrijke van wat u hebt gezegd, is dat u niet in de mogelijkheid bent om een antwoord te geven. Dat begrijp ik, want daarmee zegt u eigenlijk dat u toen ongelooflijk zwaar in de fout bent gegaan. Eigenlijk komt het neer op een verklaring dat u dat geen tweede keer doet, dat u niet opnieuw de fout van toen zult maken en dat u niet zult bevestigen dat de getallen juist zijn, omdat u dat dan opnieuw doet. We kennen het verhaal van de ezel en de tweede keer.

Als u vandaag niet in de mogelijkheid bent om te bevestigen of die getallen juist zijn, als u vandaag de clausule wel volgt, die u toen niet hebt gevolgd, dan is dat natuurlijk toch wel een verregaande en formele schuldbekentenis.

Ik denk dat dit een ernstig feit is.

U zegt ook geen signalen te hebben ontvangen van rechtszaken of schadevergoedingen. Daarnet heb ik al beargumenteerd waarom ik dat ook niet verwacht. Het is namelijk niet in het belang van betrokkenen om dat op die manier nog eens naar het publieke forum te trekken.

U bent echter wel degelijk iemand die tegen 150 km/uur over de autostrade scheurde, maar thuis zei dat u niemand geraakt hebt en ook nooit meer zo snel zou rijden. Dat laatste hoop ik uiteraard.

Uw schuldbekentenis is verregaand. Ik heb uw excuses genoteerd; die zijn mooi en de uiting ervan siert u.

Het debat gaat straks voort met minister Vandenbroucke.

Transparantie is erg belangrijk, maar ik denk toch dat u zich niet hebt opgesteld zoals van een staatssecretaris in die omstandigheden verwacht mag worden. Dat is een smet op u en op uw regering.

09.11 Catherine Fonck (cdH): Madame la secrétaire d'État, je vous remercie.

Dois-je comprendre d'après vos propos aujourd'hui que vous refusez de nous fournir les clauses de confidentialité? Est-ce cela que je dois comprendre de votre réponse à mes questions?

09.12 Eva De Bleeker, secrétaire d'État: J'ai répondu.

09.13 Catherine Fonck (cdH): Oui, vous avez lu votre texte. Nous sommes quand même dans une situation surréaliste! J'entends souvent ici de la part d'une série de partis la demande de transparence, de démocratie, de contrôle parlementaire, tous ces grands discours. Le premier ministre est encore venu nous l'expliquer tout à l'heure. Mesurez-vous la situation?

Depuis des semaines, depuis des mois, au gouvernement, vous vous réfugiez, concernant ce contrat, derrière les clauses de confidentialité. Vous écrivez votre tweet. J'en étais bien contente, je l'ai déjà dit. Maintenant, en plus de cela, vous vous refusez à fournir non pas le contenu du contrat mais les clauses de confidentialité. Vous mettez donc le Parlement dans l'incapacité de contrôler si ce que vous dites est vrai ou pas.

Madame la présidente, je me tourne vers vous. C'est totalement inacceptable! Il suffira, demain, que n'importe quel ministre dise qu'il y a une clause secrète qu'il ne peut pas nous montrer. Du coup, il pourra en cacher le contenu mais, en plus, il pourra faire semblant qu'il y a une clause qui n'existerait pas. C'est du jamais vu!

09.14 Ahmed Laaouej (PS): (...)

09.15 Catherine Fonck (cdH): Monsieur Laaouej, je regrette de ne pas avoir fait un petit travail archéologique et de ne pas être venue ici avec l'historique des propos des uns et des autres, mais je me

ferai un plaisir de le faire pour la prochaine fois.

Je ne peux pas imaginer, madame la secrétaire d'État, que vous refusiez que le Parlement puisse vérifier que les clauses existent vraiment. Soit c'est vous, soit c'est le ministre Vandenbroucke, soit c'est les deux parce que je viens de voir votre petit signe qui disait "c'est lui", l'air de passer la main au ministre Vandenbroucke. Peu m'importe.

(...): (...)

09.16 Catherine Fonck (cdH): Un jour je viendrai simplement lire ce que les autres ont dit et je m'amuserai beaucoup. Je pense que c'est du jamais vu!

Madame la présidente, ai-je la parole car j'entends des mauvais échos à ma gauche? Madame la présidente, n'hésitez pas! Vous avez un maillet!

Madame la secrétaire d'État, j'avais apprécié votre transparence. À présent, vous refusez de fournir les clauses de confidentialité contenues dans les accords relatifs aux vaccins pour permettre au Parlement de vérifier si vous avez violé des clauses, comme certains le disent, ou si nous pourrions être plus transparents à l'image d'autres pays de l'Union européenne. Nous sommes dans l'incapacité de pouvoir le faire. Vous vous dédouanez avec une forme de pirouette politique facile qui, je vous le dis, est inacceptable pour les citoyens, d'autant plus dans la situation gravissime de pandémie que nous vivons.

Vous avez vous-même dit que les vaccins étaient arrivés et que l'on vaccinait. Personnellement, je constate surtout qu'on est terriblement peu efficace et terriblement en retard. Franchement, je pense qu'il y a des choses à dire sur la manière avec laquelle les négociations se sont tenues et sur la façon dont les vaccins ont été répartis entre les différents États membres de l'Union européenne. Je ne fais pas nécessairement un lien avec ce dont on parle ici car je n'en suis pas encore sûre mais c'est en tout cas un point que j'examinerai avec beaucoup d'attention.

Madame la ministre, pour répondre, vous vous asseyez sur le minimum de transparence. Vous auriez au moins dû accorder au Parlement, non pas à l'opposition mais aux citoyens, la possibilité de pouvoir vérifier si ces clauses existent et si des carabistouilles nous sont racontées sur cette opacité autour des prix et sur les clauses de non-responsabilité en cas d'effets secondaires.

Madame la présidente, compte tenu de cette réponse, je dépose une motion et demande au gouvernement de nous fournir l'ensemble des clauses de confidentialité contenues dans ces accords.

09.17 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, ik heb u een hele reeks concrete vragen gesteld, onder andere aan wie u de cijfers over de kostprijs van de vaccins hebt opgevraagd alsook of u de reden hebt meegedeeld waarom u de cijfers wenste te verkrijgen. Ik vroeg u ook of u hebt gemeld dat u de cijfers openbaar zou maken en door wie die cijfers u naderhand werden bezorgd. U eindigt uw antwoord met te stellen dat u in de toekomst zo transparant mogelijk wil zijn. U hebt echter wel een kans gemist, door op mijn vragen geen antwoord te geven.

U hebt tijdens de begrotingsbesprekingen in de Kamer op woensdag flou geantwoord dat er documenten werden bezorgd. U hebt niet vermeld door wie. Ik neem aan dat het om dezelfde personen gaat als op het kabinet dat u hebt gecontacteerd, om de tweet te verwijderen. Dat zullen wij dadelijk hopelijk van uw collega vernemen.

Ik stel vast dat u het niet over uw lippen krijgt dat er wel degelijk een schending van de geheimhoudingsplicht in dat contract is geweest. U excuseert zich voor de commotie die u niet wenste te veroorzaken. Ik heb echter geen excuses gehoord voor de blunder die u uiteindelijk hebt begaan. Impliciet hebt u dat wel toegegeven, nu u vandaag hebt gesteld dat u niet kan antwoorden op een groot aantal vragen die werden gesteld. Daarmee bevestigt u dat er een geheimhoudingsclausule is en bevestigt u dat u wel degelijk een fout hebt gemaakt.

Mevrouw de staatssecretaris, eigenlijk heb ik een beetje met u te doen. U zit nog niet zolang in uw huidige job. Blunderen is nooit aangenaam. Laat mij u dus geruststellen. Wij hebben immers al heel veel blunders gezien van de vorige regering bij de corona-aanpak. Mevrouw De Block, bijvoorbeeld, heeft nog straatlengtes voorsprong op u. Laat er dus uw slaap niet voor. Die ene blunder van u valt echt niet extra op

tussen alle andere blunders die de huidige en de vorige regering maken en hebben gemaakt.

Ten tweede, u mag ook gerust zijn, omdat heel wat falende liberale politici een lucratieve uitloopbaan of topjob hebben gekregen. Denk maar aan Turtelboom, Moerman en Pinxten. Ook op dat vlak hoeft u dus zeker uw slaap niet te laten. Ook uw kiezers zal u niet ontgoochelen. U had er immers geen.

09.18 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la secrétaire d'État, vous venez de confirmer que c'était bien M. Vandembroucke, socialiste, qui avait demandé à une libérale de garder secrets les contrats de Big Pharma et d'en respecter la confidentialité. Je tenais à le souligner, car cela me préoccupait.

J'ai bien perçu votre malaise. C'est quand même grave! Vous avez rendu quelques prix transparents. Ce geste fut salué par ceux qui luttent en faveur de l'accessibilité des médicaments et, en l'occurrence, du vaccin. Vous tremblez, mais la peur doit changer de camp. En tout cas, avec d'autres en Europe, nous poursuivrons le combat en ce sens.

Comme je l'ai dit, beaucoup de gens n'ont pas accès au vaccin. Or, si les technologies étaient largement partagées avec tout le monde, nous pourrions en finir au plus vite avec la pandémie.

Het is gewoon niet uit te leggen aan de man in de straat dat wij niet mogen weten hoeveel men voor de vaccins moet betalen. Sommige partijen slagen erin een dubbel discours te hanteren. Ze roepen u hier op het matje terwijl ze zeggen de burger te verdedigen en *big pharma* lippendienst bewijzen. Mijnheer De Roover, voor de vaccins is er geen vrije markt. Wij hebben alles betaald, zowel het onderzoek als de vaccins. We moeten bovendien de verantwoordelijkheid voor bepaalde nevenwerkingen overnemen. De privésector heeft hier dus geen risico op zich genomen, het is de staat die alle risico's neemt.

Daarbovenop willen ze zelfs dat de prijs geheim blijft. In een vrije markt komt de prijs op tafel, maar zij willen de prijs geheimhouden om een monopoliepositie te verkrijgen en te behouden. Men wil dus niet dat de mensen kunnen berekenen hoeveel winst er gemaakt wordt met deze pandemie. Tevens willen ze hun technologie niet delen, waardoor de hele wereld moet wachten op bijvoorbeeld Pfizer en hun vaccins. Niet iedereen kon hiervan profiteren om een einde te maken aan de pandemie. Wij vechten echter voor medicatie als een publiek goed. De farmaceutische industrie mag daarin een rol spelen, maar dan wel met de kaarten op tafel.

09.19 **Peter De Roover** (N-VA): Omdat het maar correct is het antwoord af te wachten voor men een motie indient, heb ik u die niet meteen aan u kunnen bezorgen. Ik heb nu een kopie gekregen en zal ze indienen.

09.20 **Maggie De Block** (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, ik heb u een eenvoudige motie bezorgd die is ondertekend door zes fractievoorzitters.

09.21 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la présidente, j'ai également déposé une motion de recommandation. J'avais oublié de le mentionner.

Moties Motions

La présidente: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par Mme Sofie Merckx et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de M. Peter De Roover et Mmes Catherine Fonck, Barbara Pas et Sofie Merckx
et la réponse de la secrétaire d'État au Budget et à la Protection des consommateurs, adjointe au ministre de la Justice, chargé de la Mer du Nord,
- considérant que les contrats relatifs aux vaccins contre la covid-19 ne sont pas transparents, que le gouvernement belge et la Commission européenne refusent aux membres du Parlement tout droit de regard sur les contrats et que cet état de fait est contraire à leur devoir de justification;
- considérant que les citoyens supportent une très grande partie des investissements publics en matière de recherche, de développement et d'extension de la capacité de production ainsi que le risque financier;
- considérant que la Commission européenne maintient sa stratégie de réduction des risques en transférant

le risque d'investissement d'une grande entreprise aux pouvoirs publics;

- considérant que les citoyens sont victimes d'un manque total de transparence puisqu'il ne leur est pas permis de connaître le prix qu'ils paient précisément pour les vaccins;
- considérant que la transparence permettrait d'abaisser les prix puisque les pouvoirs publics pourraient ainsi négocier une réduction du prix;
- considérant qu'il ressort d'un sondage réalisé par Sciensano auprès de la population sur la politique de la Belgique en matière de covid-19 qu'il est essentiel que la politique de vaccination fasse l'objet d'une transparence totale;

demande au gouvernement

- de faire preuve d'une transparence totale et d'autoriser la consultation des documents originaux relatifs aux conventions de livraison de vaccins contre la covid-19 conclues entre la Commission européenne, les États membres et les producteurs;
- de faire toute la clarté sur les responsabilités juridiques, les investissements publics, les prix totaux des vaccins et les recettes engrangées par les producteurs des vaccins."

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Sofie Merckx en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Peter De Roover en de dames Catherine Fonck, Barbara Pas en Sofie Merckx

en het antwoord van de staatssecretaris voor Begroting en Consumentenbescherming, toegevoegd aan de minister van Justitie, belast met Noordzee,

- overwegende dat de contracten inzake de COVID-19-vaccins niet transparant zijn, dat de Belgische regering en de Europese Commissie parlementsleden elk inzicht in de contracten weigert, en dat dat gegeven haaks staat op hun verantwoordingsplicht;
- overwegende dat de bevolking een zeer groot deel van de publieke investeringen in het onderzoek, de ontwikkeling, de uitbreiding van de productiecapaciteit en het financieel risico draagt;
- overwegende dat de Europese Commissie een 'de-risk'-strategie aanhoudt, d.w.z het overhevelen van het investeringsrisico van het grootbedrijf naar de overheid;
- overwegende dat de bevolking door een totaal gebrek aan transparantie weerhouden wordt om te weten welke prijs ze precies betaalt voor de vaccins;
- overwegende dat transparantie moet zorgen voor lagere prijzen, aangezien overheden op die manier de prijs naar beneden kunnen onderhandelen;
- overwegende dat uit een bevraging van Sciensano bij de bevolking over het Belgische COVID-19-beleid blijkt dat volledige transparantie in het vaccinatiebeleid essentieel is;

verzoekt de regering

- om volledige transparantie te brengen en inzage te geven in de originele documenten betreffende de COVID-19-vaccinovereenkomsten tussen de Europese Commissie, de lidstaten en de producenten;
- om volledige duidelijkheid te verschaffen over de aansprakelijkheid, de publieke investeringen, de totale prijzen van de vaccins, en de inkomsten voor de vaccinproducenten."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Catherine Fonck et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de M. Peter De Roover et Mmes Catherine Fonck, Barbara Pas et Sofie Merckx

et la réponse de la secrétaire d'État au Budget et à la Protection des consommateurs, adjointe au ministre de la Justice, chargé de la Mer du Nord,

demande au gouvernement

de lui fournir l'ensemble des clauses de confidentialité contenues dans les accords relatifs aux vaccins afin de lui permettre d'évaluer, d'une part, si ces clauses ont été violées par la secrétaire d'Etat et, d'autre part, si elles justifiaient les refus par le Gouvernement de fournir à la Chambre différentes informations concernant le contenu de ces accords."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Catherine Fonck en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Peter De Roover en de dames Catherine Fonck, Barbara Pas en Sofie Merckx

en het antwoord van de staatssecretaris voor Begroting en Consumentenbescherming, toegevoegd aan de minister van Justitie, belast met Noordzee,

verzoekt de regering

haar alle geheimhoudingsclausules in de overeenkomsten met betrekking tot de vaccins te bezorgen, zodat ze enerzijds kan evalueren of die clausules door de staatssecretaris werden geschonden en anderzijds of de weigeringen van de regering om verschillende gegevens met betrekking tot de inhoud van die overeenkomsten op grond van die clausules gegrond was."

Une troisième motion de recommandation a été déposée par M. Peter De Roover et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de M. Peter De Roover et Mmes Catherine Fonck, Barbara Pas et Sofie Merckx

et la réponse de la secrétaire d'État au Budget et à la Protection des consommateurs, adjointe au ministre de la Justice, chargé de la Mer du Nord,

- ayant entendu le vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique lors du débat d'actualité du 16 décembre 2020 en commission de la Santé publique et de l'Égalité des chances;

- ayant entendu le vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et la secrétaire d'État au Budget en séance plénière du 17 décembre 2020;

- vu la publication et le retrait du tweet de la secrétaire d'État au Budget sur le prix des vaccins contre le coronavirus et les quantités commandées;

- vu le préjudice d'atteinte à l'image de notre pays en tant que partenaire des entreprises;

- vu la méfiance que peut susciter cette atteinte à l'image chez nos partenaires européens;

demande au gouvernement

- de veiller à ce que les informations confidentielles soient traitées de manière professionnelle au sein du gouvernement;

- de respecter les règles de l'État de droit et les obligations conventionnelles contractées;

- de toujours se conformer à tous les accords pris dans le cadre d'une initiative européenne et ainsi de ne pas nuire à la réputation de notre pays en tant que partenaire fiable de l'Union européenne;

- de toujours assurer une transparence totale sur les contrats conclus pour autant que cela soit contractuellement possible."

Een derde motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Peter De Roover en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Peter De Roover en de dames Catherine Fonck, Barbara Pas en Sofie Merckx

en het antwoord van de staatssecretaris voor Begroting en Consumentenbescherming, toegevoegd aan de minister van Justitie, belast met Noordzee,

- gehoord hebbende de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid tijdens het actuadebat van 16 december 2020 in de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen;

- gehoord hebbende de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de staatssecretaris voor Begroting tijdens de plenaire vergadering van 17 december 2020;

- gelet op het verschijnen en het terugtrekken van de tweet van de staatssecretaris voor Begroting over de prijs van de coronavaccins en de bestelde hoeveelheden;

- gelet op de imagoschade van dit land als betrouwbare partner van de bedrijfswereld;

- gelet op het wantrouwen dat hieruit kan voortvloeien bij onze Europese partners;

verzoekt de regering

- erover te waken dat er binnen de regering professioneel wordt omgegaan met vertrouwelijke informatie;

- zich te houden aan de regels van de rechtsstaat en aan aangegane contractuele verplichtingen;

- zich steeds aan alle afspraken te houden binnen het kader van een Europees initiatief, zodoende de reputatie van dit land als betrouwbare Europese partner niet te schaden;

- steeds volledige transparantie te garanderen over aangegane contracten, tot zo ver dit contractueel mogelijk is."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre et Servais Verherstraeten.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre et Servais Verherstraeten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

10 **Samengevoegde interpellaties van**

- **Peter De Roover aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Uw**

tussenkomst of uw tussenkomsten t.a.v. de staatssecretaris voor Begroting over de prijzen van de COVID-19-vaccins" (55000063I)

- Barbara Pas aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het openbaar maken van vaccinprijzen" (55000068I)

- Sofie Merckx aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Zijn tussenkomst(en) t.a.v. Eva De Bleeker over de prijzen van de COVID-19-vaccins" (55000074I)

10 Interpellations jointes de

- Peter De Roover à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Votre intervention ou vos interventions envers la secrétaire d'État au Budget sur les prix des vaccins contre le covid-19" (55000063I)

- Barbara Pas à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La publication des prix des vaccins" (55000068I)

- Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Son (ses) intervention(s) à l'égard de Mme De Bleeker sur les prix des vaccins contre le covid-19" (55000074I)

10.01 **Peter De Roover** (N-VA): Geachte collega's, mijnheer de minister, u hebt aandachtig gevolgd, dus ik moet mijn interpellatie over de communicatie die heeft plaatsgevonden niet meer inleiden. Nu blijkt dat een aantal pertinente vragen niet meer kan worden beantwoord. Terecht heeft mevrouw Fonck erop gewezen dat we in het Parlement misschien toch met een klein probleempje zitten om gedegen geïnformeerd te worden. We zullen zeker ook uw antwoord hierop aandachtig beluisteren.

Mijnheer Vandenbroucke, ik moet wel zeggen dat u mij een beetje bedonderd hebt op die bewuste nacht. Ik citeer uit het verslag, in antwoord op mijn vragen: 'Ik kan niet spreken in naam van andere mensen over hun tweets of mededelingen. U zult uw vraag aan mevrouw De Bleeker zelf moeten stellen.' Dat heb ik gedaan.

Later zei u, toen ik aandrong: "Ik zou moeten overleggen met mevrouw De Bleeker hierover."

Wat vernemen wij nu? Dat u met mevrouw De Bleeker hebt overlegd, dat die contacten op dat ogenblik hadden plaatsgevonden. U kunt zich niet verstoppen achter het feit dat het kabinet tegenover kabinet was. Het kabinet en u zijn ondeelbaar.

U hebt toen de indruk gewekt dat u uit de lucht viel, terwijl u zelf de tweet uit de lucht hebt geschoten. Dat is geen correcte manier van communiceren in een parlement. Dat valt mij van u tegen, mijnheer Vandenbroucke. U had op dat ogenblik uw verantwoordelijkheid moeten nemen. U had uw jonge collega-staatssecretaris, met uw tonnen ervaring, niet zo in de steek mogen laten, vind ik. U had daar geen 'piepkenduik' mogen spelen, zoals ze dat bij ons zeggen.

U weet dat de waarheid altijd bovenkomt. Ik ben daarom blij dat we twee weken met deze interpellatie hebben gewacht. In de wervelwind van de omstandigheden zou die informatie anders misschien wel verloren zijn gegaan.

Ik mag hopen dat wij in de toekomst meer vertrouwen mogen hebben in de mededelingen die u in deze Kamer doet. U weet dat er landen zijn waar er ernstig aanstoot aan wordt genomen wanneer de Kamer verkeerd wordt geïnformeerd. U hebt dat die avond manifest gedaan, mijnheer de minister. Ik heb niet de indruk dat iedereen even transparant is of wil zijn als mevrouw De Bleeker.

Wij hadden het daarnet over de gebeurtenissen in de Verenigde Staten. Het correct en meteen informeren van het Parlement is een heilig principe dat u die vooravond met voeten hebt getreden en ik neem daar aanstoot aan. U hebt uw verantwoordelijkheid niet genomen en u hebt uw collega alleen in de vuurlinie gestuurd, op een ogenblik dat zij vele uren een debat had gevolgd. Dat valt mij van u tegen, dat is niet correct.

We zullen proberen dit keer transparantie bij u los te weken. Ik heb een aantal vragen die voldoende in aantal zijn om ze zo letterlijk mogelijk voor te lezen, zodat we straks kunnen afvinken welke antwoorden u erop hebt gegeven, want ik wil toch weten waarover we bezig zijn.

Ten eerste, beschikt u of uw kabinet – en overal waar ik "u" zeg, bedoel ik ook uw kabinet, dat is een en ondeelbaar – over de prijzen van de verschillende mogelijke covidvaccins waarop via de EU werd ingeschreven? Kent u die? Welke overheidsinstelling bezorgde u die informatie? Werd deze aan u bezorgd in het kader van een geheimhoudingsplicht? Ik krijg daarop graag een duidelijk antwoord.

Ten tweede, ik krijg graag de bevestiging van wat daarnet werd gezegd, want het was wat omfloerst. Ontving staatssecretaris De Bleeker de informatie op basis waarvan die tabel werd opgesteld van uw kabinet? Werd die informatie correct overgenomen in de tweet?

Ten derde, indien ja, is het gebruikelijk dat uw kabinet zulke informatie bezorgt aan een staatssecretaris, in dit concreet geval de staatssecretaris voor Begroting? Is dat in overeenstemming met de afspraken die gelden tussen u en de instantie die u deze informatie heeft bezorgd? Hoe en wanneer werd die informatie concreet naar het kabinet van de staatssecretaris gestuurd?

Ten vierde, welke communicatie vond er plaats tussen u, uw kabinet en het kabinet en/of de staatssecretaris op 17 december 2020 naar aanleiding van de tweet die de staatssecretaris publiek maakte en waarin zij melding maakte van de prijzen per vaccin? Wat was de inhoud van het contact tussen u en staatssecretaris De Bleeker?

Ten vijfde, hebt u of uw kabinet haar opgedragen om die tweet te verwijderen? Indien ja, met welke argumentatie?

Ten zesde, waarom vond u het plaatsen van die tweet onoorbaar en fout?

Ten zevende, heeft staatssecretaris De Bleeker, door het versturen van de genoemde tweet met door u bezorgde informatie, contractuele afspraken waarvan u kennis hebt geschonden? Was zij van die afspraken op de hoogte?

Ten achtste, hebt u haar erover geïnformeerd dat zij dat niet mocht doen toen u die informatie hebt bezorgd? Indien niet, waarom hebt u dat nagelaten?

Ten negende, indien het antwoord op de vraag of staatssecretaris De Bleeker door het versturen van de genoemde tweet contractuele afspraken heeft geschonden waarvan u kennis hebt, ja luidt, welke afspraken heeft zij dan geschonden? Welke gevolgen had het plaatsen van die tweet desgevallend kunnen hebben, ongeacht of de staatssecretaris al dan niet voorafgaandelijk kon vermoeden dat die gevolgen toch niet zouden plaatsvinden?

Ten tiende, kloppen de prijzen en de tabel nog? Kunnen we daarop nog voortgaan?

Ten elfde, staatssecretaris De Bleeker zegt dat het geen gevolgen heeft gehad en dat het eigenlijk een fait divers is. Met mijn excuses, maar als het om een fait divers gaat, waarom hebt u dan gevraagd om de tweet terug te trekken? De tweet bevat toch interessante informatie. Bent u te terughoudend in het geven van openheid aan de publieke opinie? Indien de uitspraak van de staatssecretaris klopt, dan wil ik van u ook graag weten welke mogelijkheden dit biedt om in de toekomst nog andere informatie te verstrekken, als het toch geen gevolgen heeft. De publieke opinie en het Parlement kunnen in dat geval beter geïnformeerd worden dan thans het geval is. Meerdere collega's uit mijn fractie hebben u om informatie gevraagd, maar u hebt zich geregeld verscholen achter bepaalde vertrouwelijkheidsclausules. Misschien maken wij nu echter een belangrijk moment mee, namelijk dat wij die vertrouwelijkheidsclausules kunnen negeren, aangezien het zorgen voor transparantie toch geen gevolgen heeft in deze voor de samenleving uitermate belangwekkende aangelegenheid.

Laatste vraag. Bent u het met mij eens dat de reputatie van dit land door deze gebeurtenis ernstig geschonden is?

Ik dank u voor de concrete antwoorden, waarvoor u ruim de tijd zult hebben, op elk van de door mij gestelde vragen. Dat is de bedoeling van een interpellatie en u bent mij nog iets schuldig na het wat geheimzinnige gedoe op de avond toen ik u de eerste keer deze vragen heb gesteld. Ik dank u reeds omdat u aanstonds dat momentje en dat foutje zult goedmaken.

10.02 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, wij hebben vandaag al een discussie gehad over de vraag hoeveel vaccins tegen welke prijs wanneer werden aangekocht en worden geleverd. Morgen is er nog een zeer interessante discussie over de vaccinstrategie in de commissie voor Gezondheid, waarop u allicht nog zeer uitgebreid zult antwoorden. Gelieve daar straks uw spreektijd niet voor te gebruiken, want dat is vandaag niet de discussie. Nu gaat het over clausules in contracten die moeten worden nageleefd. Het gaat

over gevolgen van clausules in die contracten, over concrete juridische gevolgen, aansprakelijkheid, consequenties van schendingen van de geheimhoudingsplicht die in de clausules vervat is.

Aansluitend bij het debat met staatssecretaris De Bleeker dat we net hebben gevoerd, zijn er nog enkele vragen over die enige verduidelijking verdienen. In eerste instantie zult u allicht kunnen bevestigen dat de staatssecretaris met uw kabinet contact heeft opgenomen om de prijzen van de vaccins op te vragen. Wanneer heeft ze dat gedaan? Klopt het dat dit op woensdag was in het kader van de begrotingsbesprekingen? Hopelijk geeft u wel een antwoord op de vraag die ik haar net heb gesteld: werd daarbij de reden vermeld waarom zij die cijfers wenste te verkrijgen? Wist u, toen u die cijfers via uw kabinet bezorgde – wat ik mag veronderstellen – dat die cijfers openbaar zouden worden gemaakt? Ik kan mij moeilijk voorstellen dat uw kabinet zonder enige reden zomaar vertrouwelijke informatie zou geven. Anderzijds maak ik mij wel de bedenking dat indien u dit wist, indien uw kabinet de ware toedracht wel kende, er dan toch wel sprake is van een derde medeplichtigheid aan contractbreuk en ook aan een grote verantwoordelijkheid van uw kabinet in dezen.

Staatssecretaris De Bleeker heeft zojuist gezegd dat uw kabinet haar heeft gevraagd die tweet te verwijderen. Ik zou heel graag weten wat de grondige redenen daarvoor waren.

Kunt u het wel over de lippen krijgen dat de informatie die werd getweet deel uitmaakte van een geheimhoudingsclausule?

Wat zijn de potentiële sanctiemaatregelen voor inbreuken op die geheimhoudingsclausule? Staatssecretaris De Bleeker zegt dat zij daar niet op kan antwoorden. Deelt u die mening?

Ik zal de rest van de vragen op mijn lijstje niet herhalen omdat zij al door een voorgaande spreker gesteld zijn. Ik wil hier wel nog één zaak aan toevoegen, mijnheer de minister, daar er meerdere landen betrokken zijn bij dat contract.

Ik heb daarnet in mijn vraag aan staatssecretaris De Bleeker de bekommernissen van de EU-commissaris aangehaald. Ik wil van u graag weten of er reacties geweest zijn van andere landen die bij dat contract betrokken zijn. Niet dat ik zoals collega De Roover inziet met de reputatie van België op dit vlak, maar ik wil toch graag weten of er reacties geweest zijn. Zo ja, welke?

10.03 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, de vragen die ik aan u zal stellen, betreffen hetzelfde onderwerp als de vragen die ik aan mevrouw De Bleeker heb gesteld. Het betreft haar tweet. Mevrouw De Bleeker heeft zonet bevestigd dat u of uw kabinet heeft gevraagd om die tweet te verwijderen. Een socialistische minister verdedigt zo de geheimhouding van *big pharma*.

Punt 2 van Het Pillenplan van de s.pa in vijf acties betreft het remmen van geheime contracten en het garanderen van transparantie. Ik zal u niet het verkiezingsprogramma van uw eigen partij voorlezen. Er zou een vuist gemaakt worden tegen *big pharma* via Het Pillenplan. We zouden transparantie krijgen. U bent net minister geworden. Mevrouw De Bleeker wil antwoorden op de vragen van het Parlement over de budgetten. De prijs wordt vrijgegeven en u zorgt er uiteindelijk voor dat die prijs weer geheim wordt. Tot op vandaag hebben wij niet meer informatie gekregen.

Toen we de prijzen hebben gekregen, kwamen er natuurlijk heel wat nieuwe vragen bij. Er werd gevraagd waarom één vaccin 1,78 euro kost en een ander 18 euro per dosis en hoe zo'n groot prijsverschil verantwoord kon worden. Er werd gevraagd naar de echte productiekosten. We hebben dit alles gefinancierd. Mogen we dan niet weten hoeveel we ervoor betalen? Dat zijn allemaal heel pertinente vragen. Ook Test Aankoop vroeg dat de prijzen en contracten bekend worden. Dan ben ik toch wel verbaasd over de rol die u daarin opneemt.

Mijn concrete vragen hierover zijn de volgende, mijnheer de minister.

Hebt u gevraagd om die tweet weg te halen – dat is zo – en waarom hebt u dat gedaan?

Hoe verantwoordt u dat de bevolking een zeer groot deel van de publieke investeringen draagt, maar niet de informatie krijgt welke prijs zij precies moet betalen?

Hoe verklaart u het verschil tussen de prijs van 12 euro voor het Pfizervaccin, die wij in de verwijderde tabel

op Twitter hebben gezien, en de prijs van 15,5 euro per dosis die is vrijgegeven in het kader van de debatten van de Europese Commissie?

Het blijkt ook dat het AstraZenecavaccin flink duurder zou kunnen worden vanaf juli 2021. Hebt u daar meer informatie over?

U hebt in het Parlement beloofd dat u voor transparantie zou gaan, maar op het moment dat die transparantie er komt, blokkeert u ze. Zult u op een bepaald moment transparantie en inzage in de documenten geven en duidelijkheid verschaffen over de aansprakelijkheid en de publieke investeringen?

Ons land droeg, zoals andere EU-lidstaten, bij aan een Europees noodinstrument, het Emergency Support Instrument en een groot deel van dat budget gaat naar de aankoopovereenkomsten met vaccinproducenten. Hoeveel bedraagt de bijdrage van ons land en wat is het aandeel publiek geld en het aandeel private investeringen? Heeft België bepaalde voorwaarden gesteld voor zijn bijdrage aan dat instrument?

Verdedigt u eigenlijk het feit dat de Europese Commissie een *de-risk strategy* volgt, namelijk het overhevelen van het investeringsrisico van de bedrijven naar de overheid? Hoe verdedigt u dat het vaccin voor een vijfde van de wereldbevolking niet beschikbaar zal zijn omdat de multinationals aan hun exclusieve eigendomsrecht vasthouden? Hoe verdedigt u dat het vaccin überhaupt privé-eigendom wordt, ondanks het feit dat het grootste deel van het investeringsrisico gedragen wordt door de bevolking?

De **voorzitster**: U krijgt maximaal 20 minuten voor uw antwoord, mijnheer de minister.

10.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik zal vanzelfsprekend de elementen van het antwoord groeperen, mevrouw de voorzitster.

Als minister van Volksgezondheid kan ik slechts namens de Belgische Staat verbintenissen met de draagwijdte zoals de bestelling van de vaccins aangaan na het advies van de Inspectie van Financiën en het akkoord van de staatssecretaris voor Begroting. Het is evident dat daartoe een volledig dossier moet worden voorgelegd, met alle relevante informatie.

Op 30 november 2020 bezorgde de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu aan mijn beleidscel een dossier voor de aankoop van de COVID-19-vaccins, met het oog op het indienen van een aanvraag bij de staatssecretaris van Begroting voor het verdelen van de nodige kredieten vanuit de interdepartementale provisie.

In de adviesaanvraag aan de Inspectie van Financiën, die bij het dossier was gevoegd, was een tabel opgenomen met de samenstelling van het bedrag dat voor verdeling vanuit de provisie werd gevraagd. In die tabel, afkomstig van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten, waren eenheidsprijzen en mogelijk te bestellen hoeveelheden per leverancier vermeld.

In de akkoordaanvraag aan de staatssecretaris voor Begroting voor de verdeling van de kredieten uit de provisie, die werd opgesteld door mijn beleidscel, werd de tabel van het FAGG overgenomen ter verantwoording van het uit de provisie te verdelen bedrag. De akkoordaanvraag werd op 11 december 2020 aan de staatssecretaris bezorgd. Op verzoek van de beleidscel van de staatssecretaris werd die akkoordaanvraag nogmaals per mail verstuurd op 16 december 2020.

Bij de budgettaire tabel met de informatie over de eenheidsprijzen is de verplichte geheimhouding niet expliciet vermeld, maar het spreekt vanzelf dat contracten die zijn gesloten tussen de Europese Commissie en derden, slechts publiek worden gemaakt wanneer de Commissie de toestemming daartoe geeft. Ook de Belgische wet betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt dat belangen inzake federale internationale betrekkingen een grond zijn tot weigering van de openbaarheid van bestuur.

Dat is mijn eerste element van antwoord op verschillende vragen.

Ten tweede, de contracten tot aankoop zijn gesloten tussen de Europese Commissie en de firma's. De nationale vertegenwoordigers in de Europese beslissings- en adviesorganen zijn gehouden tot een dergelijke geheimhouding en hebben een vertrouwelijkheidsclausule ondertekend. De leidend ambtenaar van het FAGG heeft die clausule ondertekend.

De federale regering wenst zich te houden aan de internationale verplichtingen van ons land. De vertrouwelijkheid, die het onderwerp uitmaakt van de drie interpellaties, maakt daarvan deel uit.

U kunt dan ook niet verwachten dat ik hier en nu als minister van Volksgezondheid een debat open over de prijzen en de kosten van de vaccins. Nadat we de crisis op de best mogelijke manier zullen hebben bestreden, zal dat debat natuurlijk wel gevoerd worden. De Europese Commissie heeft zelf ook al laten weten dat de gevraagde transparantie later, na de onderhandelingen, zal worden geboden. Dat zal gebeuren, zodra de Commissie hiervoor haar toestemming geeft.

Ten derde, wat de contacten tussen mijn kabinet en dat van de staatssecretaris voor Begroting betreft, kan ik bevestigen dat een van mijn medewerkers bij de vaststelling van het bericht op sociale media zo snel mogelijk gereageerd heeft met de melding dat het om vertrouwelijke informatie ging. Dat gebeurde louter op basis van de loyaliteit in de federale regering, tussen collega's en hun beleidscellen.

Ten vierde, wat de mogelijke gevolgen voor ons land en de federale Staat betreft, heb ik geen melding ontvangen van een initiatief van de Europese Commissie met betrekking tot België. Mijn diensten ontvingen ook geen reacties van de betrokken ondernemingen.

Ten vijfde – hiermee antwoord ik op de meer specifieke vragen van mevrouw Merckx –, ons land droeg net als de andere lidstaten bij aan een Europees noodinstrument, het Emergency Support Instrument of ESI. Dat Europees fonds wordt gefinancierd op basis van de Europese begroting. Het aandeel van de begroting van het ESI dat gereserveerd is voor vaccins, 2,15 miljard euro, bleek echter duidelijk onvoldoende. Daarom was een bijkomende bijdrage van 750 miljoen euro van de lidstaten nodig en dat werd onderhandeld. België heeft effectief 25 miljoen bijgedragen aan het fonds, als onderdeel van de bijkomende 750 miljoen die men tekortkwam. Dat diende ter financiering van de *advance purchase agreements*, die bedoeld waren om de productie van de vaccins veilig te stellen.

Dat brengt mij tot de vraag met betrekking tot de risicodeling. Er is in een risicodeling voorzien waarbij het productierisico van de producenten, die gevraagd werden om de productie zo snel mogelijk op gang te brengen, werd overgenomen door de overheden, collectief georganiseerd door de Europese Commissie. Het betreft natuurlijk maar een deel van het risico, want er is ook een risico dat eigen is aan het wetenschappelijk onderzoek zelf. Dat is uiteraard niet overgenomen door de overheden.

We moeten daarover later grondig debatteren, maar ik denk dat er daarin enige logica zit. Men vraagt om te beginnen te produceren, op een ogenblik dat het nog niet bekend is of er een autorisatie zal zijn om op de markt te komen, en dus is er een voorfinanciering, inclusief risicodeling. Die maakt deel uit van de hele contractuele negotiatie die door de Europese Commissie is opgezet. Daarover kunnen we later ten gronde discussiëren, maar ik wilde u dat nu al meegeven.

U stelt een aantal heel belangrijke vragen over de beschikbaarheid van de vaccins voor de hele wereldbevolking, ook de bevolkingsgroepen die armer zijn dan wij. Er zijn belangrijke initiatieven genomen op het niveau van de Wereldgezondheidsorganisatie, waaronder ACT-A, waarvan COVAX deel uitmaakt. Ik kan u meer details geven over COVAX, maar ik denk dat u dat kent. Dat belangrijk initiatief moet het mogelijk maken dat grote groepen in de wereldbevolking toegang krijgen tot verschillende van de veelbelovende kandidaat-vaccins, waarvan sommige ondertussen al goedgekeurd zijn. 190 landen nemen deel aan COVAX. Minstens 1,3 miljard dosissen, gefinancierd door donateurs, zullen worden bezorgd aan 92 landen die aan de voorwaarden voldoen om in COVAX mee te werken. Dat is belangrijk. De Europese Commissie en ook België hebben dat ondersteund. Er zal overigens wel worden gedebatteerd over de mogelijkheid om giften in natura van vaccins via dat initiatief mogelijk te maken, waardoor armere bevolkingsgroepen in de wereld snel toegang zouden krijgen tot de vaccins.

Overigens is er ook in Europa sprake van solidariteitsmechanismen ten voordele van buurlanden voor wie het minder evident is of die niet dezelfde economische draagkracht met betrekking tot de vaccinatie hebben als wij.

Mevrouw de voorzitter, tot daar een geheel van elementen van antwoord op de gestelde vragen.

10.05 **Peter De Roover** (N-VA): Ik meende dat staatssecretaris De Bleeker voor een nieuwigheid zorgde, maar dat u minder dan de helft van uw tijd opsoupeert, mijnheer de minister, is absoluut historisch. Dat zou een goed voornemen kunnen zijn, maar ik meen dat het een andere reden heeft. U weet dat bij de

afgemeten en door uw diensten vooraf geschreven tekst blijven hier het veiligste is. Uw klassieke breedsprakigheid zou risico's veroorzaken die u in dezen wilde vermijden. U moet dit meer doen, het doen in de helft van de tijd. Maar het was opvallend. Het is niet uw gewoonte, en ik meen niet dat u uw leven zult beteren. Dat zullen wij de volgende weken zien. Ik meen dat u weet op welk bijzonder glad ijs u hier vandaag hebt moeten schaatsen. Vandaar dat elk woord gekozen en afgemeten was.

Sta mij toe een slecht karakter te hebben, want u hebt mij op 17 december een beetje in het ootje genomen door de indruk te wekken dat u absoluut onwetend was over de toestand van die tweet. U zegt nu, en dat zal zo getypt zijn in uw tekst: "Ik heb geen melding ontvangen van de Commissie, mijn diensten hebben geen melding ontvangen van producenten." Ik sluit niet uit dat u een melding hebt gekregen van producenten en dat uw diensten een melding hebben gekregen van de Commissie. Uw woorden zullen ongetwijfeld zeer nauwlettend zijn uitgedokterd, en zo ontspringt u de dans, want u hebt geen onwaarheid verkondigd. Maar goed, ik zal dan toch maar enige naïviteit betrachten en ervan uitgaan dat u het echt bedoelde als: wij hebben geen gevolgen ontvangen.

U hebt hier toch wel duidelijk gezegd dat de staatssecretaris een vertrouwelijkheidsclausule manifest heeft overtreden, en dat uw regering dat eigenlijk niet wil doen. U hebt geen antwoord gegeven op de vraag welk gevolg dit heeft gehad qua reputatieschade. Collega Pas, overdreven aandacht besteed ik daar ook niet aan, maar ik neem aan dat de regering dit wel belangrijk vindt. In alle ernst, dat heeft ook zijn gevolgen. Wij moeten daar niet te gemakkelijk overheen gaan.

Minister Vandenbroucke, ik blijf toch op mijn honger zitten als het gaat over de reden waarom u zich hier op 17 december van de domme hebt gehouden, waarom u toen niet tussenbeide bent gekomen, waarom u het Parlement toen naar huis hebt laten gaan. Ik weet dat het laat was, maar u bent iemand die altijd scherp is. U was hier trouwens ook niet zolang aanwezig als de staatssecretaris. Ik zal in de motie die ik zal indienen daarover toch een veroordeling door de Kamer laten uitspreken, want dit is geen klein feit. Ik blijf het herhalen, het is geen klein feit dat u ons verkeerd hebt geïnformeerd.

Ik ben het niet heel dikwijls eens met de collega's van de PVDA, maar ik stel ook vast dat een socialist in deze regering een liberaal het zwijgen heeft opgelegd. Dat is een opmerkelijk feit. Men zou kunnen denken dat, als het over *big pharma* gaat, de liberalen de socialisten net een beetje in toom zouden houden. Hier heeft zich echter een wissel van de rollen voorgedaan.

Minister Vandenbroucke, dat gebrek aan transparantie heeft al eerder dit Parlement geschaad. Twee collega's van mijn fractie, mevrouw Gijbels en mevrouw Depoorter – u kent ze, want ze zijn bijzonder actief – hebben van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, met betrekking tot het ontvangen van informatie van Sciensano en het FAGG, de bevestiging gekregen dat de weigering om informatie aan het Parlement te geven in strijd is met de Grondwet. Ik citeer: "Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten, behalve in zeer uitzonderlijke en gemotiveerde omstandigheden."

Mag ik u alstublieft vragen om die diensten met bekwame spoed te vragen – zie het als een *Wiedergutmachung* – om het advies van die commissie te volgen en zo snel mogelijk de gevraagde informatie te bezorgen. Er wordt immers geen enkele vertrouwelijkheidsclausule overschreden. Ik vraag u om hen de opdracht te geven om het Parlement, met name mevrouw Gijbels en mevrouw Depoorter, volkomen en transparant in te lichten. Dat is wel het allerminste wat kan gebeuren in deze zeer onverkwikkelijke affaire.

10.06 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw beknopt maar duidelijk antwoord. U hebt een aantal belangrijke zaken meegegeven.

U hebt eerst en vooral bevestigd dat het om vertrouwelijke info ging die werd bekendgemaakt via Twitter, alsook dat het om die reden was dat uw medewerker aan uw collega in de regering heeft gevraagd de tweet te verwijderen.

U kan het mij niet kwalijk nemen dat ik geen ervaring heb met kabinetten. U hebt toegelicht hoe een en ander in zijn werk gaat met akkoordaanvragen en dergelijke. U hebt specifieke data erbij gegeven. De eerste akkoordaanvraag kwam er op 11 december 2020 en dan nog één per mail op 16 december 2020. Dat is de dag waarop wij aan de budgetbesprekingen bezig waren. Dat is die woensdag waarnaar de staatssecretaris heeft verwezen. Is het standaard dat een akkoordaanvraag twee keer gebeurt of is dat die woensdag nog op

expliciete vraag van de staatssecretaris gebeurd?

U mag mij tegenspreken, indien zulks niet het geval is, maar ik ga ervan uit dat u niet wist dat de vertrouwelijke info openbaar zou worden gemaakt op het moment waarop ze door de staatssecretaris werd opgevraagd. U hebt immers bevestigd dat uw medewerker heeft gevraagd de tweet te verwijderen. Helaas hebt u geen antwoord gegeven op de vraag over de potentiële gevolgen, de potentiële sancties en het risico dat wij daardoor hebben gelopen. Daarover blijven wij volledig in het ongewisse.

U hebt geantwoord dat u geen melding hebt ontvangen van de ondernemingen en van de Europese Commissie. Ik heb echter specifiek gevraagd of er reacties zijn geweest van andere landen en lidstaten. Dat gaat niet noodzakelijk via de Europese Commissie. Er zijn immers nog landen betrokken bij het contract. Daarop hebt u geen antwoord gegeven. Ik begrijp de bekommernis van de heer De Roover. U hebt ongetwijfeld een groot aantal Europese partners teleurgesteld. Ik kan mij voorstellen dat u dat niet zo prettig vindt. De huidige regering loopt immers heel hoog op met de Europese Unie en met de afspraken. Het is dan ook niet fijn dat u daar geen al te best figuur slaat.

Wij hebben het deze middag nog gehad over een vice-eersteminister die andere landen in een slecht daglicht stelt op het vlak van de kwaliteit van de vaccins. De eerste minister heeft er niet eens op geantwoord. Hij laat dat maar begaan. Dergelijke zaken maken van u natuurlijk geen betrouwbare partner, indien u in de toekomst nog afspraken wil maken met die andere landen en lidstaten.

Ik ben ervan overtuigd dat het feit dat vertrouwelijke gegevens en stoemelings op de straatstenen worden gegooid, ook al zal het misschien – daarover zijn geen indicaties gegeven vandaag – niet meteen juridische gevolgen hebben voor ons land, qua betrouwbaarheid bij onze partnerlanden niet ongemerkt voorbij zal zijn gegaan, ondanks het feit dat men altijd graag de beste van de klas speelt. U hebt hen teleurgesteld.

Ik zal u ook troosten met de woorden die ik bij staatssecretaris De Bleeker heb gebruikt: uw eigen kiezers hebt u niet teleurgesteld, want u hebt er geen.

10.07 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, er is vandaag een groot probleem: de covidpandemie. Er is ook een echt ongewone situatie in Europa: er is een vaccin en normaal gezien wordt er onderhandeld als een medicijn op de markt komt, maar hier wordt die informatie geheim gehouden. U bevestigt ook dat wij het hele risico dragen en er is ook het probleem van de toegankelijkheid van het vaccin, in Europa en de rest van de wereld.

Wat ook geweten moet zijn, is dat het hele Parlement, van de nationalist, de separatisten, de socialist, de liberalen tot de ecologisten, die geheimhouding over de *big pharma* verdedigt. Als ik u goed begrepen heb, zal er transparantie komen – u had dat beloofd – maar zij zal na de crisis komen. Wij hebben die transparantie nodig om de crisis op te lossen, mijnheer de minister, in België, in Europa en in heel de wereld. Het is alleen op die manier dat wij een universele toegang kunnen krijgen tot de vaccins voor de hele bevolking en dat wij aan de pandemie een einde zullen kunnen stellen. Wij hebben geen liefdadigheid nodig, maar een universele toegang.

Ik had van een socialist als u verwacht dat u daar anders mee zou omgaan, dat u een ander discours zou voeren en dat u zou opkomen voor transparantie, dat u uw tanden zou laten zien en zou opkomen voor de zwakkeren en voor de universele toegang. In de plaats daarvan heb ik een toespraak gehoord die u afratelt, waarin u zegt dat alles later zal worden besproken.

Neen, na de crisis hebben wij dat niet nodig. Het is de enige manier om uit de crisis te geraken.

Moties **Motions**

La présidente: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par Mme Sofie Merckx et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de M. Peter De Roover et de Mmes Barbara Pas et Sofie Merckx
et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

- considérant que les contrats relatifs aux vaccins contre la covid-19 ne sont pas transparents, que le gouvernement belge et la Commission européenne refusent aux membres du Parlement tout droit de regard sur les contrats et que cet état de fait est contraire à leur devoir de justification;
 - considérant que les citoyens supportent une très grande partie des investissements publics en matière de recherche, de développement et d'extension de la capacité de production ainsi que le risque financier;
 - considérant que la Commission européenne maintient sa stratégie de réduction des risques en transférant le risque d'investissement d'une grande entreprise aux pouvoirs publics;
 - considérant que les citoyens sont victimes d'un manque total de transparence puisqu'il ne leur est pas permis de connaître le prix qu'ils paient précisément pour les vaccins;
 - considérant que la transparence permettrait d'abaisser les prix puisque les pouvoirs publics pourraient ainsi négocier une réduction du prix;
 - considérant qu'il ressort d'un sondage réalisé par Sciensano auprès de la population sur la politique de la Belgique en matière de covid-19 qu'il est essentiel que la politique de vaccination fasse l'objet d'une transparence totale;
- demande au gouvernement
- de faire preuve d'une transparence totale et d'autoriser la consultation des documents originaux relatifs aux conventions de livraison de vaccins contre la covid-19 conclues entre la Commission européenne, les États membres et les producteurs;
 - de faire toute la clarté sur les responsabilités juridiques, les investissements publics, les prix totaux des vaccins et les recettes engrangées par les producteurs des vaccins."

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Sofie Merckx en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Peter De Roover en de dames Barbara Pas en Sofie Merckx en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

- overwegende dat de contracten inzake de COVID-19-vaccins niet transparant zijn, dat de Belgische regering en de Europese Commissie parlementsleden elk inzicht in de contracten weigert, en dat dat gegeven haaks staat op hun verantwoordingsplicht;
 - overwegende dat de bevolking een zeer groot deel van de publieke investeringen in het onderzoek, de ontwikkeling, de uitbreiding van de productiecapaciteit en het financieel risico draagt;
 - overwegende dat de Europese Commissie een 'de-risk'-strategie aanhoudt, d.w.z. het overhevelen van het investeringsrisico van het grootbedrijf naar de overheid;
 - overwegende dat de bevolking door een totaal gebrek aan transparantie weerhouden wordt om te weten welke prijs ze precies betaalt voor de vaccins;
 - overwegende dat transparantie moet zorgen voor lagere prijzen, aangezien overheden op die manier de prijs naar beneden kunnen onderhandelen;
 - overwegende dat uit een bevraging van Sciensano bij de bevolking over het Belgische COVID-19-beleid blijkt dat volledige transparantie in het vaccinatiebeleid essentieel is;
- verzoekt de regering
- om volledige transparantie te brengen en inzage te geven in de originele documenten betreffende de COVID-19-vaccinovereenkomsten tussen de Europese Commissie, de lidstaten en de producenten;
 - om volledige duidelijkheid te verschaffen over de aansprakelijkheid, de publieke investeringen, de totale prijzen van de vaccins, en de inkomsten voor de vaccinproducenten."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Peter De Roover et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de M. Peter De Roover et de Mmes Barbara Pas et Sofie Merckx et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

- ayant entendu le vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique durant le débat d'actualité du 16 décembre 2020 en commission de la Santé et de l'Égalité des chances;
- ayant entendu le vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique et la secrétaire d'État au Budget durant la séance plénière du 17 décembre 2020;
- eu égard au fait qu'il est apparu entre-temps que lors de cette déclaration du 17 décembre 2020, le vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique a fourni des informations inexactes à la Chambre, une pratique blâmable et qui doit être fermement condamnée;
- eu égard à la publication et au retrait du tweet de la secrétaire d'État au Budget concernant le prix des vaccins contre le coronavirus et les quantités commandées;
- eu égard à la dégradation de l'image de marque de la Belgique en tant que partenaire fiable de l'industrie;
- eu égard à la méfiance qui pourrait en résulter auprès de nos partenaires européens;

demande au gouvernement

- de toujours informer rapidement, correctement et précisément le Parlement et d'éviter impérativement toute déclaration inexacte comme celle faite le 17 décembre 2020 par le vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique;
- de toujours garantir la transparence complète sur les contrats signés, dans les limites des clauses contractuelles;
- de veiller à ce que les membres du gouvernement gèrent de manière professionnelle les informations confidentielles et à ce que celles-ci soient exclusivement communiquées aux personnes compétentes;
- de toujours respecter l'ensemble des accords conclus dans le cadre de l'initiative européenne, afin de ne pas nuire à la réputation de partenaire européen fiable de ce pays;
- d'organiser la concertation avec le secteur concerné afin de permettre la poursuite du développement de la Flandre et de la Wallonie en tant que régions avec une forte présence du secteur pharmaceutique;
- de partager, si le contrat l'autorise, la clause ayant trait à la confidentialité des prix des vaccins."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Peter De Roover en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Peter De Roover en de dames Barbara Pas en Sofie Merckx en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

- gehoord hebbende de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid tijdens het actuadebat van 16 december 2020 in de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen;

- gehoord hebbende de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de staatsecretaris voor Begroting tijdens de plenaire vergadering van 17 december 2020;

- gelet op het feit dat ondertussen gebleken is dat de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid met die verklaring van 17 december 2020 de Kamer van volksvertegenwoordigers onjuist heeft ingelicht, wat laakbaar is en sterk veroordeeld moet worden;

- gelet op het verschijnen en het terugtrekken van de tweet van de staatsecretaris voor Begroting over de prijs van de coronavaccins en de bestelde hoeveelheden;

- gelet op de imagoschade van dit land als betrouwbare partner van de bedrijfswereld;

- gelet op het wantrouwen dat hieruit kan voortvloeien bij onze Europese partners;

verzoekt de regering

- het Parlement steeds snel, correct en accuraat in te lichten en onjuiste verklaringen als deze van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid van 17 december 2020 ten stelligste te vermijden;

- steeds volledige transparantie te garanderen over aangegane contracten, tot zo ver dit contractueel mogelijk is;

- erover te waken dat er binnen de regering professioneel wordt omgegaan met vertrouwelijke informatie en dat deze enkel in handen komt van bevoegden;

- zich steeds aan alle afspraken te houden binnen het kader van een Europees initiatief, zodoende de reputatie van dit land als betrouwbare Europese partner niet te schaden;

- in overleg te treden met de betrokken sector opdat Vlaanderen en Wallonië zich verder kunnen ontwikkelen als regio's met een sterke aanwezigheid van de farmasector;

- de clausule betreffende vertrouwelijkheid van de prijzen van de vaccins te delen indien dit contractueel mogelijk is."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten et Kristof Calvo.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten en Kristof Calvo.

10.08 Maggie De Block (Open Vld): Madame la présidente, il est évident que nous allons demander l'urgence pour cette motion, puisque six chefs de groupe l'ont signée.

La **présidente**: Madame De Block, l'urgence vaut-elle également pour la précédente motion?

10.09 Maggie De Block (Open Vld): Oui, madame la présidente.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

11 Samengevoegde interpellaties van

- **Ortwin Depoortere aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over**

"De gepleegde criminele feiten in Brussel op oudejaarsavond" (55000065I)

- Jean-Marie Dedecker aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Nieuwjaarsrellen" (55000071I)
- Sigrid Goethals aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "Oudejaarsrellen in Brussel" (55000072I)

11] Interpellations jointes de

- Ortwin Depoortere à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "Les faits criminels commis à Bruxelles à la Saint-Sylvestre" (55000065I)
- Jean-Marie Dedecker à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre" (55000071I)
- Sigrid Goethals à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre à Bruxelles" (55000072I)

11.01] Ortwin Depoortere (VB): Mevrouw de voorzitter, ik houd mij aan de spreektijd van maximum tien minuten.

Mevrouw de minister, "een avond met een groot risico op excessen" en "feesten die uit de hand lopen", zo hebt u de nieuwjaarsnacht in Brussel voorspeld tijdens het VTM-nieuws op 27 december. Ik vraag mij af of u, ik of iemand anders, wanneer wij een glas te veel op hebben op oudejaarsavond, vervolgens wagens, tramhaltes en straatmeubilair in brand steken of met molotovcocktails beginnen te gooien. Ik alvast niet.

Wat wij telkens weer meemaken in Brussel, zijn geen uit de hand lopende nieuwjaarsfeestjes, het gaat zelfs niet om gewone straatcriminaliteit. Wel gaat het om gewelddadige en vaak gewapende rellen door niet-geïntegreerde allochtonen. Ja, ik zal dat probleem blijven benoemen, want zolang we dat niet durven, kunnen we het ook niet doeltreffend aanpakken.

Iedereen wist dat dit zou gebeuren. U en ik wisten het en elke Brusselaar eveneens. Toch hebben brandstichters en relschoppers zich op nieuwjaarsnacht kunnen uitleven in vandalisme en geweld. Ook de Brusselse politie wist het en heeft zich zo goed als ze kon voorbereid. Het mocht echter niet baten.

Ik heb getracht een lijst op te stellen op basis van wat ik in de media heb gelezen en u zult zodadelijk eventueel kunnen corrigeren of aanvullen, maar het lijstje is niet min: 55 keer werd de brandweer gebeld voor brandend straatmeubilair; 75 keer moesten ziekenwagens van de Brusselse brandweer uitrukken. Drie bussen, twee trams en twee tramhaltes werden vernield. Twee wagens en twee scooters gingen in vlammen op in Brussel-Noord. Twee auto's brandden uit in Brussel-West. Drie auto's zijn uitgebrand in zone Marlow en in Brussel-Zuid werden maar liefst elf wagens in brand gestoken. 528 keer moest de politie interveniëren en er werden 209 mensen gearresteerd.

Mevrouw de minister, dat zijn hallucinante cijfers en allerm minst, wat ik soms hier en daar las, een fait divers, of het resultaat van een rustige nacht.

Mevrouw de minister, ik heb het grootste respect voor de brandweerlui, voor onze hulpdiensten, maar ook voor onze politiemensen die met deze situaties worden geconfronteerd. Als de Brusselse politiek het niet eens raakt over een harde en juiste aanpak in Brussel en als de politiemensen zich niet gesteund voelen door de Brusselse potentaten, dan wordt het wel hoog tijd dat u orde op zaken stelt. Hoeveel auto's moeten eigenlijk nog uitbranden voor iets wordt ondernomen? Hoeveel gewonde brandweermannen en politiemensen zijn nog nodig voor de daders werkelijk kordaat worden aangepakt?

Mevrouw de minister, in de Angelsaksische wereld spreekt men wel eens over de *thin blue line*. Het is die dunne, blauwe lijn van onze politiemacht die zweeft tussen de anarchistische chaos en een veilige maatschappij. U bent als minister van Binnenlandse Zaken bij uitstek de minister die ervoor moet zorgen dat die dunne blauwe lijn bewaakt wordt.

Het is een moeilijk jaar geweest, niet enkel voor de burger, maar zeker ook voor onze politiemensen. Zij worden meer en meer beschuldigd en geconfronteerd met beschuldigingen van racisme en discriminatie. Zij moeten uitvoering geven aan soms verwarrende en ongepaste coronamaatregelen. Zij worden geconfronteerd met geweld waartegen ze zich vaak amper mogen of durven te verweren, omdat ze niet over de nodige maatregelen beschikken om te doen wat ze moeten doen, omdat ze niet de nodige middelen hebben, omdat ze voor vervolging vrezen als ze geweld gebruiken: kortom, omdat ze niet gesteund worden door de politiek. Zorg er dus voor, mevrouw de minister, dat onze politiemensen dit jaar wel de middelen

krijgen, dat ze wel het vertrouwen krijgen en dat ze wel de steun krijgen die ze verdienen.

Het criminaliteitsprobleem waarover we vandaag spreken, beperkt zich evenwel niet tot oudejaarsnacht. Het is een structureel probleem geworden dat een structurele aanpak vereist. Het duikt niet alleen op in onze hoofdstad Brussel maar ook meer en meer in andere steden. Die hebben allemaal recht op goed bestuur en veilige straten. Mevrouw de minister, ik roep u dan ook op om uw verantwoordelijkheid te nemen en als sturende kracht een plan van aanpak uit te werken met uw Brusselse collega's. Het ontbreekt hen immers vaak aan de wil tot samenwerken, aan de wil tot fusie en aan moed. Ik reken erop dat u wel over die kwaliteiten beschikt.

Mevrouw de minister, als lid van onze constructieve partij doe ik alvast graag een paar suggesties. Onder academische impuls is er in politiekringen dezer dagen veel te doen rond het zogenaamde *predictive policing*. Dat komt erop neer dat men gaat voorspellen waar en wanneer er zich criminaliteit zou kunnen voordoen. In dit concrete geval was het niet moeilijk, bijna iedereen kon voorspellen dat er zich in Brussel in de nacht van 31 december op 1 januari criminaliteit zou voordoen. Het ging met name om brandstichting en vandalisme, zoals dat elke oudejaarsavond van het afgelopen decennium het geval was. *Predictive policing* is echter ook van toepassing in tal van andere situaties. Er is dus nood aan een doordacht beleid dat durft te anticiperen op de voorspelbaarheid van criminelen en relschoppers. Voorspelbaar zijn ze immers alleszins wel.

Een tweede suggestie sluit daarbij aan, want ze betreft de bewaking, de camerabewaking, de controle en het toezicht. Mevrouw de minister, plaats automatische kentekenplaatherkenning en cameratoezicht bij de in- en uitgangen van problematische wijken en pleinen in Brussel.

Ook bij het cameratoezicht wringt het schoentje. Ook de Brusselse politiek raakt het er namelijk niet over eens om de camerabeelden over te hevelen van de ene politiezone naar de andere.

Er is nood aan een hard en doeltreffend repressief beleid. Repressie betekent weerwerk bieden. Repressie betekent lijnen trekken en voorbeelden stellen, zodat de feiten niet tot nog meer navolging leiden. De leiders van die straatbendes zijn bekend, zij moeten gevisieerd en opgepakt worden. Sommige criminelen en relschoppers kennen nu eenmaal maar één taal, de taal die ze zelf spreken, de harde taal. Die onverbetelijke figuren zullen dus enkel de autoriteiten respecteren als die autoriteiten gebruik mogen maken van een correcte maar harde en kordate ordehandhaving.

Een pijnpunt dat ik ook al tijdens uw beleidsverklaring heb aangehaald, is dat politieagenten bang zijn om zelf juridisch vervolgd te worden wanneer ze zich verdedigen of optreden tegen geweld. Dat zou niet mogen. Zorg voor voldoende juridische bescherming van onze agenten. De Brusselse politici hebben het omgekeerde op tafel getoverd, namelijk de instelling van een soort tevredenheidsonderzoek om te bekijken of de politie haar taak wel naar behoren heeft vervuld en of de klant, de relschopper in dit geval, wel tevreden was van de aanpak van deze politiemensen. Dat is allerminst wat we nodig hebben. De angst moet van kamp veranderen. Zorg voor de nodige mensen en middelen.

Ik kom aan mijn vragen.

Kan u de aangehaalde feiten bevestigen?

Hoe evalueert u de aanpak van de verschillende Brusselse politiezones?

Wordt er snelrecht toegepast voor de opgepakte daders?

Zal er burgerlijke partij worden gesteld voor de schade die aangericht werd aan het openbaar domein?

11.02 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, ik wil om een gunst vragen. Ik heb twee interpellaties, één voor de minister van Justitie en één voor de minister van Binnenlandse Zaken, maar in feite lopen die door mekaar.

Ik zou graag één keer spreken. De heer Van Quickenborne zal dat allicht ook horen. Ik wil graag vijf tot zes minuten hebben voor de interpellatie, in plaats van twee keer vijf minuten, want dan moet ik nog een keer terugkeren. Dat is niet plezant en dat is ook niet interessant.

De **voorzitter**: Dat is goed.

11.03 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Er zijn nog zekerheden in het land, mevrouw de minister. Een van die zekerheden is dat met oudejaarsavond in Brussel vuurwerk afgestoken wordt. Als dat niet in de lucht mag, doet men het in de straat en doet men het horizontaal.

Mijn collega heeft daarnet enkele cijfers aangehaald. Ik zal mij beperken tot feiten van beterschap. U bent al verwonderd. Welnu, vorig jaar werden 22 wagens in de fik gestoken en dit jaar maar 20. Dat is beterschap. Er werden vorig jaar 211 mensen gearresteerd en dit jaar maar 209. Maar vorig jaar was er ook eentje bij van jonger dan 13 jaar.

Er zijn ook nog zekerheden wat de reacties betreft, mevrouw. Inderdaad, de reacties, die hetzelfde zijn, vormen ook al een traditie. Laat ik beginnen met de reactie van de plaatselijke politici. Die minimaliseren altijd de plunderingen en ook de brandstichtingen. Vorig jaar vond de burgemeester van Molenbeek, mevrouw Moureaux, dat vuilnisbakken in brand steken het vuurwerk maken van de kansarmen is. Dit jaar wordt het jaarlijks festijn van dode zielen, met een vijfhonderdtal interventies door de politie, door onze beleidsmakers eufemistisch standaardincidenten genoemd. Men is ze zo gewoon geworden dat ze standaardincidenten genoemd worden.

Dan zijn daar de ministers, onder wie uzelf, mevrouw. Die prediken dan telkens de nultolerantie en roepen dat alle daders adequaat bestraft zullen worden en dat er meer blauw op straat moet komen.

Ondertussen weten wij ook dat snelrecht in Brussel betekent dat de draaideurcriminelen snel weer thuis zijn en snel weer vrijgelaten worden.

Ik heb hier een fantastisch essay meegebracht, mevrouw. Het is een pagina lang en is getiteld "Noodkreten uit de hoofdstad". Het is de analyse van een Brusselse straatflik. Het is geschreven door een politieagent die 16 jaar ervaring heeft in de Brusselse getto's. Hij heeft een scherpe analyse gemaakt van het beleid voor de behandeling van de criminaliteit dat al 30 jaar in de hoofdstad gevoerd wordt.

Ik zal me beperken tot enkele passages daaruit. Jammer genoeg is het boekje niet uitgegeven. Als men als politieagent durft te zeggen dat 90 % van de criminelen een migratieachtergrond heeft, dan zal natuurlijk niemand uit de politiek correcte wereld dat publiceren en zodoende het gevaar lopen van xenofobie, racisme of islamofobie beschuldigd te worden.

Ik heb het in handen gekregen en naar aanleiding van de incidenten wil ik duidelijk maken wat er leeft bij die mensen. Ik citeer enkele zinnen uit de analyse. "Alle stadsbendes werden sinds 1999 al in kaart gebracht en de politie beschikt over een databank waarin alle bendeleden zijn geregistreerd. Er is blauw genoeg op straat. Met 2.200 zielen is het politiekorps van Brussel-Hoofdstad groot genoeg om de geweldorgieën het hoofd te bieden. Alleen voelt de gewone flik zich in de steek gelaten door zijn oversten, door gebrek aan vervolging en door de ontoereikende straffen die volgen op een sporadische veroordeling.

De politieleiding hunkert in de eerste plaats naar de goedkeuring van wegstrijkende politici, die hun nieuwe allochtone kiespubliek niet te veel voor het hoofd willen stoten. Ze is meer bezig met het beschermen van haar eigen politiek correcte reputatie dan met het beschermen van het publiek. Het vermijden van een rassenconflict gaat boven alle overwegingen, inclusief het welzijn, de veiligheid en de bescherming van de burgers. Het is een capitulatie voor de straat.

De politici die voor een groot deel verkozen werden door hun allochtoon kiespubliek, doen er alles aan om de politie te muilkorven en om de criminele jongens zo weinig mogelijk in de weg te leggen. De politie mag zoveel daders oppakken als ze wil, het is het parket dat ze moet bestraffen en dat is een van de grootste problemen van de hoofdstad. Er is een groot contrast tussen het Nederlandstalig en het Franstalig parket van Brussel. Bij het Franstalig parket is de straffeloosheid troef.

Ondertussen loopt de stad vol met jongeren van vreemde, meestal Marokkaanse origine, van om en bij de 20 jaar oud, die gekend zijn voor meer dan 20 feiten en die allen samen nog geen week hebben vastgezet.

Wij geven bijvoorbeeld opgepakte jonge criminelen via de radiokamer door voor feiten van drugsbezit, wapenbezit, vijfmaal inbraak, smaad, geweld tegen overheidspersonen, opzettelijke vernielingen en

verkrachtingen. Antwoord van het parket: geen maatregelen te nemen. De relatie tussen politiemensen en het overgrote deel van de Brusselse magistratuur is totaal verzuurd. Het pamperbeleid, de straffeloosheid en de laksheid van het parket is rechtstreeks verantwoordelijk voor het in stand houden van de huidige situatie. Er is geen capaciteit in de gesloten instellingen en de open inrichtingen zijn waardeloos. De opgelegde maatregelen worden, als zij al gecontroleerd worden, toch nooit gestraft.

Een ander bijzonder heikel punt is de controle op de politie en vooral het vergrootglas waardoor zij dagelijks wordt bekeken. Als een politieman wordt bespuwd in volle coronatijden, kan de dader altijd rekenen op medeleven van de rechtbank. Organisaties zoals Comité P en de Algemene Inspectie onderzoeken nauwgezet elke beweging die wordt gemaakt tijdens een interventie. Beslissingen die moeten genomen worden onder hoogspanning, worden urenlang geanalyseerd door mensen die nooit een voet op het terrein hebben gezet." (*Protest van de heer Piedboeuf*)

Ik heb een spreektijd van tien minuten gekregen, mijnheer Piedboeuf, voor mijn beide interpellaties. Ik heb het gevraagd. Maar u was te laat.

De **voorzitster**: Gaat u verder, mijnheer Dedecker.

11.04 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Ik citeer verder: "De politieman die moegetergd en na de zoveelste interventie een slag te veel geeft en de pech heeft dat er een onverlaat dit heeft gefilmd, riskeert zijn job te verliezen. Een crimineel die een politieman een doodstrap heeft verkocht, komt er, met excuses voor het oponthoud van de rechtbank, met de vrijspraak van af. De dagdagelijkse realiteit, jammer genoeg. In november 2017 verklaarde Koen Geens, toenmalig minister, dat er een omzendbrief werd verstuurd die stelt dat geweld tegen de politie niet mag geseponeerd worden. Wij zijn drie jaar verder en ik hoor de minister van Justitie net hetzelfde zeggen. Tot nu toe is er quasi niets gebeurd."

Ik citeer hier uit een essay, dat ik u zal overhandigen, mevrouw de minister, maar ik zal afronden en u het woord laten. Hiermee heb ik mijn twee interpellaties, de ene gericht aan de minister van Binnenlandse Zaken, de andere aan de minister van Justitie, gehouden. Ik zal ze niet herhalen, maar ze u schriftelijk bezorgen, mijnheer de minister van Justitie.

11.05 Sigrid Goethals (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we kunnen en mogen wel zeggen dat de Brusselse ordediensten de jongste jaren oudejaarsavond en -nacht steeds met een bang hartje afwachten. De vraag die vandaag rijst, is niet meer of er incidenten zullen plaatsvinden, maar wel hoeveel, hoe zwaar en alsook in welke mate er een kat-en-muisspel gespeeld zal worden met onze ordediensten. Jammer genoeg is dat een feit, een vast gegeven geworden.

Ondanks de avondklok, die in Brussel om 22.00 uur ingaat als coronamaatregel, vonden ook dit jaar enkele rellen en brandstichtingen plaats tijdens oudejaarsnacht. De politie moest in totaal 528 interventies uitvoeren. Gelet op het beperkt aantal uren waarin dat mogelijk was, gaat het omgerekend om twee interventies per minuut, alstublieft. Niet slecht. Binnen de tijd die een commandant nodig heeft om te reageren op een interventie, vliegt de volgende alweer binnen. Schrijnend. Er werden meer dan 25 voertuigen in brand gestoken en daarnaast heel wat straatmeubilair. De brandweer moest uitrukken voor drie woningbranden. Volgens de MIVB werden daarnaast drie bussen, twee trams en twee tramhaltes beschadigd. Uiteindelijk werden er 184 personen administratief en 25 gerechtelijk aangehouden. Dat kan en mag niet worden gebanaliseerd.

Cijfers zeggen iets, maar aangezien ik uit een wetenschappelijk nest kom, wil ik ook vergelijken met andere Europese steden, om na te gaan hoe het aldaar verlopen is onder dezelfde coronamaatregelen. Bij navraag blijkt dat er in de meeste Europese steden geen noemenswaardige feiten gepleegd zijn. Links en rechts vinden altijd kleine relletjes plaats, geen probleem. In grote steden zoals Berlijn, Amsterdam en Parijs, waar toch al geregeld iets voorvalt, gebeurde niet echt iets speciaals. Enkel Straatsburg steekt erbovenuit, want daar werden 60 voertuigen in brand gestoken. Dat Brussel zich weer in het hoofd van het lijstje met zulke feiten bevindt, is niet echt om trots op te zijn.

We weten dat de verschillende politiezones van Brussel, om snel en efficiënt te kunnen optreden, hebben beslist om op oudejaarsavond en -nacht te werken met een eenheid van commando. Dat wil zeggen dat de korpschef alle Brusselse politieagenten kon aansturen en ook videobeelden tussen de zones konden worden verspreid. Heel de situatie maakt dit nog schrijnender. Het zou dus nog veel slechter zijn geweest in tijden zonder corona, zonder een eengemaakt commando en zonder een avondklok. Jammer, maar waar. De

vorige jaren zijn daar een voorbeeld van.

Ondanks de bovenstaande gegevens spreekt de commissaris van de politiezone Brussel-Zuid over een veel rustigere oudejaarsnacht dan andere jaren. Verschrikkelijk vind ik dat. We raken de elk jaar terugkerende beelden en berichtgeving van de oudejaarsrellen gewoon. De commissaris kijkt niet meer op van 528 interventies, ettelijke brandstichtingen van auto's, straatmeubilair en woningen, beschadigingen aan trams en bussen. Is dit het nieuwe normaal? Is dit waar we naartoe willen? Ik alvast niet. Mogen we dit aanvaarden? Volgens mij nooit.

Daarom heb ik de volgende vragen.

Kunt u de cijfers over het aantal interventies en gearresteerde personen bevestigen of werden ze nog geactualiseerd? Hoeveel pv's werden opgesteld en voor welke strafrechtelijke feiten? Van hoeveel gearresteerde personen werd afzonderlijk vastgesteld dat ze in overtreding waren met de coronamaatregelen? Was er sprake van geweld tegen hulp- en ordediensten? Zo ja, hoeveel?

In het verleden hebt u gezegd dat u zich burgerlijke partij ging stellen bij geweld tegen ordediensten. Hebt u dat al gedaan?

Niet onbelangrijk in het hele verhaal, er zijn veel vernielingen gebeurd, is er al een inschatting van de kostprijs gebeurd? Wie zal dat betalen?

Wordt de eenheid van commando tussen de verschillende Brusselse politiezones geëvalueerd? Zo ja, hoe? Wordt overwogen om deze werkwijze op andere momenten te implementeren? Of smaakt dit hopelijk meer naar een eengemaakte politiezone?

11.06 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw de voorzitter, ik hoorde hier vanavond dat er nog zekerheden en een aantal voorspelbaarheden zijn. Die zekerheid en voorspelbaarheid gelden voor mij, indien ik zo vrij mag zijn, evenzeer voor de inhoud van een aantal van de interpellaties.

Mijnheer Dedecker, ik heb ook kunnen vaststellen dat de meeste citaten uit die niet-uitgegeven publicatie betrekking hebben op de vervolging. Mijn collega, de minister van Justitie, is hier ook in de zaal aanwezig vanavond.

De eindejaarsperiode en de eindejaarsnacht waren inderdaad minder druk dan de voorbije jaren.

Mevrouw Goethals, ik begrijp niet zo goed waarom u zich opwindt over een uitspraak van de korpschef in dat verband, die gewoon een vaststelling doet. Het is niet omdat het rustiger is dat er op zich gelatenheid is of een gebrek aan sérieux ten aanzien van wat er is gebeurd.

Uiteraard zal die mindere drukte mee toe te schrijven zijn aan de avondklok. Er waren niettemin een aantal incidenten.

U hebt de cijfers al herhaald. Ik kan ze bevestigen. Er waren samen 528 oproepen. Het ging om 101-oproepen die niet allemaal geweld- of coronagerelateerd zijn. Er waren ook gewone 101-oproepen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ik wil hier heel graag onderstrepen dat elk incident er uiteraard een te veel is. Zonder meer en zonder aanleiding auto's in brand steken of straatmeubilair vernietigen, is verwerpelijk. Opzettelijk schade berokkenen aan privé- of publiek patrimonium is onaanvaardbaar. Hoe gefrustreerd mensen ook zijn omwille van de toepassing van de coronamaatregelen, geweld of opzettelijke vernieling kan nooit het antwoord zijn. Het is onze plicht om ten aanzien van de andere inwoners kordaat daartegen op te treden.

Ik heb dan ook, in tegenstelling tot wat u beweert, niet kunnen vaststellen dat er iemand is die de feiten banaliseert of die niet uitgaat van de ernst van de situatie.

Wij moeten de problematiek uiteraard blijvend aanpakken. Die aanpak heeft verschillende onderdelen. U kunt meewarig doen daarover, maar ik wil niettemin onderstrepen dat het preventieve luik belangrijk blijft. Er zijn verschillende elementen van belang. Er zijn ook al verschillende initiatieven genomen, die wij nog moeten verbeteren, versterken en uitdiepen. Bijvoorbeeld, het verkleinen van de afstand tussen politie en

jongeren is iets waarop wij moeten inzetten. Dat is niet iets wat enkel in België wordt gedaan. Het gebeurt ook in het buitenland, om ervoor te zorgen dat de afstand verkleint.

We moeten ook blijvend inzetten op een mentaliteitsverandering van burgers ten aanzien van de politie. We mogen het gebrek aan legitimiteit van de politie in de hoofden van een aantal mensen niet zomaar voor waar aannemen. We moeten daar tegenin gaan en we moeten daarop inzetten. We moeten daarbij een doelgroepbenadering aannemen en bekijken hoe we een en ander zo snel mogelijk kunnen verbeteren. Iedere inwoner van dit land moet weten dat geweld, zeker tegen politie en hulpdiensten, nooit aanvaard zal worden en dat dat zal leiden tot een strenge handhaving. We hebben recent toch wel een aantal initiatieven genomen om het geweld tegen de politie en de hulpdiensten strenger en sneller te kunnen aanpakken.

Naast het preventieve luik is ook het repressieve luik belangrijk. Dit valt uiteen in twee onderdelen. Ten eerste moet de politie goed uitgerust kunnen worden om op te treden tegen incidenten en gevallen van geweld. Zij moet daarbij kunnen beschikken over moderne middelen. Daarover heb ik in de commissie en in dit Parlement al een aantal vragen beantwoord. De politie moet goed uitgerust kunnen worden met reallife informatie, onder meer door de verdere uitrol van FOCUS om ervoor te zorgen dat zij heel snel ter plaatse kunnen gaan en de omvang en aard van incidenten kunnen inschatten.

Mijnheer Depoortere, u stelde in vraag of er wel voldoende middelen, voldoende vertrouwen en voldoende steun is voor de politie en de hulpdiensten. Ik weet niet goed waarvan die vraag komt. We hebben al besproken dat er dit jaar tot 50 miljoen meer wordt geïnvesteerd in de politie en dat er ook meer wordt geïnvesteerd in de brandweer, onder meer voor het rekruteren van 1.600 effectieven. Dit is precies om ervoor te zorgen dat die politie-effectieven versterkt kunnen worden. Het vertrouwen en de steun kan ik, voor mezelf, 100 % bevestigen. Ik zie niet goed in waarop u doelt met deze vraag.

Iets merkwaardig in uw uiteenzetting vond ik wel uw verwijzing naar het plaatsen van camera's en zonder meer het volgen van een aantal individuen op straat. Nog niet zo heel lang geleden heeft uw voorzitter mij hier in het Parlement aangesproken over drones en over het ongerechtvaardigde aantasten van de privacy van een aantal mensen door bepaalde controletechnieken. In dit verband hebt u er blijkbaar geen probleem mee om camera's zonder meer overal in te zetten voor het volgen van een aantal mensen. In andere omstandigheden is dat dan blijkbaar een veel moeilijker aangelegenheid. U zult mij toelichten of die privacy voor u met twee maten en twee gewichten moet gelden.

Uiteraard moeten we technologische middelen inzetten, maar dat moet altijd proportioneel zijn en met respect voor andere basis- en grondrechten, waar we allemaal zo hard om geven.

Wat het repressieve luik betreft, moet de politie uiteraard goed opgeleid zijn en opgeleid blijven. We blijven daarom investeren in opleiding en training van politiemensen voor interventies. Die opleidingsaanbiedingen worden ook afgestemd op ervaringen, op de veranderende criminaliteit, op de realiteit op het terrein. Dat is zeker ook iets wat wordt meegenomen.

Tot slot, en ik heb het daar verder nog over, moet de politie bijzonder goed georganiseerd zijn. Onder meer het gold commando van de politie is van belang. Mevrouw Goethals, ik hoorde u zeggen: "Wat zou het geweest zijn zonder het GOLD-commando?" Als u dergelijke dingen zegt, begrijp ik niet goed wat het probleem is. Het GOLD-commando is er niet sinds dit jaar, maar was er ook de voorbije jaren. Het wordt bijgestuurd en bijgesteld waar nodig, op basis van evaluaties. Dat lijkt mij dan toch iets waarover we het eens kunnen zijn.

Tot slot, nog wat het repressieve luik betreft, het derde onderdeel. Het sluitstuk van de handhaving is uiteraard de vervolging en de opvolging door het openbaar ministerie en door de rechtbanken. We hebben daar samen een aantal initiatieven genomen en ik heb er het volste vertrouwen in dat collega Van Quickenborne ook daar zeer krachtadig en adequaat zal optreden, met alle gepaste middelen die we kennen in het vervolgingsbeleid.

We kunnen niet garanderen, en ik vraag me wel eens af of u dat wel zou kunnen doen, dat er in de toekomst geen incidenten meer zouden zijn. Ik stel ook vast, mevrouw Goethals, dat als het over het buitenland gaat, u dat dan relletjes noemt. Ik weet niet of er daar ook geen twee maten en twee gewichten zijn. We kunnen nooit garanderen dat er geen incidenten zullen zijn, ook niet op oudejaarsnacht, maar we kunnen wel garanderen dat we er alles aan zullen doen om kordaat en krachtadig op te treden op basis van alle voormelde luiken die ik net aanhaalde, omdat geweld nooit het antwoord kan zijn en nooit aanvaard kan

worden.

Ik kom nog even terug op uw vragen over de oudejaarsavond in Brussel. Ik denk niet dat echt door u betwijfeld werd – misschien wel gesuggereerd, maar ik heb daarvoor geen feiten gehoord in uw interpellaties – dat de politie en de hulpdiensten goed voorbereid waren; dat kan ik u bevestigen. Ik ben zelf ter plaatse gegaan om te bekijken hoe alles op elkaar was afgestemd op een voorbereiding van oudejaarsavond in het regionale crisiscentrum. Alle betrokken diensten waren daar aanwezig, de veiligheids- en hulpdiensten, om die voorbereidingen te treffen. Men zet daar ook hoogtechnologische middelen in: televisieschermen en de snelle uitwisseling van informatie door verschillende diensten. Ik kan u met veel vertrouwen zeggen dat men daarop echt honderd procent heeft ingezet om die oudejaarsavond zo goed mogelijk voor te bereiden.

Men kan zeggen dat dit normaal is, maar gelet op de aard van uw tussenkomsten is het misschien toch nodig om dit even te bevestigen. Ik heb ook absoluut geen gelatenheid ervaren in het optreden van de politie en de hulpdiensten. In de interpellaties werd ook verwezen naar vorig jaar, maar dat heb ik alvast dit jaar kunnen vaststellen.

Onder die eenheid van commando werden 560 extra politiemensen ingezet voor de ordehandhaving, een geruststellend dispositief. Uiteraard zal men dit evalueren en bekijken of men uit deze oudejaarsperiode nog lessen moet trekken voor de toekomst. Men speelt dus in op veranderende realiteiten.

Mevrouw Goethals, ik kan met genoeg bevestigen dat de GOLD-structuur met eenheid van commando ook systematisch gebruikt wordt voor andere grootschalige evenementen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als coördinatie van de verschillende politiezones noodzakelijk is. Uit de eerste evaluatie van die evenementen en oudejaarsavond blijkt dat die GOLD-commandostructuur snelle en gecoördineerde politie-interventie toelaat. Dat is precies wat we willen bereiken.

Via het multidisciplinair crisiscentrum waren de politie, de dringende medische hulpverlening en de brandweer de hele dag en nacht aanwezig om de ordehandhaving zo goed mogelijk te laten verlopen, onder leiding van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden. Tot daar de organisatie.

Zoals gezegd waren er effectief incidenten. Er zijn helaas opnieuw 25 voertuigen in brand gestoken en op verschillende plaatsen werd straatmeubilair beschadigd. We moeten dat uiteraard kordaat veroordelen en aanpakken. Ik kan u de precieze kostprijs van die schade nog niet geven, want die wordt nog in kaart gebracht. Dit wordt echter zeker gevolgd.

Daarnaast werden 188 personen bestuurlijk en 28 personen gerechtelijk aangehouden. Vorig jaar werden 185 personen bestuurlijk en 26 personen gerechtelijk aangehouden. Diverse gerechtelijke processen-verbaal werden opgesteld. Het ging daarbij om inbreuken zoals vernieling en het gooien van voorwerpen. Er waren ook processen-verbaal die kaderen in interventies 101 die niet gelinkt zijn aan die specifieke incidenten met betrekking tot oudejaarsnacht.

Er werden in die nacht 237 personen geverbaliseerd wegens inbreuken op coronamaatregelen. Die processen-verbaal werden uiteraard overgemaakt aan de procureur des Konings, die daaraan het gepaste gevolg zal moeten geven.

Zes personen werden voorgeleid voor de procureur des Konings. Wat de definitieve gerechtelijke beslissing in die dossiers betreft, zal het u niet verbazen dat ik u daarvoor moet doorverwijzen naar mijn collega van Justitie en naar het parket. Twee politieagenten van de lokale politie werden lichtgewond, niemand werd gehospitaliseerd.

U hebt ook gevraagd naar het geweld tegen politieagenten. Op basis van de eerste resultaten van de gerechtelijke onderzoeken zal geval per geval worden bekeken of en wanneer een burgerlijke partijstelling adequaat is, in samenspraak met de betrokken politieman of -vrouw. Wij hebben al onderstreept dat die burgerlijke partijstelling niet moet leiden tot een vertraging van de procedures of een beperking van het snelrecht. Dat wordt wel degelijk opgevolgd en het voornemen dat we hier hebben geuit, kan daarmee worden bevestigd.

Wat de politiemensen van de lokale zones betreft, ik heb begrepen dat wordt overwogen om die burgerlijke partijstelling te doen. Dat zal geval per geval worden bekeken, zowel door de lokale politiezones als door de

federale politie.

Uit verder onderzoek van die incidenten zal in het kader van de vervolging moeten blijken of ze al dan niet georganiseerd waren. Ik stel met verrassing vast dat hier zonder meer en vrij ongenueanceerd wordt gewezen op bendes die al jarenlang bekend zijn bij het parket. Men kan geen beschuldigingen uiten voor die zijn vastgesteld. Ook dat hoort bij een rechtsstaat.

Op basis van de eerste vaststellingen is er geen sprake van een georganiseerd kader of van het feit dat straatbendes daaraan gelinkt zijn, maar moet men vaststellen, opnieuw onder alle voorbehoud, dat het gaat om individuele kat-en-muisacties, meestal in kleine groepjes en meestal gespreid over het hele grondgebied. De lopende onderzoeken zullen dus uitwijzen of daaraan effectief stadsbendes kunnen worden gelinkt, maar zoals ik zei, zijn er daarvoor geen aanwijzingen.

Nog een belangrijk punt ten aanzien van het optreden van de politie, niet alleen op oudejaarsavond, maar ook op andere momenten: er wordt wel degelijk heel proactief nagegaan of de herrieschoppers via sociale media informatie uitwisselen. Op basis daarvan kan dan proactief te werk worden gegaan. Ook nu is dat gebeurd. Die realtime informatie werd gevolgd en liet de politie toe om snel ter plaatse te gaan en snel te kunnen optreden. Het is daardoor dat die incidenten snel werden beheerst. Ook daar de vaststelling dat adequaat optreden met gebruik van nieuwe informatiemiddelen en technologieën dienstig is.

In deze periode worden een aantal debriefings gehouden – dat is geen nieuwigheid – met de verschillende disciplines, zijnde de brandweer, de politie en de dringende medische hulpverlening, op basis van de eerste evaluaties. Het is te vroeg om daarover iets te zeggen, maar uit de eerste evaluaties blijkt dat die gecoördineerde en multidisciplinaire aanpak goed gewerkt heeft. Zoals ik daarnet reeds zei, er zal uitgemaakt worden of het dispositief dat ter beschikking werd gesteld en de manier waarop men gewerkt heeft, in de toekomst aangepast, verbeterd en versterkt kunnen worden. Ik heb trouwens ook vastgesteld bij een bezoek op 24 december dat men de veranderingen aan het dispositief van 2019 wel degelijk geïmplementeerd heeft en zo bijleert.

Ik wil u ook behoeden voor onrealistische verwachtingen, als u spreekt over meer blauw op straat. Zelfs bij een verdubbeling van het dispositief en van de politionele inzet, kan wangedrag nooit volledig voorkomen worden. Als u de magische oplossing hebt om elke vorm van geweld te allen tijde onmogelijk te maken, zou u daarmee naar ik aanneem reeds lang op de proppen zijn gekomen. Ik neem aan dat u dat soort magische oplossing niet in uw broekzak zou houden maar deze met ons zou willen delen, om ervoor te zorgen dat wij zo efficiënt en goed mogelijk kunnen werken.

In mijn beleidsverklaring en ook hier in het Parlement heb ik reeds een aantal voorstellen gedaan om ervoor te zorgen dat wij geweld tegen de politie kunnen aanpakken en de relatie tussen jongeren en politie kunnen verbeteren. Wij moeten absoluut inzetten op vertrouwen en wederzijds respect, voor de politie maar ook door de politie. Dat is iets waaraan ik de komende weken en maanden verder zal werken. Ik zal mijn schouders zetten onder alle initiatieven en projecten die dat ondersteunen. Ik neem met veel vertrouwen en genoegen aan dat wij in de commissie voor Binnenlandse Zaken daarover nog veelvuldig van gedachten zullen kunnen wisselen.

11.07 Ortwin Depoortere (VB): Mevrouw de minister, (...) speelt in onze hoofdstad en ook in andere grootsteden, dan is dat niet uit de lucht gegrepen, dan zijn dat feiten, mevrouw de minister.

De voorspelbaarheid van onze vragen is niet te wijten aan het feit dat wij het leuk vinden om hier te staan en vragen te stellen, maar is er omdat die feiten nu eenmaal in onze hoofdstad zijn gebeurd.

Mevrouw de minister, u speelt op twee terreinen. U speelt op het preventieve vlak. U haalt nogmaals de mantra boven dat de afstand tussen jongeren en politie moet worden verkleind. Ik denk dat de tijd van dergelijke zachte maatregelen definitief voorbij moet zijn. Wij hebben geen nood meer aan theekransjes. Wij moeten terug naar een repressieve, hardere aanpak. Het preventieve deel moet niet volledig verdwijnen, dat zult u mij niet horen zeggen, maar de slinger is wel wat te ver doorgeslagen.

Ik ben ook niet de enige die er zo over denkt. Als u regelmatig op bezoek gaat bij de politie, zoals u zegt, moet u maar eens luisteren wat de praktijk op het terrein in de straten en wijken van Brussel en andere grootsteden is. Het feit dat opgepakte jonge criminelen dezelfde dag of de dag erna weer worden vrijgelaten, is dweilen met de kraan open. Dat is demotiverend voor onze politiediensten en het verzekert geenszins de

veiligheid in Brussel en andere grootsteden.

U probeert een wig te drijven tussen mij en mijn partijvoorzitter met betrekking tot het al dan niet inzetten van drones en het gebruik van camerabeelden op gevoelige plaatsen in Brussel. Dit is toch een zeer groot verschil, mevrouw de minister, het inzetten van drones om familiefeestjes in coronatijden te observeren of het inzetten van camerabeelden op criminaliteitsgevoelige plaatsen, zoals er spijtig genoeg veel zijn in Brussel.

Ik heb helemaal niet gezegd, mevrouw de minister, dat u geen middelen in onze politie en veiligheidsdiensten zou investeren. Het zou er nog aan moeten ontbreken. Ik heb alleen gezegd dat u ter zake voortdurend waakzaam moet blijven. Het is niet omdat u nu 50 miljoen aan investeringen aankondigt, dat dat voldoende kan zijn om de criminaliteit in onze grootsteden, in Brussel, een definitieve halt toe te roepen.

U probeerde ook te insinueren dat de andere vraagsteller en wij geen appreciatie zouden hebben voor de politiediensten. U hebt mij zeer slecht beluisterd. Ik ben begonnen met het uitdrukkelijk bedanken van onze politiediensten, onze veiligheidsdiensten en ook onze hulpverleners voor het werk dat zij in soms zeer moeilijke omstandigheden moeten verrichten.

Neen, mevrouw de minister, er is geen magische oplossing. Ik heb die ook niet in mijn broekzak. Maar ik wil wel dat het geweer van schouder veranderd wordt. Ik wil wel dat er een andere aanpak komt, dat er een politieke wil ontstaat om de criminaliteit een halt toe te roepen. Dat kan – en ik heb dit hier al meermaals gezegd –, als u goed samenwerkt met uw collega, de minister van Justitie. Er is een nauwe samenwerking nodig tussen politie, parket, en rechtbanken. Zij moeten elkaars beleid ondersteunen.

Mevrouw de minister, ik zal op het moment nog geen motie indienen, omdat ik net als de collega's ook graag het antwoord wil horen van de minister van Justitie, dat minstens even belangrijk is. Mijn collega, mevrouw Bury, zal hem de nodige vragen stellen.

11.08 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben enigszins ontgoocheld door de flou artistique en door de algemeenheden die u daarnet hebt gegeven. Ik was van mening dat er een nieuwe wind zou waaien.

Mevrouw de minister, u hebt mij het verwijt gemaakt dat ik naar 2020 verwijs. Ik ben daarmee inderdaad begonnen, maar dat was enigszins cynisch. Er is immers geen beterschap. U bent inderdaad niet verantwoordelijk voor het vorige beleid. De regering is echter wel verantwoordelijk voor de voortzetting van dat beleid of voor het verbeteren ervan. Ik heb dat voorbeeld gegeven. Ik heb ook voorgelezen uit het essay van een straatflik. Ik heb niet meer dan dat gedaan.

Ik weet niet of u die straatflikken veel ontmoet. Ik ontmoet ze meer. Er zijn er immers ook een tachtigtal in mijn eigen gemeente. Zij zijn radeloos. Zij zijn het moe de riedeltjes te moeten horen dat ze meer manschappen zullen krijgen. Ik heb klaar en duidelijk gesteld dat er niet meer manschappen nodig zijn. Zij zeggen zelf dat er niet meer manschappen nodig zijn, maar dat zij materiaal nodig hebben. Dat hebben ze nodig. Ik zal straks nog eens opsommen wat zij vragen. U hebt immers geen magische oplossing en ik heb ze ook niet. Ik word echter niet betaald om een magische oplossing te leveren. De minister van Binnenlandse Zaken wordt dat wel en de politie ook. Ik word daarvoor niet betaald.

Mijn functie is de uitvoerende macht controleren. De rechterlijke macht mogen wij niet controleren omwille van de scheiding der machten in dit land. Dat neemt echter niet weg dat ik daarover opmerkingen maak. Ik heb ze ook overhandigd aan de minister van Justitie. Het is jammer. Ik wil mijn woorden wel herhalen, maar ik wil het halfrond het niet aandoen dat het dezelfde speech twee keer moet aanhoren.

Mevrouw de minister, u zegt dat er oplossingen zijn. Er zijn inderdaad oplossingen en ze staan ook in mijn document met opmerkingen. Ik zal u een voorbeeld geven over het VSOA. De oud-voorzitter van de politievakbond, Jan Schonkeren, kaart aan hoe zaken zoals in Brussel kunnen worden vermeden. Ze kunnen worden vermeden door de plaatselijke politici die hun verantwoordelijkheid moeten nemen in plaats van hun bevolking te pampieren. De criminaliteit is gegroeid, omdat zij de bevolking hebben gepamperd en blijven pampieren.

U verklaarde ter zake iets moois, namelijk over de eenheid van bevel in die zeven politiezones. Dat is ook

gebeurd. Ik hoop dat ze in de toekomst ook nog zullen samensmelten.

De heer Schonkeren stelt dat de jongeren kunnen vernielen wat ze willen. Aangaande vorig jaar wil ik wel eens het aantal veroordelingen, het aantal uitgezeten straffen en het aantal betaalde boetes vernemen. In werkelijkheid moet er namelijk niemand betalen. In Zwitserland, bijvoorbeeld, aldus de heer Schonkeren, stelt de wet dat iedereen die actief deelneemt aan rellen of aan geweldpleging, verantwoordelijk is voor de daardoor veroorzaakte schade. We zouden de zaken dus al kunnen laten betalen door de gearresteerden, maar dat gebeurt in ons land niet, want wie daartoe oproept, wordt onderwerp van riedeltjes en als xenofob of racistisch weggezet. Zo gaat het.

Ik heb hier nog niet duidelijk horen zeggen over wie het gaat. Welnu, voor 90 % gaat het om jongeren van Noord-Afrikaanse, Maghrebijnse afkomst. Dat mag echter niet luidop gesteld worden, want dat heet etnisch profileren. Zodoende wordt er etnisch geprofileerd crimineel gedrag in stand gehouden. Durf het eens te zeggen zoals het is; dat verwacht ik van een minister. Het heeft niets met xenofobie of islamofobie te maken, wel met realiteitszin, maar het mag niet gezegd worden.

Mevrouw de minister, voor magische oplossingen stel ik voor dat u eens naar de basis gaat en eens aan de mensen in de straat – niet aan wie wat mayonaise op zijn mouw kreeg – vraagt wat zij willen. Ik wil u mijn tekst gerust ook op papier overhandigen. Het gaat eigenlijk over redelijk kleine zaken, zoals bodycamera's. Politiemensen treden soms op in een stresstoestand en worden daarbij constant gefilmd, bijvoorbeeld als politiemensen terugduwen wanneer zij een massa tegenover zich krijgen. Betrokken agenten moeten bij het Comité P voorkomen, worden opgevolgd en mogelijk gestraft. Geef de agenten verdomme een bodycam, zodat hun optreden wordt gefilmd. Maar neen, dat gebeurt niet. Politiehonden worden in Brussel uit de straten gehouden. Wapens als het flash-ballgeweer en teasers mogen allemaal niet. De criminaliteit groeit echter. Ik maak hier geen opmerkingen, want dat is niet mijn specialiteit. Wel stel ik vragen. Het is bijna een noodoproep.

Ook heb ik het over de straffeloosheid. Daarnet had ik het al over het verschil tussen het Nederlandstalig en het Franstalig parket. Het ene parket is bevolkt door pamperaars en het ander parket stelt dat er toch nog eens straffen kunnen worden uitgesproken.

Al die zaken, daarover gaat het. Dat is de essentie van het debat. Dat moeten wij inzien. Nu worden er slechts algemeenheden en politiek correcte zinnen uitgesproken die niets zeggen, laat staan de vinger op de wond leggen. Met statistieken kan alles worden bewezen, want er zijn al ontzettend veel mensen van twee meter grootte verdronken in water van maar een halve meter diep.

Kijk wat er gebeurt. Kijk wat de gevolgen zijn op het terrein. Dit is een noodkreet. Deze feiten duiken niet alleen op in Brussel. Drie maanden geleden zei de minister van Justitie dat er een nultolerantie moet worden gehandhaafd. Het moet ook gebeuren. Ik haalde het voorbeeld aan van minister Geens in 2017 die net hetzelfde heeft gezegd. Hij had het over nultolerantie, ook voor overtredingen ten opzichte van de politie. Er is niks veranderd. Dat wil ik veranderd zien, of bewijs mij het tegendeel. Ik zou liever het tegendeel horen. Ga er dan mee door.

11.09 Sigrid Goethals (N-VA): Mevrouw de minister, ik heb veel antwoorden gekregen, maar niet op al mijn vragen, maar over de resterende vragen kan ik u nog aanspreken in de commissie.

Ik sta vol bewondering, zelfs verwondering te kijken hoe rustig u met de feiten omgaat, maar die kalmte van u verontrust mij tegelijkertijd ontzettend hard. Het verontrust mij, want wij weten dat de politie op oudejaarsavond op twee verschillende plaatsen bestookt werd met vuurwerk. Leg dat maar eens uit. Hier hadden doden kunnen vallen. Hoe kunt u hier rustig bij blijven? Ik begrijp het niet.

Ik heb het reeds in de commissie gezegd, maar ik wil het graag herhalen, want herhaling helpt. Ik heb een ongelofelijke quote die iedereen moet horen: zachte heelmeeesters maken stinkende wonden. Onze politie- en ordediensten verdienen meer dan dat.

11.10 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, mag ik nog iets toevoegen?

De **voorzitter**: Neen, het is nu gedaan. U hebt al te veel spreektijd gekregen.

Moties

Motions

En conclusion de cette discussion la motion suivante a été déposée.
Tot besluit van deze bespreking werd volgende motie ingediend.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten et Kristof Calvo.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten en Kristof Calvo.

11.11 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de voorzitter, sorry dat ik u onderbreek, maar ook voor deze eenvoudige motie vragen we de hoogdringendheid.

Le vote sur la motion aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de motie zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

12 Samengevoegde interpellaties van

- **Katleen Bury** aan **Vincent Van Quickenborne** (VEM Justitie en Noordzee) over "Nieuwjaarsrellen" (55000066I)

- **Kristien Van Vaerenbergh** aan **Vincent Van Quickenborne** (VEM Justitie en Noordzee) over "Oudejaarsrellen in Brussel" (55000069I)

- **Jean-Marie Dedecker** aan **Vincent Van Quickenborne** (VEM Justitie en Noordzee) over "Nieuwjaarsrellen" (55000070I)

12 Interpellations jointes de

- **Katleen Bury** à **Vincent Van Quickenborne** (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre" (55000066I)

- **Kristien Van Vaerenbergh** à **Vincent Van Quickenborne** (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre à Bruxelles" (55000069I)

- **Jean-Marie Dedecker** à **Vincent Van Quickenborne** (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre" (55000070I)

12.01 Katleen Bury (VB): Mevrouw de voorzitter, het is een beetje lastig. Het zijn twee keer dezelfde vragen. Minister Verlinden is ondertussen al gaan lopen, wat ik zeer spijtig vind, want mijn vraag ging eigenlijk deels een repliek, deels een vraag zijn.

Er zijn al heel wat zaken gezegd over de feiten die op oudejaar zijn gebeurd. Het is ook zeer schrijnend dat ik de minister daarover, naar jaarlijkse gewoonte, moet interpelleren. We zien alle zaken die daar zijn gebeurd. Ergens vindt minister Verlinden dat ook het nieuwe normaal. Ze heeft tot twee keer toe gezegd: ik begrijp het probleem niet goed. Ze was ook laconiek over de voorspelbaarheid van alle zaken die daar zijn gebeurd. Ik vind dat zeer schrijnend. Mijn collega Depoortere gebruikte het woord "teleurstellend". Ik vind het eerder schrijnend dat er zo laconiek over wordt gedaan.

Ze heeft het dan over het preventieve deel. Ze zegt dat de afstand tussen de politie en dat tuig moet verkleinen. Ik vind dat allemaal zeer wollig. Dat het preventieve deel niet volledig moet worden opgegeven, zoals mijn collega zegt, begrijp ik. Op het moment dat er brandbommen in metro's worden gebruikt en auto's in brand worden gestoken, heeft het preventieve deel echter niet veel zin meer en moet de afstand tussen de politie en dat tuig niet worden verkleind.

Men wil aan de politie moderne middelen geven. Ik ben het daarmee eens.

Het volgen van een aantal stadsbendes wordt gelijkgesteld met drones boven de mensen hun huis op oudejaar.

Wat de heer Dedecker zei is ook zeer belangrijk. We zien dat de stadsbendes in kaart zijn gebracht. We zien dat er een databank is. We zien dat de politie gedesillusioneerd is. Mevrouw Verlinden zegt dan geen gelatenheid bij de politie te merken.

Ik lees in elke krant en ik zie in elk televisie-interview dat de politievakbonden schreeuwen om hulp. Zij zeggen: wat kunnen wij nog meer doen als wij die mensen oppakken en ze een dag later terug op straat lopen? Zo kom ik aan het deel Justitie.

Die parketten lopen niet alleen leeg. Ik zou ook niet graag op een parket werken als ik weet welke laksheid daar heerst en regels ik daar moet volgen. We zien het verschil tussen het Nederlandstalig en het Franstalig parket. Het Nederlandstalig parket wil toch nog ergens bestraffen, wat bij een Franstalig parket volledig onbestaande is.

Ik heb de heer Geens hier al verschillende keren ondervraagd over waslijsten van mensen met een strafblad van verschillende pagina's waaraan geen gevolg wordt gegeven. We zien jeugdinstellingen die overvol zitten, waardoor crapuul gewoon vrijgelaten moet worden.

Collega Goethals zegt dan ook dat we het eigenlijk helemaal niet goed doen. Ik vond de vergelijking met de cijfers van andere grootsteden in Europa dan ook heel goed, waar het allemaal veel beter gaat. Hier, zelfs met een lockdown, zelfs met een avondklok, hebben wij zeer, zeer slechte cijfers.

Minister Verlinden zei dat er geen magische oplossingen zijn. De heer Dedecker antwoordde daarop dat het niet aan ons is om dit te doen, dat we daarvoor een minister hebben die daarvoor wordt betaald. Ik denk dat we eigenlijk al heel veel werk hebben verricht, maar het wordt hier keer op keer weggestemd. Ik denk aan een motie, bijvoorbeeld over het gerechtelijk arrondissement Halle-Vilvoorde dat moest worden gesplitst. Weggestemd. Men ging er toch van uit dat er dan een soort berechting zou gebeuren en dat niet al dat crapuul in Brussel terecht kwam en gewoon weer werd vrijgelaten op straat. We zien een motie van collega Depoortere die strengere straffen wilde bij daden tegen hulpverleners. Weggestemd. Daar zijn uw magische oplossingen, er wordt gewoon niets aan gedaan! We zien ook de motie van mezelf over de dataretentiewetgeving. Ik vind het toch belangrijk om de telefoongegevens te behouden, zodat we daar inderdaad repressief mee kunnen optreden, wat toch zo belangrijk is voor beide ministers. Weggestemd. Wat moeten we nog meer doen als alles hier wordt weggestemd?

Ik kom tot de vragen. De cijfers inzake administratieve aanhoudingen en gerechtelijke aanhoudingen hebben we al gehad. Laat mij daar verder op ingaan. Hoeveel daders werden er in voorlopige hechtenis genomen? Hoeveel werden er vrijgelaten? Hoeveel werden er onder voorwaarden vrijgelaten? Graag ook gegevens over de nationaliteit van de daders. Collega Dedecker heeft dit al een aantal keren herhaald. Die zaken mogen hier niet worden gezegd, maar 90 % van die mensen zijn van allochtone afkomst. Ik wil die cijfers hebben. Heeft u ook weet van interventies waarbij hulpdiensten gewoon werden belaagd en in de val gelokt? Hoeveel daders werden daarbij rechtstreeks gedagvaard voor coronaovertradingen? Op de duur is het een hele waslijst: een brandbom gooien en een coronaovertrading en de avondklok niet respecteren. Wordt men dan voor alles bestraft of is dat dan niet meer aan de orde?

Welke maatregelen zult u concreet nemen om dat soort genormaliseerde praktijken, waar uw collega zo laconiek over doet, een halt toe te roepen? Welk budget zult u uittrekken en hoeveel extra personeel zult u inzetten?

12.02 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mevrouw de voorzitter, het is jammer dat we beide debatten niet samen hebben kunnen voeren. Er zijn immers al heel veel feiten opgesomd en vragen beantwoord en ik wil niet in herhaling vallen.

Mijnheer de minister, het is toch wel frustrerend dat ik vorig jaar rond dezelfde tijd minister Geens over gelijkaardige feiten moest ondervragen. Ook ik ben weer enorm verontwaardigd. We zagen het aankomen en het was voorspelbaar, maar terwijl er nu ook coronamaatregelen met een avondklok om 10 uur van kracht zijn, is het des te erger te moeten vaststellen dat er 528 interventies moesten plaatsvinden en dat er 25 voertuigen in brand werden gestoken. Dat is echt geen kleine zaak dus. Het gaat zeker niet om standaardinterventies. Dergelijke feiten zijn onaanvaardbaar.

Ik herhaal de cijfers niet, maar stel wel enkele vragen om van u specifieke informatie te krijgen, die mevrouw Verlinden nog niet heeft gegeven. Justitie heeft inzake de problematiek een zeer belangrijke taak, ze vormt het sluitstuk en moet dus kort op de bal spelen. Het snelrecht, dat ook in uw regeringsverklaring is opgenomen, is daarbij cruciaal. Ik doel dan niet op het snelrecht waarmee men de daders binnen 8 maanden voor de rechtbank brengt, maar echt heel snel, dus binnen enkele dagen. Zo stond het ook in de wet die ooit goedgekeurd is maar die daarna door het Grondwettelijk Hof vernietigd werd. Ik heb intussen een wetsvoorstel ingediend dat dezelfde termijnen voorschrijft, want dat is de ideale situatie. Zo zou snelrecht moeten werken: de dader wordt opgepakt en onmiddellijk vastgehouden, naar de rechtbank gebracht en nadien worden de straffen ook effectief uitgevoerd. Dat laatste is immers het sluitstuk.

Mijnheer de minister, toen u uw beleidsnota in de commissie hebt toegelicht, hebt u expliciet gezegd, initieel althans, dat u echt alle straffen zou laten uitvoeren. We zijn dus benieuwd. Als Justitie niet kan bestraffen en er geen gevolg aan een daad kan worden gekoppeld, dan creëert men natuurlijk een situatie waarin alles kan en mag en men zich nooit hoeft in te houden.

Ik heb een aantal specifieke vragen die nog niet door de collega's zijn gesteld. Kunt u het aantal gearresteerde personen bevestigen? Of werd dat cijfer intussen geactualiseerd? Hoeveel processen-verbaal werden opgesteld en voor welke strafrechtelijke feiten?

Hoeveel van de gearresteerde personen werden tegengehouden voor een overtreding van de coronaregels? In hoeveel gevallen werd een minnelijke schikking uitgeschreven en voor welk bedrag? In welke gevallen werd er overgegaan tot een rechtstreekse dagvaarding?

Minister Verlinden heeft niet geantwoord op de vraag in hoeveel gevallen er sprake was van geweld tegen de hulp- en ordediensten. Hoeveel van de 25 personen die gerechtelijk werden aangehouden, zitten momenteel nog in voorlopige hechtenis? Wat waren de voorwaarden voor wie werd vrijgelaten?

Ik las op Twitter dat de personen op stilgelegde lockdownfeestjes in Antwerpen via de snelrechtprocedure een dagvaarding hebben gekregen om binnen de maand voor de rechtbank te verschijnen. Gebeurt dat ook in Brussel? Zijn de betrokken personen daar ook al via de snelrechtprocedure gedagvaard? Indien niet, wat zult u doen om dat wel mogelijk te maken?

12.03 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, dank u voor uw interpellaties. Laat er eerst en vooral geen misverstand over bestaan, ik vind het uiteraard onaanvaardbaar dat bepaalde jongeren er op oudejaarsavond telkens opnieuw genoeg in scheppen om zich te buiten te gaan aan criminele onregelmatigheden in de Brusselse straten. Ik geef eerlijk toe dat dit inderdaad al vele jaren gebeurt. Dat is juist. Het gebeurt niet alleen in Brussel, maar ook in andere steden in onze buurlanden.

Ik waardeer uw tussenkomst, mevrouw Van Vaerenbergh, maar u weet en beseft ook dat dit ook gebeurde in de nieuwjaarsnachten toen uw partij nog de minister van Binnenlandse Zaken leverde. Ik wil u wijzen op de nieuwjaarsnacht 2017-2018, toen er ernstigere feiten plaatsvonden. De politie en brandweer werden toen bekogeld met stenen. Er was zelfs een poging om het politiecommissariaat van Haren in brand te steken.

U spreekt allen over rellen. Ik heb ook aandachtig naar u geluisterd, mijnheer Dedecker. Ik zal u straks uiteraard antwoorden. Ik stel echter voor dat wij bij de feiten blijven. De feiten zijn dat er die avond of nacht geen rellen zijn geweest. Er waren geen georganiseerde confrontaties tussen jongerenbendes of tussen bendes en de politie. Die waren er niet. De pv's zijn op dat vlak duidelijk. Er waren wel brandstichtingen van voertuigen. Dat klopt. Er waren openbare vernielingen. Ik weet dat u het moeilijk hebt met de feiten, mijnheer Vermeersch. Dat weet ik zeer goed. Dat is zo in Kortrijk, maar ook hier.

Er waren uiteraard coronaovertredingen, maar het is wel opmerkelijk – de vraag werd gesteld door mevrouw Van Vaerenbergh – dat er geen geweld tegen de politie was. Eén politieambtenaar werd lichtgewond, maar dat kwam niet door fysiek geweld tegen die agent. Dat zijn de feiten.

Mag ik hopen dat de recentelijk besliste nultolerantie voor geweld tegen de politie hier voor iets tussenzit? Ik weet het niet. Er zijn hoorzittingen in het Parlement geweest over geweld tegen de politie, waarin iedereen aan bod gekomen is. Dat was in de zomer van vorig jaar, meen ik. Daaruit bleek dat noch de politie, noch het parket vragende partij is om de straffen verder te verzwaren, mevrouw Bury. Die straffen zijn verhoogd, enkele jaren geleden. De vraag was uitdrukkelijk: stop met het seponeren van dat soort feiten wegens een tekort aan capaciteit.

Mijnheer Dedecker, ik richt mij even tot u. U vraagt wat het verschil is tussen wat de heer Geens in 2017 heeft verteld en wat er nu aan de hand is. Wel, ik hoop dat u het gevolgd hebt. Wij hebben de omzendbrief uitdrukkelijk aangepast en gezegd: ten eerste, geen seponeringen meer wanneer het gaat om een tekort aan capaciteit; ten tweede, als iemand zich te buiten gaat aan geweld tegen de politie, wordt hij persoonlijk geconfronteerd met de procureur; en ten derde, als er vervolgd wordt, moet dat in snelrecht. Dat is de beslissing die wij genomen hebben in de loop van de maand november. Uiteraard is het de bedoeling dat alle parketten zich daar ook aan houden.

Dat is het verschil met enkele jaren geleden. Wij hebben inderdaad geluisterd naar wat gevraagd werd. U verwijst naar de verschillende politievakbonden. Zij hebben dat ook expliciet toegejuicht. Zij hebben gezegd dat dit een zeer goede stap is van de politiek. Dus ja, er is een verschil in daden, en niet alleen in woorden.

Dames en heren, wat er gebeurd is, is desalniettemin onaanvaardbaar. Ik wil dat inderdaad zeker niet banaliseren. Weet u dat er op feiten van brandstichting straffen staan van 3 tot 10 jaar als zij in bende worden gepleegd? Dan is er ook nog de schadevergoeding waarvoor de daders moeten opdraaien. Wij zullen dus niet aanvaarden dat deze daders onze straten overnemen.

Wat zijn nu de feiten?

Ten eerste, als het gaat over de brandstichting van voertuigen en straatmeubilair, werden er geen verdachten op heterdaad betrapt. Er lopen verschillende onderzoeken, aan de hand van onder meer camerabeelden, met uiteraard de bedoeling de daders te identificeren, te vervolgen en te bestraffen.

Ten tweede, in verband met de cijfers, de politiediensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben 528 interventies gedaan. Er waren 59 interventies voor vuurwerk. Een groot aantal interventies ging over corona. Er waren 84 overtredingen van de avondklok. Er waren 75 overtredingen van het samenscholingsverbod. Er wordt dus wel degelijk gecontroleerd op corona in Brussel, misschien niet evenveel als in Middelkerke, maar toch veel. In Brussel werden er 7 illegale feestjes stilgelegd door de politiediensten. Hiervoor werden er 48 processen-verbaal opgesteld.

Verder waren er inderdaad 184 administratieve aanhoudingen en 25 gerechtelijke aanhoudingen. Er waren 7 voorleidingen bij het Brussels parket, 5 bij de onderzoeksrechter. 3 verdachten werden vrijgelaten onder voorwaarden en 3 werden aangehouden. Die aanhoudingen betreffen diefstal, feiten van geweld, een feit van seksueel geweld en drugsfeiten.

De inbreuken op de coronamaatregelen zullen worden afgehandeld conform de richtlijn van het College van procureurs-generaal, de COL 6/2020. U weet dat die richtlijn verstrengd werd. Dat is hier besproken. Er is onder meer een kordatere aanpak voor illegale feesten met een geldboete van 750 euro voor een deelnemer en 4.000 euro voor een organisator of anders een rechtstreekse dagvaarding voor de rechtbank. Mevrouw Van Vaerenbergh, in de meerderheid van de gevallen zullen de overtreders van de coronamaatregelen gestraft worden met een geldboete. In specifieke gevallen zullen ze worden gedagvaard.

Dan kom ik aan de pertinente vragen over het snelrecht. Belangrijk om te weten is dat in 2019, dat zijn de laatste cijfers waarover ik beschik, bijna duizend verdachten in Brussel gedagvaard werden in snelrecht voor de strafrechter. Dat is op basis van artikel 216^{quater} van het Wetboek van strafvordering.

Is twee maanden snel? Ik heb ook liever dat het sneller kan, maar u zei het zelf: de wet die dat wilde afhandelen in enkele dagen, namelijk de wet naar aanleiding van het EK Voetbal in 2000, werd vernietigd door het Grondwettelijk Hof omdat de rechten van verdediging niet konden worden gewaarborgd. Een systeem van *night courts*, zoals in New York, kunnen wij niet invoeren, vanwege de rechten van verdediging die bij ons van toepassing zijn.

Bijna duizend verdachten werden dus in snelrecht gedagvaard in Brussel in 2019. Dat is 38 % van alle snelrechtzaken in ons land, meer dan in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen samen. Dat is de realiteit.

12.04 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Maar wij zijn braaf.

12.05 Minister Vincent Van Quickenborne: U zegt dat u braaf bent, u wel, maar bij de rest van West-Vlaanderen heb ik mijn bedenkingen.

Is dat voldoende? Natuurlijk is dat onvoldoende. Vanaf februari zal men in Brussel vier keer per week zittingen houden in snelrecht.

Ik heb in mijn beleidsverklaring ook aangestipt dat ik heel sterk geloof dat een lik-op-stukbeleid het verschil kan maken.

Ik wil een lans breken voor een provincie die misschien weinig aan bod komt hier in het halfrond, maar die

het op dat vlak erg goed doet, en dat is Limburg.

Mijnheer Dedecker, collega's, Limburg heeft een systeem opgezet met een lik-op-stukbeleid, waarbij het parket in plaats van gemiddeld 45 weken de tijd te nemen om een beslissing te nemen, wat het gemiddelde is in ons land, dat nu op 5 weken tijd doet.

Vandaag is ook de politiezone Beringen-Ham-Tessenderlo in Limburg toegetreden tot het systeem. Met andere woorden, als iemand wordt betrapt en het parket bij de zaak wordt betrokken, slaagt Limburg erin om hem of haar binnen de maand te dagvaarden voor de rechtbank.

Dat is het systeem dat wij nodig hebben. Dat systeem ben ik gaan bekijken in Limburg en dat moeten wij uitbreiden naar de rest van het land. Dat is de oplossing.

Mevrouw Bury, hoe willen wij dat doen? Zullen wij daarvoor middelen uittrekken? Ja, dat zullen wij doen. Van de 125 miljoen euro die wij in 2021 extra hebben ingeschreven voor Justitie en die wij bij de begrotingscontrole zullen duiden, zal een significant deel moeten gaan naar het oprichten van snelrechtbanken overal in ons land. Overal moeten er snelrechtbanken komen, zodat eenvoudig identificeerbare criminaliteit op die rechtbanken wordt behandeld en er daar recht wordt gesproken.

Collega's, mijnheer Dedecker, ik heb heel aandachtig uw interpellatie gelezen, die zoals steeds een doorwrocht werkstuk is. Niettemin wil ik ter zake een aantal opmerkingen of antwoorden geven.

Ten eerste, ik lees en citeer dat er een groot contrast is tussen het Nederlandstalig en het Franstalig parket in Brussel. Er is hier in de zaal een groot grondwetspecialist aanwezig. Mijnheer Verherstraeten, ik kijk even naar u.

Naar mijn mening zijn er geen twee parketten in Brussel. Er is één parket, één procureur en één beleid. De heer Jean-Marc Meilleur is de tweetalige procureur van Brussel en heeft een heel pakket substituten onder hem. Zij volgen één beleid. U kunt niet beweren dat er in Brussel een verschil is tussen de Franstaligen of de Nederlandstaligen op het parket.

Ter zake is er dus een serieus misverstand.

U schrijft dat de relatie tussen het parket en de politiemensen helemaal verzuurd is. Dat kan een stelling zijn. Ik heb intussen al de kans gehad om met twee korpschefs van de zes in Brussel te spreken. De heer De Landsheer, korpschef van de moeilijke politiezone Brussel-Zuid, komt van Oost-Vlaanderen en is een gemotiveerde politieman. Hij heeft bewust gekozen voor Brussel, waarschijnlijk omdat hier wat meer ambiance is dan in Oost-Vlaanderen. Dat is evident in een grootstad met een grote bevolkingsdichtheid. Hij werkt zeer goed samen met het parket in Brussel. De procureur heeft ook op mijn vraag samengezeten met de zes korpschefs om te zorgen voor een veel betere samenwerking. U hebt geciteerd uit het interessante boek van de straatflik. Ik weet niet uit welke periode dat dateert. Die man is ondertussen misschien ergens anders actief of is met pensioen. Ook op dit vlak moet er beterschap zijn.

U hebt gelijk over de capaciteit van de gesloten instelling. Er is vaak een tekort, maar dit is niet enkel een probleem voor Brussel, maar ook voor de rest van Vlaanderen en Wallonië. Daar zijn de Gemeenschappen echter aan zet.

Wat kan de minister van Justitie doen om dit soort toestanden in de toekomst te vermijden? Dat is een zeer legitieme vraag waar ik ook heel eerlijk op wil antwoorden. Veiligheid in een stad wordt bereikt door een veelvoud aan inspanningen. Het begint met goed onderwijs. Alles begint daarmee. Jongeren die de school niet afmaken zijn veel vatbaarder voor criminaliteit dan jongeren die dat wel doen. Veel jobs, meer werk is belangrijk. Kwaliteitsvolle huisvesting is cruciaal. Netheid, respect voor de regels en een goed handhavingsbeleid zijn nodig. Voor dat laatste willen politie en Justitie zorgen. Ik werk rechtstreeks samen met de minister van Binnenlandse Zaken, die ter zake zorgt voor een nieuwe wind in het departement.

Betekent dit dat er volgend jaar in Brussel geen incidenten meer zullen zijn? Mijnheer Depoortere, zou u dat durven beloven in Brussel? Ik kan die belofte niet maken. Ik zal u eens iets zeggen: grote woorden hierover zijn gevaarlijk, want wat heeft de belofte om Molenbeek op te kuisen opgeleverd? Dat is de vraag die u moet stellen. Wat heeft dat opgeleverd in de cijfers?

Conclusie: de politie en Justitie doen hun werk. Het feit dat de zes Brusselse politiezones onder één commando opereerden op oudejaarsavond, was een goede zaak. Wat mij betreft, kunnen wij verder gaan. U weet perfect wat ik wil zeggen, maar ik moet opletten als ik dat in het Parlement uitspreek. Het parket was ook zeer goed voorbereid en dat heeft toegelaten dat men snel is kunnen uitrukken, dat er een groot aantal vaststellingen is gedaan en dat er ook veel administratieve en gerechtelijke arrestaties zijn verricht die avond. Ik deel uiteraard uw mening dat erkentelijkheid en dank voor de politie en Justitie hier op hun plaats zijn.

12.06 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Er was veel informatie. U zegt: onaanvaardbaar. U had het weer over jongeren. Ik heb cijfers gevraagd over de afkomst. Ik heb die niet gekregen, maar ik had van u niet anders verwacht.

U zei ook tegen collega Van Vaerenbergh: "Het was toen erger met uw minister." Het waren toen stenen en nu zijn het molotovcocktails. Ik weet niet wat erger is: een steen of een molotovcocktail. Ik vind dat allemaal even erg.

U zegt ook dat het eigenlijk geen rellen waren, want ze waren maar met enkelen en niet met een hele groep.

De politie moet 528 keer uitrukken voor zware feiten. Het maakt mij niet uit of dat rellen zijn of iets anders, dat kan gewoon niet. Brandstichting is drie tot tien jaar, maar wel voor bendes, maar het zijn geen bendes, want het zijn geen rellen. Het is heel verwarrend wat u daar allemaal proclameert, maar het geeft mij geen goed gevoel.

U zegt dat u wel iets hebt gedaan: het snelrecht, alle parketten hebben zich daaraan te houden. Dat is ook zo wollig. Hoe gaan ze dat doen? Met welk personeel? U zegt over 150 miljoen euro extra te beschikken voor dit jaar. Een significant deel daarvan gaat naar snelrechtbanken. Dat is ook geen antwoord. Welk deel daarvan gaat naar snelrechtbanken en wanneer? Nu kunnen de parketten niets doen. U spreekt over vier keer per week zittingen met snelrecht. Ik vind dat allemaal heel goed om te horen, maar ik krijg hier geen concrete oplossing.

Wat kan de minister dan wel doen, vraagt u? Ten eerste, onze moties niet meer wegstemmen. Dat is het begin van het goede werk. Ten tweede, u hebt het zeer terecht over werk, onderwijs en huisvesting, die zeer belangrijk zijn om de bevolking op het juiste spoor te krijgen. Ik ben het daar volmondig mee eens, maar dan raad ik aan dat wij zo snel mogelijk alles overhevelen naar Vlaanderen, zodat we daar een goed totaalbeleid kunnen voeren.

12.07 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Nieuwjaarsbrieven zijn in ons land een traditie, maar ik uit toch mijn vrees. U zegt dat er geen rellen plaatsvonden. Laten wij het dan feiten of incidenten noemen, of misdrijven, veel misdrijven, want er werden 25 wagens in brand gestoken en er vonden meer dan 500 interventies plaats. Naast nieuwjaarsbrieven zijn ook de incidenten in Brussel stilaan een traditie. Als de Brusselse politiek blijft wegstemmen en als Justitie er geen streng gevolg aan geeft, dan vrees ik dat wij hier volgend jaar en waarschijnlijk ook in 2023 en 2024 over hetzelfde praten. Het is dus belangrijk dat Justitie er een goed en snel gevolg aan geeft en dat de uitgesproken straffen ook effectief snel worden uitgevoerd.

Mijnheer de minister, u zegt dat grote woorden gevaarlijk zijn en u wijst op wat ervan kan komen. Zelf hebt u echter ook al veel grote woorden uitgesproken. Bij uw beleidsverklaring hebt u namelijk gesteld dat u ervoor zult zorgen dat alle straffen effectief zullen worden uitgevoerd. Welnu, wij zullen u opvolgen en nagaan of u uw grote woorden kunt waarmaken.

De **voorzitter**: Mijnheer Dedecker, ik zie dat u het woord vraagt, maar u krijgt het woord niet.

Persoonlijk feit Fait personnel

12.08 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, de minister heeft mijn naam genoemd en ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

Ik zal niet meer argumenteren. Ik bewonder het voluntarisme en hoor heel graag wat wordt gezegd over het snelrecht. Ik zou zeggen: onmiddellijk invoeren in West-Vlaanderen en ook de gouverneur overtuigen. Die

slaat altijd graag de botten tegen elkaar, het zal zeker niet lang vergen om dit te doen.

Ik wil even op iets wijzen. Ik weet dat de minister indertijd de *Dikke Van Dale* heeft gewonnen. De *Dikke Van Dale* is een woordenboek. Ik denk dat u die hebt gewonnen in 2001, want ik heb hem gewonnen in 2002; vandaar dat ik het heel goed weet. Als u vanavond thuiskomt, mijnheer de minister, moet u eens opzoeken wat een "relletje" is. Ik zal u uitleggen wat dat is. Een relletje heeft twee betekenissen. Het is een gebeurtenis die opschudding wekt. Ik weet niet of een auto in brand steken in Brussel opschudding wekt. Waarschijnlijk niet meer, door de macht der gewoonte. Ik heb gezegd dat het tegenwoordig standaardincidenten zijn. Een tweede betekenis is een opstootje op straat. Ik vermoed dat auto's in brand steken, straatmeubilair vernielen, vuilnisbakken in brand steken geen opstootjes op straat zijn. Dus als u vanavond thuiskomt, mijnheer de minister: raadpleeg de *Dikke Van Dale*. Voor de rest, doe alles wat u hebt gezegd en we zullen allemaal, van links tot rechts denk ik, heel tevreden zijn.

Moties

Motions

La **présidente**: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Kathleen Bury et M. Ortwin Depoortere et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mmes Kathleen Bury et Kristien Van Vaerenbergh et de M. Jean-Marie Dedecker

et la réponse du vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Mer du Nord,

- vu les graves émeutes et les violences qui ont eu lieu à Bruxelles dans la nuit du 31 décembre 2020 au 1er janvier 2021, au cours desquelles la police a dû intervenir à 528 reprises; vingt voitures, deux scooters et cinquante-cinq pièces de mobilier urbain ont été incendiés, et trois bus, deux trams et deux arrêts de tram de la société des transports bruxelloise STIB ont été attaqués;

- vu le fait que ces actes de "violence de la Saint-Sylvestre" sont un phénomène annuel récurrent dans la capitale;

- vu le fait qu'il y a eu de nombreuses interventions de la police mais pratiquement aucune arrestation;

- constatant que des violences à l'égard de la police et des services d'urgence sont commises tous les jours à Bruxelles et dans d'autres grandes villes;

demande au gouvernement

- de fournir à la police et aux parquets les moyens nécessaires afin d'apporter une réponse ferme à ce type d'explosions de violence;

- de prendre les mesures nécessaires afin d'éviter que ces violences récurrentes au moment de la Saint-Sylvestre ne se reproduisent à l'avenir;

- d'ajouter des sprays au poivre et des gilets anti-perforation à l'équipement de base des travailleurs des services de secours (comme les ambulanciers et les pompiers);

- outre de meilleurs vêtements de protection, de permettre le recours à des caméras corporelles par les forces de police;

- de procéder à une évaluation de la loi sur la fonction de police (article 37) de sorte que les policiers puissent intervenir plus fermement afin de maintenir l'ordre public."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Kathleen Bury en de heer Ortwin Depoortere en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de dames Kathleen Bury en Kristien Van Vaerenbergh en door de heer Jean-Marie Dedecker

en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met Noordzee,

- gelet op de zware rellen en geweldplegingen in Brussel tijdens de nacht van 31 december 2020 op 1 januari 2021, waarbij de politie 528 maal diende uit te rukken, 20 wagens, 2 scooters en 55 stuks straatmeubilair werden in brand gestoken, en waarbij drie bussen, twee trams en twee tramhaltes van de Brusselse vervoersmaatschappij MIVB werden aangevallen;

- gelet op het feit dat dit zware 'oudejaarsgeweld' in de hoofdstad een jaarlijks wederkerend fenomeen is;

- gelet op het feit dat er heel wat interventies door de politie waren, maar nauwelijks arrestaties;

- uit de vaststelling dat geweld tegen politie- en hulpdiensten dagelijkse kost zijn in Brussel en andere grootsteden;

verzoekt de regering

- politie en parketten de nodige middelen te geven om dit soort van uitbarstingen van geweld hard aan te pakken;
- de nodige maatregelen te nemen om herhaling van dit wederkerende oudejaarsgeweld in de toekomst te voorkomen;
- bij de basisuitrusting van hulpverleners (zoals ambulanciers en brandweerlui) ook pepperspray en steekwerende vesten toe te voegen;
- om naast betere beschermingskledij, ook de invoering van bodycams mogelijk te maken voor politiediensten;
- werk te maken van een evaluatie van de wet op het politieambt (i.e. artikel 37) zodat politiemensen harder kunnen optreden bij handhaving van de orde."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Melissa Depraetere et MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre et Servais Verherstraeten.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Melissa Depraetere en de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre en Servais Verherstraeten.

12.09 Maggie De Block (Open Vld): Madame la présidente, je demande l'urgence.

La **présidente**: D'accord, merci.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

13 Poursuites éventuelles à charge d'un membre

13 Eventuele vervolgingen ten laste van een lid

Par lettre du 8 décembre 2020, le procureur général près la cour d'appel de Liège a communiqué des documents afin de mettre la Chambre en mesure d'autoriser éventuellement des poursuites à charge de l'un de nos collègues en application de l'article 59 de la Constitution.

Bij brief van 8 december 2020 zendt de procureur-generaal bij het hof van beroep te Luik documenten over, om de Kamer in de mogelijkheid te stellen in toepassing van artikel 59 van de Grondwet eventuele vervolgingen ten laste van één onzer collega's toe te laten.

Conformément à l'article 160 du Règlement, les documents sont renvoyés à la commission des Poursuites.
Overeenkomstig artikel 160 van het Reglement worden de documenten naar de commissie voor Vervolgingen verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

14 Renvoi d'amendements en commission

14 Verzending van amendementen naar een commissie

Les 16 mars, 3 juillet et 17 juillet 2020, un avis a été demandé au Conseil d'État sur les amendements reçus sur la proposition de loi (Mme Eliane Tillieux, M. Patrick Prévot, Mmes Özlem Özen, Laurence Zanchetta et Mélissa Hanus, M. Jean-Marc Delizée et Mme Sophie Thémont) modifiant diverses dispositions législatives en vue d'assouplir les conditions pour recourir à l'interruption volontaire de grossesse, n°s 158/1 à 16.

Op 16 maart 2020, 3 juli 2020 en 17 juli 2020 werd de Raad van State om advies verzocht over de amendementen ontvangen op het wetsvoorstel (mevrouw Eliane Tillieux, de heer Patrick Prévot, de dames Özlem Özen, Laurence Zanchetta en Mélissa Hanus, de heer Jean-Marc Delizée en mevrouw Sophie Thémont) tot wijziging van diverse wetsbepalingen teneinde de voorwaarden om tot een vrijwillige zwangerschapsafbreking over te gaan te versoepelen, nrs 158/1 tot 16.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 6 janvier 2021, je vous propose de renvoyer ces amendements à la commission de la Justice.
Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 6 januari 2021, stel ik u voor deze

amendementen te verzenden naar de commissie voor Justitie.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

15 GCPC EUROPOL – Remplacement d'un membre effectif

15 GPC EUROPOL – Vervanging van een vast lid

Le groupe Ecolo-Groen m'a fait parvenir la candidature de M. Stefaan Van Hecke, en remplacement de Mme Jessika Soors, comme membre effectif du Groupe de contrôle parlementaire conjoint d'Europol.

De Ecolo-Groenfractie heeft mij de kandidatuur bezorgd van de heer Stefaan Van Hecke ter vervanging van mevrouw Jessika Soors als vast lid van de Gezamenlijke parlementaire controlegroep Europol.

Étant donné qu'il n'y a pas d'autres candidatures, il n'y a pas lieu à scrutin, conformément à l'article 157, n° 6, du Règlement, et je proclame le candidat élu en qualité de membre effectif du Groupe de contrôle parlementaire conjoint d'Europol.

Aangezien er geen andere candidaturen zijn, moet er, overeenkomstig artikel 157, nr. 6, van het Reglement, niet gestemd worden en verklaar ik de kandidaat verkozen als vast lid van de Gezamenlijke parlementaire controlegroep Europol.

16 Conseil d'Etat – Présentation d'un conseiller d'État francophone

16 Raad van State – Voordracht van een Franstalige staatsraad

Par courriel du 17 décembre 2020, le premier président du Conseil d'État porte à la connaissance de la Chambre qu'en son audience publique du 27 octobre 2020, l'assemblée générale de ce Conseil a procédé, conformément à l'article 70 des lois coordonnées sur le Conseil d'État, à l'établissement d'une liste de trois candidats pour une place vacante de conseiller d'État dans le groupe linguistique français, à la suite de l'admission à la retraite de Mme Diane Déom.

Bij e-mail van 17 december 2020 deelt de eerste voorzitter van de Raad van State mede dat de algemene vergadering van die Raad ter openbare zitting van 27 oktober 2020, overeenkomstig artikel 70 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, overgegaan is tot het opmaken van een lijst van drie kandidaten voor een vacante betrekking van staatsraad in het Franstalig kader, als gevolg van de pensionering van mevrouw Diane Déom.

Ont été présentés par le Conseil d'État, sans unanimité toutefois:

Premier candidat: Mme Elisabeth Willemart, premier auditeur au Conseil d'État

Deuxième candidat: Mme Géraldine Rosoux, référendaire à la Cour constitutionnelle

Troisième candidat: M. Lionel Renders, auditeur au Conseil d'État.

Werden door de Raad van State voorgedragen, evenwel zonder eenparigheid van stemmen:

Eerste kandidaat: mevrouw Elisabeth Willemart, eerste auditeur bij de Raad van State

Tweede kandidaat: mevrouw Géraldine Rosoux, referendaris bij het Grondwettelijk Hof

Derde kandidaat: de heer Lionel Renders, auditeur bij de Raad van State.

La présentation n'étant pas unanime, la Chambre des représentants peut, conformément à l'article 70, § 1er, alinéa 8, des lois sur le Conseil d'État coordonnées le 12 janvier 1973, dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une autre liste de trois noms qui fait l'objet d'une motivation formelle.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, kan de Kamer van volksvertegenwoordigers, overeenkomstig artikel 70, § 1, achtste lid, van de wetten op de Raad van State gecoördineerd op 12 januari 1973, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een andere lijst met drie namen voordragen die uitdrukkelijk wordt gemotiveerd.

La présentation éventuelle d'une autre liste par la Chambre doit se faire sur la base des candidatures reçues par le Conseil d'État.

De eventuele voordracht van een andere lijst door de Kamer dient op grond van de door de Raad van State ontvangen candidaturen te geschieden.

Le délai dont dispose la Chambre pour présenter une autre liste ou pour confirmer la liste expire le 16 janvier 2021.

De termijn waarover de Kamer beschikt om een andere lijst voor te dragen of om de lijst te bevestigen, verstrijkt op 16 januari 2021.

Les candidatures suivantes ont été introduites:

- M. Denis Delvaux, premier auditeur au Conseil d'État
- M. Damien Jans, avocat au barreau de Bruxelles
- M. Christophe Lepinois, avocat au barreau de Bruxelles
- Mme Valérie Michiels, premier auditeur au Conseil d'État
- M. Marc Oswald, premier auditeur au Conseil d'État
- M. Lionel Renders, auditeur au Conseil d'État
- Mme Géraldine Rosoux, référendaire à la Cour constitutionnelle
- Mme Joëlle Sautois, avocate au barreau de Bruxelles
- Mme Véronique Schmitz, auditeur au Conseil d'État
- Mme Elisabeth Willemart, premier auditeur au Conseil d'État.

De volgende kandidaturen werden ingediend:

- de heer Denis Delvaux, eerste auditeur bij de Raad van State
- de heer Damien Jans, advocaat bij de balie van Brussel
- de heer Christophe Lepinois, advocaat bij de balie van Brussel
- mevrouw Valérie Michiels, eerste auditeur bij de Raad van State
- de heer Marc Oswald, eerste auditeur bij de Raad van State
- de heer Lionel Renders, auditeur bij de Raad van State
- mevrouw Géraldine Rosoux, referendaris bij het Grondwettelijk Hof
- mevrouw Joëlle Sautois, advocaat bij de balie van Brussel
- mevrouw Véronique Schmitz, auditeur bij de Raad van State
- mevrouw Elisabeth Willemart, eerste auditeur bij de Raad van State.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 6 janvier 2021, je vous propose de transmettre la présentation du Conseil d'État ainsi que le curriculum vitae des candidats aux groupes politiques.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 6 januari 2021 stel ik u voor de voordracht van de Raad van State en het curriculum vitae van de kandidaten aan de politieke fracties te bezorgen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

17 Naturalisations – Scrutin

17 Naturalisaties – Geheime stemming

La Chambre doit procéder au scrutin sur les naturalisations, n°s 1698/1 et 2.

De Kamer dient over te gaan tot de geheime stemming over de naturalisaties, nrs. 1698/1 en 2.

Je vous propose de procéder à ce scrutin au cours de la séance plénière du jeudi 21 janvier 2021.

Ik stel u voor over te gaan tot deze geheime stemming tijdens de plenaire vergadering van 21 januari 2021.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfronde, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 8 janvier 2021 jusqu'au jeudi 21 janvier 2021 à 16 h 00. La proposition de lois de naturalisation est à leur disposition au Secrétariat général.
- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 8 januari 2021 tot donderdag 21 januari 2021 om 16.00 uur. Het voorstel van naturalisatiewetten ligt ter beschikking in het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que:

- seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être déposé dans l'urne;
- la proposition de lois de naturalisation ne peut pas être signée;
- le membre qui n'entend pas accorder la naturalisation à un demandeur, biffera le nom de l'intéressé sur la liste qui lui a été remise;
- l'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 21 janvier 2021.

Ik herinner eraan dat:

- enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen en het in de stembus deponeren;
- het voorstel van naturalisatiewetten niet mag worden ondertekend;
- wanneer een lid gekant is tegen de naturalisatie van een aanvrager hij de naam van de belanghebbende schrapt op de lijst die hem werd bezorgd;
- de urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 21 januari 2021.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

18 Demande d'urgence émanant du gouvernement

18 Urgentieverzoek van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant introduction d'une taxe annuelle sur les comptes-titres, n° 1708/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende de invoering van een jaarlijkse taks op de effectenrekeningen, nr. 1708/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

18.01 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw de voorzitter, (...) effectenrekening en die vangt aan op de dag van de inwerkingtreding van de wet en eindigt op 30 september 2021. Tijdens die referentieperiode zijn er vier referentietijdstippen: 31 december, 31 maart, 30 juni en 30 september. Het eerstvolgende referentietijdstip is 31 maart en het is daarom van wezenlijk belang dat de wet dan reeds goedgekeurd en verschenen is in het *Belgisch Staatsblad*.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

19 Prise en considération de propositions

19 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Demande d'urgence **Urgentieverzoek**

La **présidente**: Monsieur Piedboeuf, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code de droit économique en ce qui concerne la prolongation de la période des soldes d'hiver 2021 en raison de la pandémie de COVID-19, n° 1710/1.

19.01 **Benoît Piedboeuf** (MR): Madame la présidente, nous sommes en crise et beaucoup de commerces ont été fermés. Les stocks sont dès lors beaucoup plus importants que les autres années. La proposition de loi de M. Denis Ducarme, Mme Marie-Christine Marghem et Mme Florence Reuter vise à prolonger la période de soldes; non pas à la reporter, mais à la prolonger. Des contacts ont apparemment été pris avec beaucoup de commerces, avec Unizo, etc.

Comme nous sommes en période de soldes et que c'est le moment, nous demandons l'urgence pour que cette proposition puisse être étudiée avant la fin de la période.

19.02 **Peter De Roover** (N-VA): Het is verbazingwekkend, maar collega Piedboeuf heeft de urgentie gevraagd voor iets wat urgent is, in tegenstelling tot het vorige punt. Ik denk dat de meerderheid vanaf nu alles urgent zal maken, want op de eerste vergadering van januari vraagt men de urgentie voor wat moet gebeuren op 31 december. Ik neem aan dat iedereen toch het surrealistische daarvan zal inzien.

Maar wat het voorstel hier betreft, is er wel degelijk sprake van urgentie en om die reden zullen wij dat verzoek ook volmondig steunen.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

20 **Demande d'urgence – Motions** **20** **Urgentieverzoek – Moties**

L'urgence a été demandée pour les motions qui ont été introduites à l'occasion des interpellations qui ont été épuisées dans la séance de ce jour.

Er werd de urgentieverklaring gevraagd voor de moties die werden ingediend naar aanleiding van de interpellaties die tijdens de vergadering van vandaag werden afgehandeld.

Je vous soumets cette demande.
Ik leg u dit verzoek voor.

20.01 **Catherine Fonck** (cdH): En ce qui concerne la procédure, j'ai demandé un élément tout à l'heure à la secrétaire d'État au Budget, qui est aussi la secrétaire d'État à la Protection des consommateurs, donc des citoyens. La motion porte sur le fait qu'elle nous envoie les clauses de confidentialité. Comme elle n'a pas répondu, je me dis qu'entre-temps, elle les a peut-être envoyées. Je voulais vérifier cela auprès de vous avant de voter l'urgence. En effet, si elle a donné ces clauses, je peux laisser tomber ma motion.

La **présidente**: Avons-nous reçu quelque chose? Je me tourne vers les services pour savoir si quelque chose a été reçu. (*Non*)

20.02 **Catherine Fonck** (cdH): Alors c'est non. Espérons qu'elle le fasse d'ici une semaine.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

21 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Ellen Samyn sur "la reconnaissance officielle de la république d'Artsakh" (n° 57)**

21 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Ellen Samyn over "de officiële erkenning van de republiek Artsach" (nr. 57)**

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Relations extérieures du 16 décembre 2020.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van 16 december 2020.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 57/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Ellen Samyn;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Michel De Maegd.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 57/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Ellen Samyn;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Michel De Maegd.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

21.01 **Ellen Samyn** (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, de betogen in de plenaire vergadering en de commissievergaderingen in november en december 2020 over de toestand in Artsach tonen aan dat de situatie daar ons zeker niet onberoerd laat.

Er is echter meer nodig dan bezorgdheid en bekommernis.

Het militaire conflict lijkt voorlopig bevroren, op sporadische schendingen na. Het is echter een kwestie van tijd vooraleer het conflict opnieuw in alle hevigheid oplaait, zeker na de uitspraken van de president van Azerbeidzjan, die ermee dreigt de Armeniërs militair te vernietigen. Ik zwijg dan nog over de schandelijke militaire parade, die op 10 december werd gehouden in Bakoe om de gezamenlijke overwinning van Turkije en Azerbeidzjan te vieren die zij behaalden op de Armeense bevolking van Nagorno-Karabach.

Wij hoorden dreigende taal – zeg maar *hate speech* – uit de mond van Erdogan aan het adres van de Armeniërs. De strijd die werd gevoerd op militair en politiek vlak, zal voortaan worden voortgezet op talrijke andere frontlijnen. Dat verklaarde de Turkse president.

De onduidelijke internationale status van de republiek Artsach en het gebrek aan erkenning van haar onafhankelijk statuut alsook de terughoudendheid van de internationale gemeenschap zullen ervoor zorgen dat Azerbeidzjan al dan niet met de hulp van buitenstaanders zijn agressiepolitiek zal voortzetten.

België zou in eerste instantie al de voortrekkersrol op zich kunnen nemen, door diplomatieke betrekkingen aan te knopen met de republiek Artsach. Wat ons betreft, mag echter nog een stapje verder worden gegaan. De Minskgroep wordt maar al te vaak gebruikt als excuus voor enig echt overlegorgaan, waarin over het toekomstig statuut van Nagorno-Karabach kan worden onderhandeld of waarin dat statuut zal worden beslecht.

Voor onze partij bestaan er voor de republiek Artsach voldoende historische redenen en overtuigende internationaalrechtelijke argumenten om haar als een onafhankelijke staat te beschouwen.

In navolging van de Franse Senaat mag België ook de moed opbrengen om desgevallend als eerste land in de wereld de republiek Artsach als een onafhankelijke soevereine staat te erkennen.

Behalve de bescherming van de getroffen burgerbevolking en het Armeense erfgoed zou dat voor de Armeniërs in Artsach, voor de Armeniërs en voor de diaspora van enorme waarde zijn, waarbij wij als bondgenoot in een rechtvaardige strijd onze oprechte solidariteit tonen.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)

Ja	89	Oui
Nee	30	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	144	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

22 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Ellen Samyn sur "l'aide humanitaire dans l'Artsakh" (n° 56)

22 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Ellen Samyn over "de humanitaire hulp in Artsach" (nr. 56)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Relations extérieures du 16 décembre 2020.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van 16 december 2020.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 56/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Ellen Samyn;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Vicky Reynaert.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 56/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Ellen Samyn;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Vicky Reynaert.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik die motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

22.01 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, reeds tijdens de oorlog maar zeker sinds het zogenaamde staakt-het-vuren tussen Armenië en Azerbeidzjan zijn de bewoners van Artsach in een humanitaire en economische crisis terechtgekomen. Duizenden ontheemde Armeniërs zijn hun huis, hun baan en in het ergste geval ook familieleden kwijtgeraakt. Naar verluidt zouden 5.000 mensen om het leven zijn gekomen. De slachtoffers zijn niet enkel militairen, er zijn ook veel burgerslachtoffers te betreuren. Tijdens het Turks-Azerbeidzjaans offensief werden niet alleen militaire doelwitten gevisieerd, men bombardeerde tevens bewust civiele doelwitten als kerken, scholen, historische monumenten, graven en ziekenhuizen.

De schade aan de infrastructuur en de economische gevolgen zijn zeer groot. Ook de medische situatie in het getroffen gebied is zeer ernstig te noemen. Uiteraard greep ook covid om zich heen in de streek. Zonder voldoende humanitaire, medische en logistieke hulp dreigen de bewoners van Artsach zich in een nagenoeg uitzichtloze situatie te bevinden.

Onrechtstreeks draagt België bij aan de humanitaire hulp in de regio met de substantiële jaarlijkse bijdrage aan onder ander het Rode Kruis, ngo's en de VN-Vluchtelingenorganisatie. Die organisaties mogen echter

autonoom beslissen waar er de meeste noden zijn en hoe en waar de middelen worden ingezet. Wij vragen dan ook om in navolging van de Franse regering nog een extra inspanning te leveren en zelf rechtstreeks medisch hulpmateriaal en humanitaire en logistieke steun naar de regio te sturen. Die zou de getroffen burgerbevolking in het gebied rechtstreeks ten goede komen.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)

Ja	89	Oui
Nee	54	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	143	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

23 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- M. Peter De Roover sur "La violation du devoir de discrétion" (n° 61)

- Mme Catherine Fonck sur "La divulgation via Twitter du prix et des quantités de vaccins contre le covid-19" (n° 62)

- Mme Barbara Pas sur "La publication des prix des vaccins" (n° 67)

- Mme Sofie Merckx sur "Le retrait du tweet révélant le prix des vaccins contre le covid-19" (n° 73)

23 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- de heer Peter De Roover over "De schending van de geheimhoudingsplicht" (nr. 61)

- mevrouw Catherine Fonck over "De tweet over de prijs van de coronavaccins en de bestelde hoeveelheden" (nr. 62)

- mevrouw Barbara Pas over "Het openbaar maken van de prijzen van de vaccins" (nr. 67)

- mevrouw Sofie Merckx over "De ingetrokken tweet met de kostprijs van de COVID-19-vaccins" (nr. 73)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.

Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Quatre motions ont été déposées:

- une première motion de recommandation a été déposée par Mme Sofie Merckx;

- une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Catherine Fonck;

- une troisième motion de recommandation a été déposée par M. Peter De Roover;

- une motion pure et simple a été déposée par Mme Maggie De Block, MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten et Mme Melissa Depraetere.

Vier moties werden ingediend:

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Sofie Merckx;

- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Catherine Fonck;

- een derde motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Peter De Roover;

- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maggie De Block, de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten en mevrouw Melissa Depraetere.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 3)

Ja	84	Oui
Nee	56	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	142	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

24 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- M. Peter De Roover sur "L'intervention ou les interventions envers la secrétaire d'État au Budget sur les prix des vaccins contre le covid-19" (n° 63)

- Mme Barbara Pas sur "La publication des prix des vaccins" (n° 68)

- Mme Sofie Merckx sur "L'(les) intervention(s) à l'égard de Mme De Bleeker sur les prix des vaccins contre le covid-19" (n° 74)

24 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- de heer Peter De Roover over "De tussenkomst of tussenkomsten t.a.v. de staatssecretaris voor Begroting over de prijzen van de COVID-19-vaccins" (nr. 63)

- mevrouw Barbara Pas over "Het openbaar maken van vaccinprijzen" (nr. 68)

- mevrouw Sofie Merckx over "De tussenkomst(en) t.a.v. Eva De Bleeker over de prijzen van de COVID-19-vaccins" (nr. 74)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.

Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Trois motions ont été déposées:

- une première motion de recommandation a été déposée par Mme Sofie Merckx;

- une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Peter De Roover;

- une motion pure et simple a été déposée par Mme Maggie De Block, MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten, Kristof Calvo et Mme Melissa Depraetere.

Drie moties werden ingediend:

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Sofie Merckx;

- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Peter De Roover;

- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maggie De Block, de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten, Kristof Calvo en mevrouw Melissa Depraetere.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 4)

Ja	86	Oui
Nee	57	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	144	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

25 Motion déposée en conclusion des interpellations de

- M. Ortwin Depoortere sur "Les faits criminels commis à Bruxelles à la Saint-Sylvestre" (n° 65)
- M. Jean-Marie Dedecker sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre" (n° 71)
- Mme Sigrid Goethals sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre à Bruxelles" (n° 72)

25 Motie ingediend tot besluit van de interpellaties van

- de heer Ortwin Depoortere over "De gepleegde criminele feiten in Brussel op oudejaarsavond" (nr. 65)
- de heer Jean-Marie Dedecker over "Nieuwjaarsrellen" (nr. 71)
- mevrouw Sigrid Goethals over "Oudejaarsrellen in Brussel" (nr. 72)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.

Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Maggie De Block, MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten, Kristof Calvo et Mme Melissa Depraetere.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maggie De Block, de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten, Kristof Calvo en mevrouw Melissa Depraetere.

25.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik heb wellicht ten onrechte de urgentie gevraagd voor de eenvoudige motie. Als er geen motie van aanbeveling is, lijkt mij de gewone motie ook zonder voorwerp te zijn. Ik zal ze terugtrekken, zodat de leden ook niet verplicht zijn te stemmen.

We kunnen dus zonder stemming overgaan tot de orde van de dag.

La **présidente**: Dont acte.

26 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- Mme Katleen Bury sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre" (n° 66)
- Mme Kristien Van Vaerenbergh sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre à Bruxelles" (n° 69)
- M. Jean-Marie Dedecker sur "Les troubles de la Saint-Sylvestre" (n° 70)

26 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- mevrouw Katleen Bury over "Nieuwjaarsrellen" (nr. 66)
- mevrouw Kristien Van Vaerenbergh over "Oudejaarsrellen in Brussel" (nr. 69)
- de heer Jean-Marie Dedecker over "Nieuwjaarsrellen" (nr. 70)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.

Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Deux motions ont été déposées:

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Katleen Bury et M. Ortwin Depoortere;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Maggie De Block, MM. Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten et Mme Melissa Depraetere.

Twee moties werden ingediend:

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Katleen Bury en de heer Ortwin Depoortere;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maggie De Block, de heren Ahmed Laaouej, Benoît Piedboeuf, Gilles Vanden Burre, Servais Verherstraeten en mevrouw Melissa Depraetere.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik die motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 5)

Ja	90	Oui
Nee	55	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

27 Adoption de l'ordre du jour

27 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (Non) L'ordre du jour est approuvé.
Geen bezwaar? (Nee) De agenda is goedgekeurd.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 14 janvier 2021 à 14 h 15.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 14 januari 2021 om 14.15 uur.

La séance est levée à 20 h 17.
De vergadering wordt gesloten om 20.17 uur.

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 55 PLEN 082 annexe.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 55 PLEN 082 bijlage.*

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	089	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	030	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Francken Theo, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	089	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	054	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	084	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	056	Nee
-----	-----	-----

Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Smet François, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	086	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	057	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Smet François

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	090	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	055	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------